

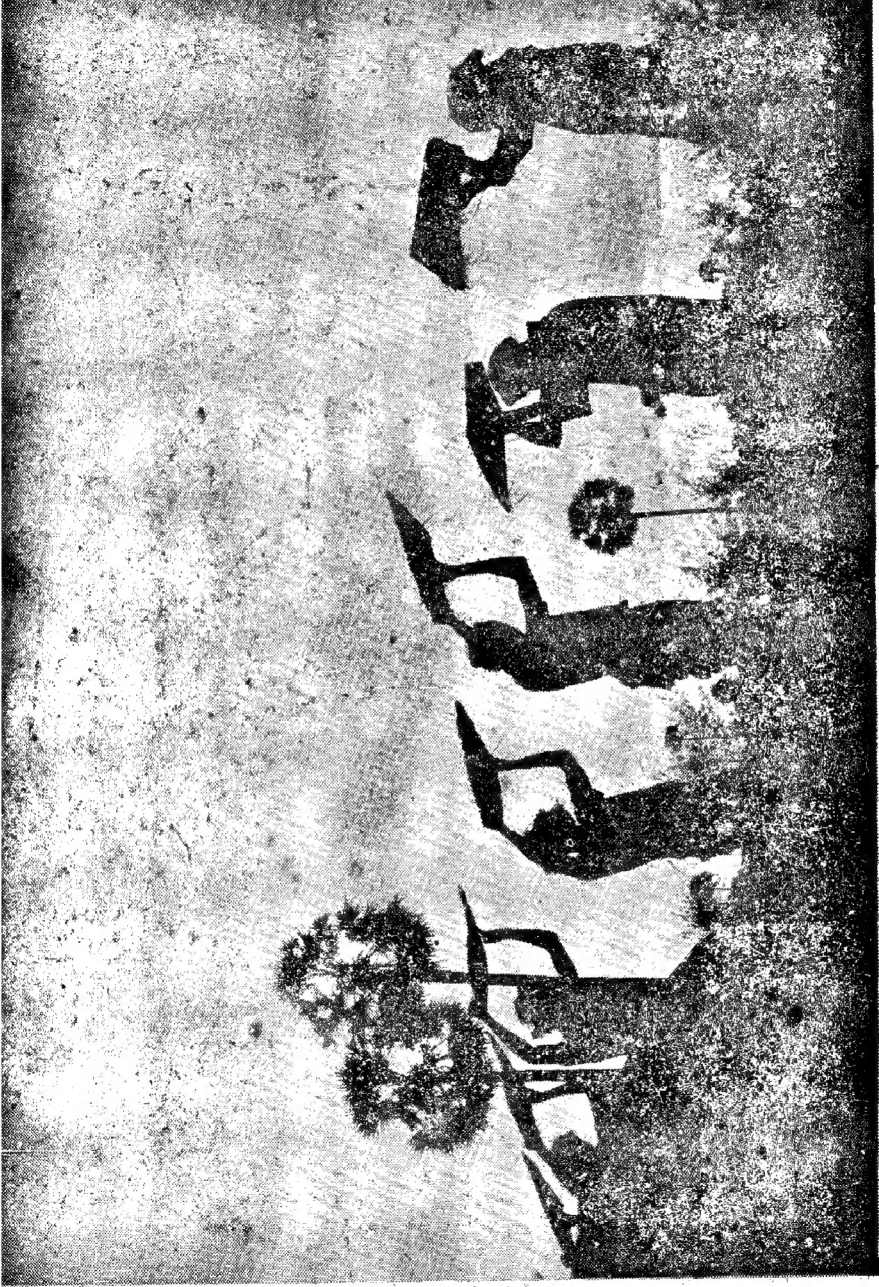
ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక్

ANDHRA SACHITRA VARA PATRIKA

20-7-60

25 న.పై

ఎ గ ర బ్బో త
 ఖోటో—(కీ) కె. జాన్. వి. ప్రసాద్. (మున్సిపల్ కలెజ్)

సొగసైన రూపము

“హేజ్ లైన్ స్నో” ప్రతి కోణా వాడుచుచుండు
 ఓ తర్వాత అది మృదువుగాను, అతి మృదువుగాను అత్యంత
 సొగసుగాను మారును. తర్వాత అత్యంత సొగసుగాను
 దీని కృతీని తర్వాత అత్యంత సొగసుగాను మృదువుగాను
 తీరక అత్యంత సొగసుగాను మృదువుగాను మృదువుగాను
 తీరక అత్యంత సొగసుగాను మృదువుగాను మృదువుగాను

“HAZELINE” SNOW
 “హేజ్ లైన్ స్నో”

శ్రీ లక్ష్మీ
 ఎ. రోడ్ నెంబర్ ౧౧

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక

★

Founder
K. Nagaswara Rao

స్థాపితము
1908

★

సంపాదకుడు:
నవలంక శంభుప్రసాద్

★

సంపుటము 85
సంచిక 45

20-7-80

మధ్యవారం

కార్వరి అక్షర బహుళ ద్వాదశి

★

విడివరి తెల 28 న. పై.
సంవత్సర చందా 12-0-0

★

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము
7, రంజుచెట్టిపేట
మదరాసు-1.

విషయానుక్రమణిక

ముఖచిత్రం :

అంకార చిత్రకాశి 'మహాకవి' లో

మచ్చిత్రాసన

కవిత్వము	— 8
కావ్యాని కలుపు	— 4
కవిత్వంబు	— 8
యంగళింక	— 8
వివర్ణనము	— 14
మృగశిలీ రేఖ	— 11
తెలుగుదెలుగులు	— 18
హరిహరము	— 16
కాశిభూమి	— 20
చిత్రము	— 22
జీవనము	— 24
భవదీయము - పరిభ్రమ	— 28
మహిమలోకం	— 40
మహిమలోకం	— 42
మహిమ మన సత్వము	— 45
మృగశిలీ రేఖ	— 47
శ్రీమతి - మేకపిల్ల	— 48
విద్యుత్తు	— 50
విద్యుత్తు	— 52
గీతం కృష్ణ	— 53
గీతం మదికట్టు	— 55
పాద్యకళ	— 54

ప్రముఖ వ్యంగ్య చిత్రకాశి
ప్రీతిమేన్ చిత్రాలు ఈ సంచిక
మొదలుకొని ప్రతివారం పొందవలసి
అందరియందును తెలియదరవచా
నికీ అందజేస్తున్నాము.
—సంపాదకుడు.

గమనిక

'ఆంధ్ర పత్రిక' వారపత్రికలో ప్రముఖ
కార్వరి రేఖలు ఎవరికీర వంపిలో
తెలియవలసినది కలుపుడు ప్రాము
ఖ్యము అన్ని సంపాదకుల పేర వేసవ
వలసి ఉన్నది. 'కవిత్వంబు', 'కళ
కావ్యము', 'కావ్యము', 'గీతము'ది
కలుపు అధికారము మున్నగు పాటే
లను వంపిటము మూలం కవయిత్రి
అయినది కల పేరు నున్నదిగా ప్రాయ
వలసి ఉంటుంది.

—సంపాదకుడు.

ఉత్తరాలు

కల్యాణశ్రీమత (కల్యాణం) (29-6-80)
కల్యాణ శాఖాధ్యక్షులు. భయం, అది -
ఉగాది, విద్యాదు వాస్తవాలి చాలా దగ్గ
రగా ఉన్నాయి. ఈవారం వ్రతక వదులు
తుంటే దేవోద్యమోద్యమి రింటున్నట్లుంది.
ఇకముందునూ ఇటు వంటి వంటకాలే
కావాలి ముఖ్యము. మత్స్య మృగశిలీరగానే ఒక
గంట అవస్థంగా వ్రతమా - ఇక మత్స్య మా
కల్యాణ. మరొక కల్యాణ మాట, కల్యాణ
పాటే ఫలితాలు ఒక రవ్వంత అనంతమీకరం
గానే ఉంటున్నాయి. ఇంతే సంగతులు.

కృష్ణ వేణీ మైథిలి (ఎలమంచిలి).

★ ★ ★
మీరు వ్రతకలో ప్రచురించు నీరియల్
కళలకు చింతిస్తూంటే విలుగా ఒకచోటనే
ప్రచురించిన కానుకలును. అంకారమును
కొంత వనితలోకం వెనుక కొంత ప్రచురించు
వ్నాడు. అలా చేయటమనే వనితలోకం
చింతిస్తూ చేసుకోవలసినదే మూలాటి
కావాలి విలువలకుండావుంది. ఇక ముం
దా నీరియల్ కళలకు వేటికని వేరుగా
మన వనితలోకం వక్రీకట్టు ప్రచురించ
ప్రార్థన. కల్యాణము ఎవ్వరూ అదవారి
గురించే ప్రాముఖ్యము. వారి అవిద్యము
అలాటివారాలే సరవాదు ప్రాముఖ్యమురా?
ఎన్. రేణు (చిత్తూరు).

• శ్రీ కల్యాణ ప్రభువాది.

వెల్తులు

కవిత్వమునాని లోకమునే కాక
అని ముఖ్యముగా చిత్రించిన
"వెల్తులు" అను కళ చాలా వాగున్నది.
ఇందుకు శ్రీ కామమూర్తిగారి భక్తివాద
ములు అందజేయుచున్నాను.

డి. శ్రీకామం (డి. వంపిరి).

'మీసాహిత్య పరిచయమెంత?'

'ఆంధ్ర పత్రిక' వారపత్రికలో ఎన్నెన్నగా
కానుంది? అందరి దురభిప్రాయ వద్ద
కాళ్ళలో మునిగిపోయింది. అందులో
6-7-80 వ్రతకలో ప్రచురించిన "మీ సా
హిత్య పరిచయం ఎంత?" చాలా కానుంది.
ఇంకా ఇకముందునూ సాహిత్య సంబం
ధమైన వ్యాసాలుగాని వర్ణనలుగాని ప్రచు
రిస్తే చాలా కానుంటుంది.

కామం, రంగాచార్య (శ్రీకామం).

★ ★ ★
"మీ సాహిత్య పరిచయమెంత?" అన్న
శ్రీ కల్యాణ "తెలుగులో మొట్టమొదట రామా
యణాధార చింతిన కవి ఏవర?" అన్న
(80-వ పేజీ చూడండి).

కోడియద్దం గెలుపు నాదే-
తర్వాత ఇంక మనం ఇద్దరం
ఒకటో

'భాయి, మనకొత్త రాజ్యాంగ
చట్టం గురించి నీ అభిప్రాయం
ఏమిటి? ఏం మాట్లాడవ్?...
అంటే నీకు పూర్తిగా ఇష్టమనేగా
బహుత అచ్చా!'

పాఠ్య గిఠ్యకౌరవే

హిందువుల పెళ్లిళ్ళు, బరిష్ వారి
చావులు ప్రపంచం యొక్క దుష్టాద
నివారకమైనవి అయితే కూడా మన
కార్యక్రమాలని వినిపిస్తే, హిందువులు
ఇప్పుడు చౌకగానే పెళ్లి చేసేను అంటు
న్నారు. అయితే బరిష్ వాళ్ళు
చౌకగా దచ్చిపోతున్నారో లేదో
యోచించాలి.

పుట్టుట గిట్టుట కొరకే అన్న వస్తువు, గిట్టు
కాటు విటా కొక పోయినా గిట్టడం తప్పదు.
మనుష్యులకు, జాతీయ డబ్బు ఎక్కువదీ
గాదని చెప్పి, 'ఈవేల చావను; లేవు' అని
లేచిపోవడం పోయే కాలపు లక్షణం కాదు;
బుద్ధిమంతుల లక్షణం కూడా కాదు. విరెం
డులో కూడా చచ్చిపోవడం విమల భూష
కార్యం కాదుట. భవనసంస్కారాని భర్త
పెడతరల డబ్బు ఎక్కువగా.

ప్రపంచంలో జనాభా పెరిగిపోయిన కొద్దీ ఒక కొత్త నివాదాన్ని ప్రభుత్వం అమలులోకి తెస్తున్నాయి. అది: 'ప్రభుత్వం చేయగలిగినంతగా వాతావరణం మలభరించేయి' అన్నది. పల్లెల్లో ఆకుపంటలు లేకుండా చేయడం; ఉంటే-మందులు లేకుండా చేయడం; ఉంటే-చాల్లర్లు లేకుండా చేయడం-ఈ నివాదాన్ని నిజం చేయడంలో భాగాలేనట. నగరంలో ప్రాథిక శంట్రితమైనా కొంచెం అటూ టెటూగా దీనికి సహాయపడాలి.

ఇటువంటిదే కొంచెం లేదాగా 'పెరి
కను' చెయ్యి; విదాకులు సులభం చెయ్యి;
అనే నివాదం. పూర్వం పెరికు మహానధ
వంగా జరిగివి. అంటే (త)గివారు కూడా
ఒకటో రకం సంపంగి నూనె మినాలకు
రాసుకుని కూచునేవారు 'పెరి' పండిళ్ళలా.
మినాలంటే మినాలా? 'పెరి'కట్టి విడిచిన
మినాలపై గొప్ప నిమృకాయలు రెండు
నిలుపజమ్మ' అని పద్యాలకు రాయించ గలిగిన
మినాలు!

సంపంగి నూనె ఖరీ దక్కువ కావడంతో
మీసాలు తరిగి బారెడు మూరడయ్యాయి.

మా రాజాగారి పుత్రుడయ్యెను; నునుమూ నునుమూ
 మాయమయ్యెను. వినుకోకల పెరిగియు
 కంకోచంబెది మాడుకోకల వయ్యెను;
 ఒక కోక పెరిగిగా మారెను. చండ
 నేయించి, తింగళాలూ మార్చింపారు కొంత
 కాలం; బంగారంపుర పెరగడంవల ఇవ్వడు
 చండలూ మాత్రం నేయనుకారు.

ఇప్పుడు పెళ్లి అంటే అలవాటు అనేది
వర్గంగా ఏర్పాటుచేసి ప్రాజెక్టుగా ఎగ్జి-
ట్టడం; క్లుప్తం వర్గంగా ఏర్పాటుచేసి ప్రాజె-
క్టుగా ఇప్పుడు ఉంటుంది. పరిమితం
అయిపోయింది.

ఇలుక పీ చూడు:

కనుక ఇటుకట్టి చూడ, పెళ్ళి చేసి చూడు' అన్న తెలుగు సామెతలో నగం ఎందుకూ కొర గాకుండా పోయింది. ఇక మిగిలింది సామెతలో మిగిలిన నగం మాత్రమే.

1968 లో హైదరాబాదు రాజధానిగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఏర్పడినవాటినుంచి జనశ్రద్ధ వివేకితంగా తెలిసిపోయింది. విమానాలు రాక పోయినా, రైళ్లు అలభ్యంగా వచ్చినా జనం తరచూ ప్రసన్నుతున్నారు నగరంలోనికి. దెసమ్మ తీరిగి చూడటంచూ ఇట్లా కట్టి ముక్కలు చేశ.

ఇట్లు కట్టుకున్నప్పుడు సహజంగానే సగర
పాలక సంఘం ఆనమలి కొరవలనీ వస్తుంది.
పానులుచూసి కౌసలీపీఠమునానీ వస్తుంది.
ఈ సందర్భాలలో సహజ సంస్కారద్యోగము
సరచాగా చేసిన వారు: (1) పానుకు
అభ్యంతరం లేకపోయినా, చెప్పడం: కేబులు
నింపుకోడం. (2) అభ్యంతరం ఉన్నా,
కేబులు నింపుకోడం, చెప్పకపోడం. ఈ
రెండో సందర్భంలో ప్రమాదం సంభవిస్తే,
(2 ఎ) కట్టిన ఇల్లు, గోడ వడగొట్టేయ
వలసింది. (2 బి) కట్టుకున్నచాడు బలవంతు
డైతే, నిర్బంధంగా డోరుకుని బలహీనుడైతే
విరుచుకువడసింది.

నవాలక నంభూద్యోగములు చెయ్యవలసిఁ
 కొత్తగా ఏర్పడిన కాలనిలకు కనీస నాక
 ర్యము కల్పించడం. వివేక నగరంలో
 న్యాయవాదులు, ఆధ్యాపకులు, విద్యార్థులు
 లెన పాఠము చాలామంది ఉంటారు. ఈ
 కేలసి లేచి మూడున్నర సంవత్సరములు
 కొనసాగింది. ఇండ్లకు దీపాలు వచ్చాయి;
 టెలిఫోనులు కూడా వచ్చాయ్. కాని వీధు
 లన్నీ ఇంకా దీపాలకేసం కంచు కాగ
 దాతో వెరుక్కోవారి. చాలా ఇక్కడాను
 ఇంకా నీటికేసం వీధిలో ఉన్న సుల్తాన్
 [పాకాంతరాలు: పైపు, పంపు, కొవ్వయ్య]ల
 వద్ద న్యూలో నిలువదారి. ఇది ఉదాహరణ
 మూతమే.

పునరన్వేషించిన కుంభకర్ణముగా నపాలక సంఘాన్నీ అభివర్ణించి ధన్యులయ్యాం మనం ఇదివరకే. 'ఈ విద్యను అర త నాది' అని ఆంధ్ర ప్రదేశ్ శాస్త్రసాహిత్యంలో 'రిట', వజ్రేణి శృంగారిని సంస్కృతాచార్యులుగా అంటే అది 'సి. బి. చి.' 'సి. బి. చి.' అంటే నిజీ ఇంప్రూవ్ మెంట్ వోల్డు అని. ఈ సంస్కృత విద్యను చాళుక్యుల కాలం నానీ ౧౦ వ శతాబ్ది రాత్రి వస్తుండు కంటలకు అవశ్య రీతేమారాలింది. ప్రతికము రోజులో 'ఇంప్రూవ్ మెంట్' అన్న పదం నోరారా వలక లేని సంస్కృతా ప్రతికంజేది ఈ సంస్కృత. ఈ సంస్కృత విద్యాభివృద్ధి కులం నికేందరాచార్యులలోని 'బాన్ ఇంప్రూవ్ మెంట్' (బి.ఎ.)

కాకి సామర్థ్యాల విషయంగా ఈ రెండింటిలో ఏది పెద్దదో ఏది చిన్నదో కనుక్కోడం ఎవరి తలమూ కాదు.

మమ్మును మాండది: మలేపలి లోనూ మరీ
కొన్ని చోటా ఈ సీయైలి నిర్మించిన ఇండ్ల
కప్పులు లోకొకున్నాయని ఫిర్యాదులు చేరొ
యట. చేరితే ఏమందిట? నాలుగు ఇళ్ళ
కప్పులు బాగు చేయించిండుట సీయైలి. బాగు
చేయించిన ఈ నాలుగు కప్పులూ తిరుగా పని
చేస్తున్నాయో లేదో చూసి, వరాకాలంలో
వరం పడుతుండేమా చూసి, తినుపరి, వరా
కాలం తర్వాత, మిగిలిన ఇళ్ళ కప్పులు బాగు
చేయించింది. ఇది అధికార పూర్వకమైన

నూతనాతిధి

జీరెడ్డి సావిత్రమ్మ

నూతనాతిధి! యెందుండి శ్రీతి తోడ, వచ్చితివా, మాగృహంబునఁ బంతుగాయె,
ఎందు మాకులు ఫలతతి ననఁగి నటులఁ బట్టితివి, మా గృహస్థత పూర్ణతగన.

జీవకన్యవా, శ్రీ రమాజీవి వగుదా, విరత మగు నన్యదీయ నుక్కురివా యేమొ,
కన్నులకు భవ్యసాఫల్య గరిమగూర్చి, ప్రభవమైతివి సౌభాగ్యవదన వగుచు.

న్యర్ణ భవనంబునే నీవుచదలినావా? విబుధవాణికనే మఱి విడిచినావా?
వరమ సౌభాగ్య కమనీయ విరహమేది, తలచి యేడ్వంగ నేర్తువోతనయ చెపును

కలుకు మేమహోజ్జ్వల భాగ్యవసుధ, నీదు భావమునఁదోచె మఱిమందు వకలుచుండు,
మాన్య దృశ్యము లేవేవి మదిని గలఁచి, నిన్ను రోదన చేయించె, నిన్ని విద్ద?

ఏదో తెలువఁగఁ, బెదపులాడించి, మాదు భాష రాకయొ నీ దివ్యభాష మాకుఁ,
దెలియదని యెందయో యేమొ, వలక కుండ, ముందహాసంబు నేతువు, మందరముగ.

ఇప్పు డిచ్చటి దృశ్యము లెల్లనీకు, మిగులఁ గ్రొంగ్రొత్త లగుచును నగడనేమొ?
అందుచేత నె ప్రతివారి యాననంబు, కుతుకమునఁ జూచుచుందువా, కూతుఁగుట్టు?

ఈపు ఏదీన లోకాననియఁడు శిశియుఁ దారకలు, నిత్యరోచులఁదనదుగదా?
మందశీతల పరిమళమహితంఁడగుచు, అనిలుఁ జెప్పేళ విచుగాఁదనయ చెపును.

★ బహుమతి పొందిన గేయం ★

క వి తా కింకిణి

వార్త. ముఖ్య మంత్రి శ్రీ సంతకవయ్య కాసన
పథానో నెలవిచ్చిన సంగతి.

సీతాఫల్ మండీలో లేచిన ముండి
గోడలు, హైదరాబాదు ఇండ్లస్ట్రీయల్ ఏరి
యాలో చాలాకాలం మనుష్యులు లేకుండా,
ఇప్పుడు సరి విసరతుగా
లేకుండా ఉన్న ఇల్లు ఈ సీయూరీ,
ట్రేయిటిలచరిత్ర చెప్పక చెపుతాయ-కాంక్ష
శిధిలమవుతే.

ఈ రెండుసంస్థలు జూన్ 80 వ తేదీన
కన్ను మూసుకున్నాయి. జూలై ఒకటవ
తేదీన హైదరాబాదు గృహనిర్మాణ మండలి
ఏర్పడింది. శ్రీ ఎ. రాఘవరెడ్డి అధ్యక్షులుగా
శ్రీయుతులు అమృతరెడ్డి, మహ్మం మొహి
యుద్దీన్, ఎస్. రామారావు, బాలా పరాద్
లు సభ్యులుగా. తెలంగాణాలో గృహ
నిర్మాణం కొత్తపథకులప్రకారం సాగుతుం
దని ఆశించవచ్చు. హైదరాబాదు హౌసింగు
చట్టాన్ని ఆంధ్రప్రాంతానికి పొడిగించి
సప్తమ, ఈ గృహనిర్మాణ మండలి కార్య
క్రమంకూడా విస్తృతం జేతుంది.

ఏ. శ్రీ రాఘవరెడ్డి

హైదరాబాదు గృహ నిర్మాణ

అందసచిత్రపాఠపత్రిక

మండలికి అధ్యక్షులుగా శ్రీ రాఘవ
రెడ్డి నియమించబడ్డారని తెలిసి
నప్పుడు జనం 'ఏ శ్రీ రాఘవరెడ్డి?'
అని ప్రశ్నించారు. తెలిసినవాళ్ళు
అన్నారు 'శ్రీ ఎ. రాఘవరెడ్డి'
అని.

మదరాసులో సీయూరీ సావీం చేపడిన
కాలంలో శ్రీ రాఘవరెడ్డి అధ్యక్షులు శ్రీం ద
నడిచింది అది. పునాదులు అప్పజేపడాయి
ఆసంధి చేసిన మంచిపనికీ. మదరాసులో
సీయూరీ పతన నివాససలాలను ముందే తీసుకో
గలడంవలన తర్వాత సగరాభివృద్ధి నుకర
మైంది. ఇప్పుడు శ్రీ రాఘవరెడ్డి ఎదుర్కొం
టున్న పని కీ మృతిరమైంది. హైదరాబాదులో
ఉపయోగించబడిన భూమి చాలాఉంది కాని
ఉపయోగంలోనికి తీసుకురాగలిగినది చాలా
తక్కువ.

ఆయన ఇక్కడ ఎదుర్కొనవలసిన కష్ట
లకు ఉదాహరణగా ఇప్పుడు "రవీంద్ర
భారతి" సెలకొల్పినప్పటికీ సంగతి చెప్ప
వచ్చు. టానూరు శివరాత్రి కర్పంతి 1961

మేసెలలో జరుపుతారట. మంచిది. ఆ నా
టికే "రవీంద్రభారతి" పూరితేసామన్నాట
పెద్దలు. మరిమంచిది. శ్రీ గోపాలరెడ్డి పునాది
రాయివేరారు. ఇంతకూ ఆసలం ఎవరిదట? ఎవ
రిదో తెలియదుట. ఇద్దరుముగ్గురు వ్యక్తులలో
హక్కువారులేవరో తెల్పాలట. అదివ్యామ
నాశాలు లేల్పాలి. తేల్చి నరదువరి, ఓడి
పోయిన వ్యక్తులు అట్టిలు చేసుకోకుండా
ఉన్నతర్యాత్, యజమానినొంచి భూమినితిసు
కొడానికి ప్రభుత్వం చర్యతీసుకోవాలి. అది
ఎప్పుడు తెలుతుందో ప్రభుత్వ వ్యవహారాలు
సాధారణంగా చూసే భగవంతుడికే తెలి
యాలి.

ఇది అబద్ధమని ప్రభుత్వం ప్రకటించగలిగితే
బాగుండును. ఇతేమైదాన్ పలికమైదాన
మని మనం భావించినా, దానివిషయంలో
కూడా వాదోపవాదాలు ఉన్నాయని
వినికెడి. మున్సిపల్ లాలో వారసత్వాన్ని
గురించి వచ్చేబెడదలు సాధారణంగా వ్యాయ
నాశాలు త్వరలో అంతం చేయ్యలేకపోవడం
అందరూ గమనించిన విషయం. అందువల
వికాలమైన స్థలాలు కనబడుతున్నా, అవి
అందుబాటులో ఉంటాయనుకోడం కష్టం.

గృహనిర్యాణ మండలి ఎదుర్కొనబడిన
మరో ప్రధానమైన సమస్య ఉంది. సీయోబీ,
టీబీటీ ఈ రెండింటి ఆధిపత్యం సేగాక
అవ్వనవ్వలకు కూడా మండలి హారసత్వం
వహిస్తుంది. అవినీతిని ఆ సీగా పరిగణించాలి
అనమరతను అవ్వగా పరిగణించాలి. తరి
యదుగాని, ఈ రెండూ ముఖ్యంగా రెండోది-

రాజధాని కబుర్లు.

గృహనిర్యాణ మండలికి సంక్రమిస్తున్నాయి.
మండలి భూములు సంపాదించి, ఇసుకటిలించి
ఇచ్చేముందు, తన ఇంటి బూజు దులుపుకుని,
ఇల్లు చక్క చేసుకోవడం మంచిది.

శ్రీ రాఘవ రెడ్డి అనుభవజ్ఞులు. ఎర్రతెలుగు
తండ్రి ఆలోచించుగల తాతకు ఆయనలో
కనుపిస్తోంది. అనుభవానికి సాధారణంగా
పోతుకొని ఉత్సాహం ఆయనలో కను
పిస్తోంది. హెసరాచాడు నిజమైన భాగ్యవంతు
రంగా రూపొందించుగల భాగ్యం ఆయనదన్న
ప్రజల విశ్వాసం ఊరికే పోతుందా! ★

రాజ్యం

నిరాకరించిన యోధుడు

పూర్వం ఒకప్పుడు... ఒక రాజు. ఆ రాజుకు వన్నెందుగురు కుమార్తెలు. రంభ,
ఓద్యోగింను మించిన అందగర్వలు పిడు. ప్రతిరోజూ ఉదయం పేళ్ల చెవులు
యోస్తే రాత్రి అంతా రాన్వచేరా అన్నట్లుగా అరిగిపోయి ఉండేవి. దీని రహస్యం
ఎవ్వరికీ తెలియదండేదు. ఈ కిటుకు చెప్పినవారికి తన కుమార్తెలలో పెద్దన కన్యక
విచ్చి పెళ్లిచేసి రాజ్యం ఇస్తానని బాటించాడు రాజు. ఎందరెందరో యువకులు
పోదించడానికి ప్రయత్నించారు. కాని రాజుం లేకపోయింది.

రెండోకి ఒక ముసలియోధుడు బయలుదేరి తనకు ఈ రహస్యం చెప్పడానికి
అంగీకరించాడు. రాజకన్యల గడులనక్క. ఈతరికి వక్క ఎర్పాటు చేశారు.
రాత్రి ఒక రాజకుమార్తె వచ్చి చిన్న గ్లాసుతో పారాకు ఇచ్చింది. పారాలో ముందు
కలుపుతూ త్రాగవద్దు అని వంహాచెప్పి ఒక రేవళా వస్త్రాన్ని ఇచ్చింది. ఒక
ముసలిది ఈ యోధుడికి. ఆ బట్టి కట్టుకున్నవాళ్లు మనుష్యులెవ్వరికీ కప్పించరు.
ఇది జ్ఞానకం చేసుకొని ముసలివాడు పెళ్లిగా పారాకు పారాలోని వక్కలో
వదుకొని గుర్తుపెతుటూ చిడచోటాన్నట్లు వదిలించాడు.

అంతలో రాజకుమార్తె రందరూ వింగారింతుకొని వెనుక కలుపు తీసుకొని
పెళ్లిపోయాడు. వన్నెందుగురు రాజకుమారులు కాదుకన్నాడు; పిల్లందరూ రాత్రి
అంతా రాన్వ చేస్తున్నారు. మన యోధుడు రేవళా వస్త్రాన్ని కట్టుకున్నాడు. ఎవ్వరికీ
కప్పించకుండా వెంటరించాడు వాళ్లును. రాత్తు ముగిసి వాళ్లంతా పెళ్లిపోయేముందు
వాళ్లు ఉపయోగించిన పారా గ్లాసును తీసుకొని వాళ్లకంటే ముందుపోయి వక్కలో
వదుకున్నారు.

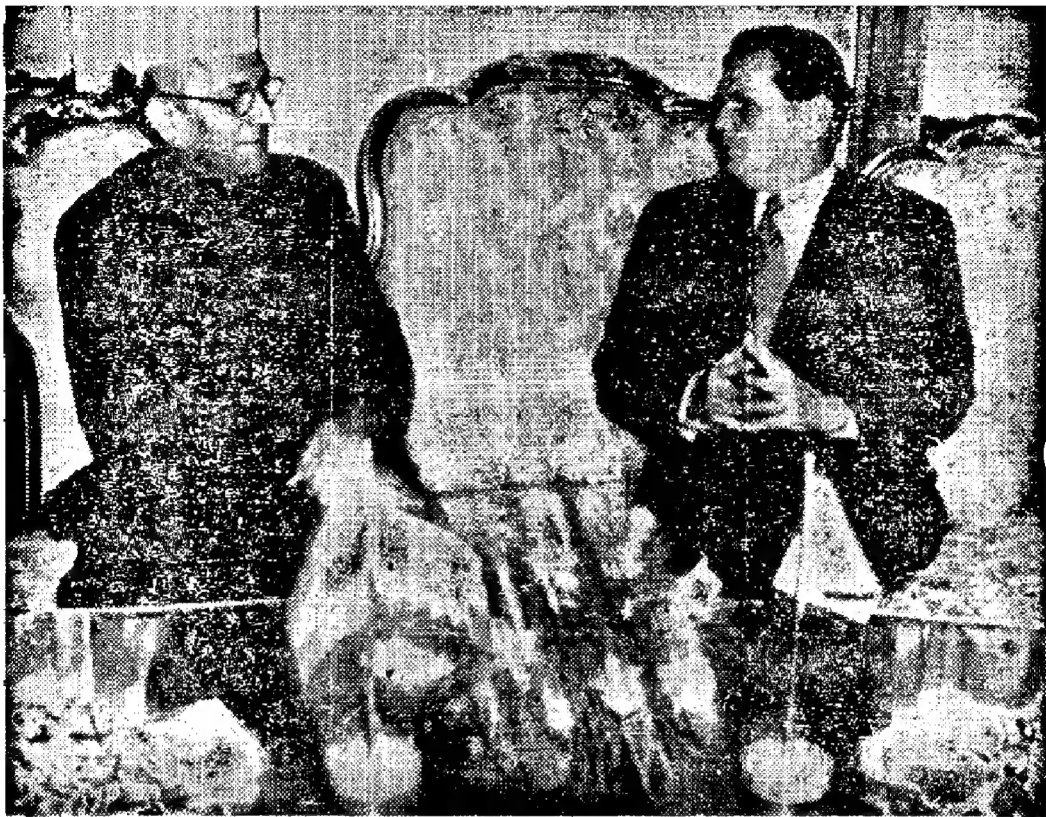
రాత్రి జరిగిన విషయమంతా మరునాడు రాజుగారికి విన్నవించి పారా గ్లాసుని
మోపించాడు. రాజుగారు వాగ్దానం ప్రకారం వన్నెందుగురు రాజకన్యలలోను
వచ్చినవారిని ఎన్నుకోనున్నారు. కాని ముసలియోధుడు, "మహావ్రతూ!
పెళ్లిచేసుకొని రాజ్యం పాలించడానికి నేను రాజు ముసలివాడను; బానికంటే
అందమైన ప్యారివారి నిగ్గల రద్దా ఒకటి బహుమతిస్తే వంకోచిస్తా." అన్నాడు.

నీతి: ఆబాల గోపాలం ఆందర్బి **Pony's** ప్యారివారి
బిల్లల బహుమానంతో సంతోష పెట్టవచ్చు

ప్యారివారి బిల్లులు ఎంతో దుచికరమైనవి,
కుద్రమైనవి, పుష్టికరమైనవి. విడిగాగాని
ప్యాస్పీ దబ్బాలలోగాని కొనుక్కోవచ్చు.

కయారీ:
ప్యారివ కనాపెక్షనరీ లిమిటెడ్. మద్రాసు.

శ్రీ మొహమ్మదాల్ ఇబిసం ప్రొఫెసర్ చక్రవర్తి శ్రీ విలియమ్ సిరోకిని కలుసుకొన్నాడు.

న్యాయ తీర్ణత

శ్రీ కృష్ణ

ప్రభుత్వానికి బలం ఉంటే, న్యాయం ఉద్యోగుల పక్షానే

బ్రిష్టాక్స్ సాగిన మునుగులో నడులాట ముగిసినది. యాదాచే ప్రారంభమైనది. ఒక్కటే. ఇది ప్రభుత్వానికి, ప్రభుత్వ సిబ్బందికి మధ్య సాగుతున్న పోరాట మేరకాదు. ప్రభుత్వానికి, కమ్యూనిస్టు పోషకులకు కార్మిక కాయవలకు మధ్య సాగుతున్న పోరాటం. దీనిలో ప్రభుత్వోద్యోగులు శత్రు అం నిమిత్తమాత్రులు.

నమోదాసాగించ నిర్ణయించిన ప్రభుత్వ సిబ్బందితోనే రాయబారాలు సాగించే అధికారాన్ని కేంద్రమంత్రివరం శ్రీ నల్లూరి లాల్ సందాకు పట్టం చేసినది. అయితే రెండు అంశాలపై రాజీ పడడానికి మాత్రం ఆయనకు అధికారం ఇవ్వలేదు.

కరవు ధర్యాన్ని ఉపసవ్యయనూచితో ముడిపెట్టడం ఒకటి. 1959 కార్మిక మహా పథ యాపొందించిన నూత్రాలకు అనుగుణంగా వేరవాల నిర్ణయించడం రెండవది.

కరవు ధర్యాన్ని ఉపసవ్యయనూచితో ముడిపెట్టాలనే కోరిక పరిశీలించుచున్నా

వారిగ్రామీణ కార్మికులకు సంబంధించినంత మట్టుకు ఈ మాత్రాన్ని అతరణలో పెట్టడానికి భారత ప్రభుత్వం కట్టుపడి ఉన్నది. ఇటీవల పక్షివాదిని ఇట్టలమిల్లుల యజమానులు వేరససంఘం నిర్ణయాన్ని అమలు చేర తటానికై ముఖ్యం ప్రవర్తించారు. అప్పుడు అర్థిపెన్ను వారిచేస్తామని కార్మిక కాళి మంత్రి శ్రీ నంబూ రెడరించడం, వేరససంఘం నిర్ణయాన్ని ఇట్టలమిల్లుల యజమానులు అమలుపరచడం, తద్వారా కరవు ధర్యాన్ని ఉపసవ్యయనూచితో ముడిపెట్టడం బరిగిసవి. ఆలాంటప్పుడు ప్రభుత్వంకాని, శ్రీ నంబూ కాని ప్రభుత్వ సిబ్బందిపట్ల వివక్షత చూడడానికి అవకాశం ఏమున్నది? శ్రీ సందా సమిష్ట సాధారణకోసం పక్షివాది ఇట్టల మిల్లుల యజమానులకు బరిఇవ్వడం తగును. కాని అదే సాధారణకోసం మూడవ ప్రణాళికను బరిఇవ్వరావటం ఇది తోడ్పడగానే ఉన్నది.

ఇక అతసరాలకు అనుగుణంగా వేరవాల నిర్ణయించానే సాధారణాన్ని పరిశీలించు

చాడు. ఇందుకు తగిన మాత్రాను తాపాం విందిన కార్మిక మహాపథ (1957)కు అన్వయిత నమోదించిది శ్రీ నంబూరే. ఆ మహాపథ నిర్ణయాన్ని భారత ప్రభుత్వం ధృవతరత లేదు. నిజమే. కాని, ఈ మాత్రాలు నమోదించి ప్రభుత్వం చెప్పినది ఇది!

“కార్మిక మహాపథ నిర్ణయాలను ప్రభుత్వ నిర్ణయాలగా పరిగణించడానికి నిలబెడు. వాటిని కేంద్రప్రభుత్వం అధికారకీత్యా ఆచరించవలసివచ్చేది. మూడువజ్రాలకు ప్రాతి విధ్యం వహించే భారతీయ కార్మిక మహాపథ సిఫార్సులుగా మాత్రమే వాటిని పరిగణించ వలసి ఉన్నది. వాటిని అమలుపరచడానికి ప్రభుత్వం ఎప్పుడూ హామీ ఇచ్చిఉండలేదు.”

ప్రభుత్వేతర యజమాన్యంక్రింద ఉంటే కార్మికులకు సంబంధించినంత మట్టుకు ఈ మహాపథ నిర్ణయాల విహారున్నాయి! ఇందుకు వేరస సంఘాలను ఉదాహరణంగా తీసుకొనవచ్చు. వేరస కం ఘాటా మాతా లైప్రాక్షిక్మైసవే. వాటి నిర్ణయాలనుచూచా

(రీ.ప. వేరే మూడంశం)

ಮುಗ್ಧಗೀತೆ

పద్య కాలకంఠానీ, సత్యవతి నిమిషా
యింది. ఏదో అన్యకమైన బాధతో,
తెంకతో సత్యవతి ముఖమోస్తూ ఉండి పద్య
అంతకంతకు ముహూరితావృత్తి మాతోంది.
కలు అనంతమైన ఆదేదంతో బరువును వాచి
అంతమతోలేక, వ్యధను వ్యక్తం చేసుకున్నాయి.
అందబట్టలేక చివరికి అడిగేసింది సత్య
వతి. “ఏం పద్య అలా ఉన్నా? పుట్టిన
రోజుపండుగనాడు వుండాలి నీ
ఇదేనా! నవ్వుతూ, కుళ్ళుతూ, హాయిగా
సరదాగా ఉండొద్దా?”

పద్య పెదవి మెదల్చలేదు. టిటిగంటా
అనంతకాలంలోనిది. దృష్టిసారించింది.
మానం భరించరానిదైంది సత్యవతికి-అదంతా
ఇనుమడించింది.

“నీ కల దడగా ఉండటం వాగ్వివాదపు
లేదు పద్యా! టిటిగిటి జరిగినప్పుడు బాగానే
ఉన్నావుగా... ఇంతలోనే ఏం జరిగింది?”
ఈసారి కూడా పద్య కినున్నానీ. ఆమెపై
బాధలన్నింటికంటే తేలిక ప్రకటించింది
సత్యవతిలో.

లాలనగా పద్యతల నిమిషమూ, “నీకు
దిష్టి తలలుంటుంది... టిటిగిటిలో అందరి
కళ్ళూ నీమీదనే ఉన్నాయి. అందులో ఇవ్వాళ
నీ అందం మళ్ళీ తెలిసి పోయింది...” అంది.

పద్య పెదవులమీద జీవంతేని చిరునవ్వు
మెదిలింది.

“నీకొచ్చిన భయ మేమీ లేదు-పద్యా!
కొంచెం జడ కాఫీ తాగు, అంతా సర్దుకొ
ంటుంది” అన్నది సత్యవతి.

ఏమీ అనలేదు పద్య. ప్లాస్టులో కాఫీ
కప్పులో పోసింది సత్యవతి. “ఇదుగోతీసుకో
కమ్మా-...”

ఉన్నట్టుండి పద్య పోఫాలోనుంచి లేచి
పోయి, విసవిసా గదిలోకి వెళ్లి తలుపులు
విడాయించుకొంది. అనుకోని ఆ సంఘటనకు
నిశ్చేషురాలైన సత్యవతి, నాలుగై నుకొకటాల
తర్వాత లేరుకొని గది తలుపులు తెట్టింది.

“పద్యా! నీ కేమీవా నిచ్చిపట్టిందా? కి
ముందు తలుపులు తియ్యి.” చిగ్గిపోవం
వచ్చింది సత్యవతికి

మూసుకొన్న తలుపులో చలనం లేదు.
సమానాన్ని పూరిగా కోసోన్నాయి-“తలు
పులు తియ్యమని చెప్పేది నీక్కాదా?
-లోపలేం చెప్పన్నావీ?” గదించి అడి
గింది సత్యవతి. సమాధానంగా గదిలోనుంచి
ఏమీవు వినిపించింది. సత్యవతి మనస్సు
చివుక్కుమంది-సుంజే తగుక్కుపోయింది
బాధతో

తన తొందరపాటుకు చింతిస్తూ “పిచ్చి
నిల్లా, ఏమవున్నావా? ఇప్పుడు నేనునిన్ను
ఏమన్నాననీ... అంతమాత్రానికే కళ్ళ నీరు
పెటలా!” గోమగా అంది. గది లోపల
ఏమీవు నిరాటంకంగా సాగిపోతూంది. సత్య
వతి కళ్ళలోనూడా నీళ్ళు నిల్చాయి.

“పద్యా! పుట్టినరోజున ఎవరైతా కంట
తడితడతారా... ఏద్యకు, నాబంగారుతల్లిని
గదా! నీకు కంట నీరు తెడితే నామీద
ఒకే...” మదకంతంతో శాపించింది. కొద్ది
సేపటిలో, గదిలోనల్లుంచి వివరచ్చే ఏడుపు
అగిపోయింది. సుందరిమీదనుంచి ఏదో పెద్ద
బరువు దిగిపోయిన అనుభూతి కలిగింది సత్య
వతికి. మరికొద్దిసేపు పద్యచేత తలుపులు
తీయించడానికి ప్రయత్నించి విఫలంకారం
కల్పి పోఫాలో మార్చింది... పద్య ప్రత
ర్వక ఆమెకు అంతుపట్టడం లేదు!

మూసుకొన్న తలుపులవెనుక, నిక్కబంబి
చిక్కుకొన్న గదిలో, పక్కమీద కుప్పగా
మరిపోయిన పద్య-ఆ రోజు వంశోద్ధిష్ట
వసంతం చూసి పుట్టినరోజు తండుగ చేసు
కొన్న పద్య చాలా బాధ తడుతున్నది.
మనస్సు ఏకేవో ఆలోచనలతో అతలాకుతలం
మాతోంది.

అంతాళన, అతడన.

తలుపుల కాపులు, గతంలోకి చూపులు...
దొవన ప్రాంగణంలో అడుగుతెట్టిన వక్ర
మృంద, యాతకులు తెరై తివోయేవారు తనే
అడంచూసి. అద్దంలో సొంతకాళ్ళని
చూసుకొని ఎంతో ముచ్చటపడేది; మరింత
గర్వపడేది... కోరిముఖం, పోగ కన్నులు,
చక్కగా కోసిన వజ్రంలాంటి నదురు,
పల్చటి పెదవులు, పరిపక్వం సాధించుకొన్న
అంగాలు, అందమైన వంపులూ, సొంపు
లతో - బొమ్మలా చూపరులను ఆకర్షించక
ఏమారుంది? కానీ ఎంతో చదివినప్పటికీ,
తనే మన కాన్యంతో కాలేకగా చదువు
తున్న ఈ రోజులో మన కాలకంఠానీ!
రోజురోజున తనకోసం అలమటించి పాడు
న్న వాళ్ళ సంఖ్య ఎక్కువై పోతోంది.

అన్నయ్య స్నేహితుల్లో చాచాపు
అందరూ తన ప్రణయంకోసం ప్రాకులాడి,
ప్రేమలేఖలు వ్రాసి, అన్నయ్యచేత కృంగ
భంగం చేయించుకొని - పరాజతులై కల్పి
పోయినవాళ్ళే!... ఈ మగవాళ్ళ ప్రేమలు
ఎంత కవలమైనవో, వాళ్ళ మనస్సులు ఎంత
నిలకడ లేనివో తనకు బాగా తెలుసు...

అందుకు ప్రతికూసాక్ష్యంగా, తన కౌన్
మేట్స్ అయిన డిప్టీ, డిప్లొమేట్, లాజర్స్,
కళ్యాణి ఉన్నారు! వాళ్ళు మోసపోయారు.
ఈ మొగవాళ్ళ ప్రేమ అనేది ఎంతమాత్రం
ప్రేమ కాదు; ఫ్యాన్సీ! ఒక సంవత్సరం
గడిచేసరికి ఎంతో ప్రేమించానన్న అబ్బాయి
గారు మొహం చాటేసాడు... అమ్మాయి
ఏడుమా మార్పుంటుంది. తనమాత్రం ఆ ప్రేమ
అనే మొకంలో పడకుండా, ఎంతోనుండి
బుద్ధి చెప్పింది! ఇప్పుడు తన చేత తిన్నేనే
యెవరులకు అదురువుతుంది.

సాయంత్రం జరిగిన టిటిగిటి అన్నయ్య
స్నేహితులు, తన కౌన్ మేట్స్, వడిన

(లై) పె న్న

ఒకసారి నేను ట్యాక్సికి
గుంటుల్ స్టేషనుకు తినుకొని
పోమ్మన్నాను. అతను నేనాగా
ఎగ్జూరు స్టేషనుకు తినుకు
పోయాను. నాకు చాలాతెలిదు
కానీ స్టేషనుచూతాక గుర్తుపట్టి
“ఏమయ్యా! గుంటులుకు తినుకు
పోమ్మంటే ఎగ్జూరు తినుకు
వచ్చావు! నీకు పెన్ను లేన
ట్టండే!” అన్నాను కోపంగా.
దానికి వాడు “ఏమండీ! నాకు
లై పెన్ను లేనట్టారే?” అంటూ
తన లై పెన్ను తీసి చూపించాడు.
నాకు. అతను చెమటివాడిని
పుడుకానీ తెలియలేదు
అప్పుడు ఏద్యలేక నవ్వుకుంటూ
ఇంకొక ట్యాక్సికి స్టేషనుకు
వెళ్ళి రైలు కాన్సా తప్పించి.

జి. వి. కృష్ణారావు (మద్రాసు)

ప్రండే చాలామంది వచ్చారు... వచ్చిన
మొగవాళ్ళలో ఇంచుమించుగా అందరూ
తనంటే పడకచ్చేవాళ్ళే! వాళ్ళనుచూస్తుంటే
నీళ్ళు కంపరం వుడుతుంది - చూపులు చూసి
చివరం కలగుతుంది... ఎందుకో వాళ్ళకంత
నీచ్చి! చిన్నగా నవ్వుకుంది వచ్చి. తిరిగి
ఆలోచనలు సాగారుకున్నాయి...

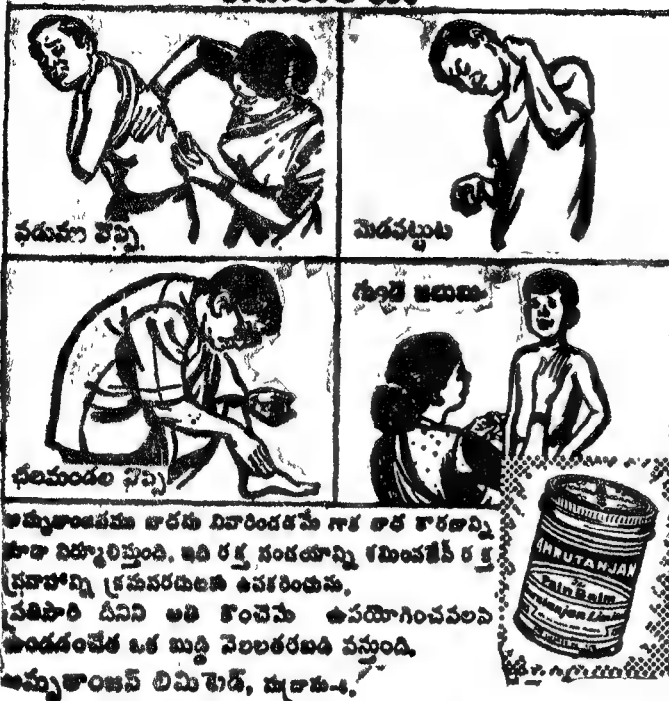
సాయంత్రం జరిగిన పార్టీకి రవి
ఒక్కడే రాలేదు. అంతటిగర్వబోతున్న ఇంత
వరకూ చూడలేదు తను. అన్నయ్యకు ప్రాణ
స్నేహితుడతడు. అందగాణ్ణి, ప్రేమకుని
కొడుకుననీ కావాలి-తిగని గర్వం. స్వంతా
నికే ఒక చక్కటి కాయంటే, ఒక్క కాయక
మొక్కక ఏమారుంది? డబ్బున్నది అతని
కేవా? తనకూ ఉంది... ఏదో ఇబుసుబాకాకు
అన్నయ్య ఉద్యోగం చేసున్నాడు గానీ!
లేదో - చూపోతామూ కాదుకొంటారు.

రవికి గర్వమా, లేకపోతే అడతని వ్యభా
వమా తనకు అర్థంకాదు. అన్నయ్య మాత్రం
వాడు చాలా మంచివాడు; గర్వం ఏమిటో
ఎరుగడం అంటాడు. ఒకతే తనే అతన్ని
తప్పగా అర్థం చేసుకొంటాడేనా! తనలో

అమృతంజనము

నొప్పలతో కూడిన వ్యాధులు ముందరకముందే

కుదురుతాయి

అమృతంజనము అడకు నివారించడము గాక అడ కారణాన్ని కూడా నివారిస్తుంది. ఇది రక్త సంధయాన్ని కమింపజేసి రక్త ప్రవాహాన్ని ప్రసవరణమునకు ఉపకరించును. నవీకరించుచు అది కొంచెము ఉపయోగించవలసి ఉండడంచేత ఒక ముద్ది వెలలకరమని వస్తుంది. అమృతంజనం లిమిటెడ్, మద్రాసు-4.

మరియు కొంకణి-1, కలకత్తా-1, హృద్యపిల్లి.

అందమునకు ఆరోగ్యమునకు వసంత చందన సబ్బు

వసంత సోప్ టెక్స్టైల్, లిమిటెడ్.
వసంత సోప్ & మిశ్రమాలు.

2-20-4-70-4

చ ద వా లి - సు ఖ ప డా లి

కాంతర్వ వీరకంఠం అలహాబాదు, కాశీనగరములలో ఉద్భవించుచున్న ప్రముఖ కాశ్యపు కుటుంబము వారి అమృతంజన రహస్యము "వీరక రహస్యము" యే ప్రకారం ఉన్నాయి. ఇంకొక అంశంలో ఒక కంఠం భావించు 80 కంఠాలకు కంటే ఎక్కువమైనది అమృతంజన ఎలా నిరూపించాడు, దీనిని పరీక్షించుచు ఫలితము, కాశీలో కొమ్మలువల, ముప్పవలీలము, ముఖ్యముగా కాయలూ తీసుకోవలసిన వాస్తవములు, కాంతర్వ వీరకాన్ని అవసరములకు తీసుకోవడానికి కనుగొన్న మార్గాలు, దీనిని నియంత్రించుచు, యింకొక విశేషంలో ఇంటికి తెలుసుకోవలసిన అన్ని సంగతులు, "వీరక రహస్యము" అనే ఈ కెసుకు యే ప్రకారం వున్నాయి. ఇది చూడండి. పోస్ట్ భర్త్య ఉచితం. ఇది ప్రసిద్ధిచోట వాడుకను. ప్రకటన ప్రయత్నములు, అధికారము, నివాసము, అంధ్రప్రదేశ్ ప్రాంతము, మ. పోస్ట్ భర్త్యము ముఖ్యముగా ఉపయోగమును.

యలుగజగీతం

ఉన్న గర్వాన్ని అతినికొనబోయి, అపొహ వదువోంజేమా? ఏమా మరీ?

ఎప్పుడూ పలకరి స్నేహితుని పలకడు. తన నసలు లక్ష్యపెట్టడు. అతని చాటకం చూసి ఒకప్పుడు ముందుండి - నిర్లక్ష్యం, తృణీకారం చూసి, ఆ చెంప, ఈ చెంప వాయింబాలనిపిస్తుంది! కానీ, రవి విమి అవకారం చేకాడని ఆ లక్ష్య విధించగలుగుతుంది? నిజానికి వద్ద లో ఉడుకుమోతులనం ఎక్కువవుతోంది. లెక్కలేనంతమంది యువకులు తనకు చాపోహమున్నారూ. 'అన్యధా' కరణం వాని తృప్తికరమైన కరణమును అన్నారూ అంతమందికి వెలెక్కించగలిగిన తన అందం, రవిమండు ఎందుకూ కొక గాటుక చాపోయింది. పోనీ, అతగాడు చాలా 'మంచి మొగచాడు', స్త్రీవ్యామోహం లేనివాడే అనుకోవడానికి అవకాశం లేదయ్యే..... అన్నయ్య వివరించే అతని ఎడ్యుకేషన్, లాయర్ గారన్నాయి కాగలరే? అతను తన తేమలూ చూస్తూంటే, గ్రంథ సౌఖ్యం దాని యువావృత్తులతో రవితో కలిసి మెలిసి తిరుగుతూఉంటే ఆ కాగలర, తన కాలిగోరు ముచ్చా సరిపోడు. రవి క్రియారాళ్ళని శిష్యులతో స్త్రీలు, ఒకళ్ళకంటే ఒకళ్ళు పోటీలుపడి అసహ్యంగాఉంటారు! అతిగాడి కేమాత్రమూ మనక ఉండిఉంటుంది-కనుకనే అలాకొరలు నచ్చుతున్నారూ!...

తనకోసం రవి ప్రాబులాలనీ, అతనికి ముద్ది శిష్యులనీ, ఎన్నాళ్ళనుండో ఎదురు చూస్తోంది. ఉన్నా, సరేమీరా అతను వోక కావడంలేదు. అన్నయ్య మరీ మరీ శిష్యుడు పొట్టికి వస్తుని. తనుకూడా శిష్యుడి - తిప్పకుండా రమ్మని. ఎంతటి పొగరుతోతూ కాకపోతే, రావడం ఎక్కడకాదు?... అయితే ఆ మునిషిలో వివిటికి అతనిగురించి ఇంతగా అలోచించడం తనకే తప్ప. ఎడ్యుకేషన్ చూసి ఒకసారి విమమమండా? చిరం, ఎందుకనీ నిచ్చిందో తనకే తెలియదు! ఈవిధంగా అలోచిస్తూచాడు...

కాదు ఇంటికొచ్చేసరికి, దీనిని రవి సోఫాలో కూర్చున్న సర్వకలి కనుసరించింది. "వివిటి, కాణీగా లేదో నిచాక నమోదంలో మునిగినట్లున్నారో సంగతేమిటి?" "సంగతేమిటి? మీ ముదుల ఇల్లెత్తు అడగండి. సాయంత్రంనుంచి తిడోమాదిరిగా ఉంది - ఇప్పుడు తిరుగుతూ గదిలో కూర్చుని నిదురపోయింది!"

"ఏమిటా, కుని?"
"నీనా, మీకే అడగండి."
కాదు కలుపులు తట్టాడు. వద్ద కలుపులు తీసింది.
"ఏం వచ్చా, అలా ఉన్నావో? ఒంటిలోకి ఇంకా ఇంకా... నిద్రావుకు కుని?"

జలవంతాన పెదవులమీద నవ్వు పులుము కొంటూ "అంతా వట్టిదే అన్నయ్యా, వదిన అలాగే నెత్తుంది..." అంది పద్యం.

ఆ అబద్ధానికి సత్యవతి ఆశ్చర్యంతో నోరు తెరిచింది! స్థానులలోకాఫీ కప్పలలో పొసి, పద్యం చెప్పాడు అన్న.

"కొంచెంసేపు బాల్కనీలో కూర్చో... శేలికగా ఉంటుంది" రామం అన్నాడు చెల్లెలు మొహంలోకి అప్రయం గా మామూలు పద్య మానంగా మేడమీదకు వెళ్ళి పోయింది.

"పిచ్చిపిల ఎంకలో బాధపడుతోంది" "ఇండాకొ ఒక్క మమ్మన విడిచింది. ఇప్పుడు లేదంటోందిగానీ..."

రామం ఏదో ఆలోచించాడు. "సాయంత్రం టీపార్టీకి ఎవరెవరు వచ్చారు?"

"రవి తప్ప అందరూ వచ్చారు." చిరునవ్వునవ్వాడు. "యూరేకా! ఇప్పుడు తెలిసింది, పద్య ఎంకకు బాధపడుతోందా!"

చీకటిగా వున్న గదిలో మాతాత్మగా మెగ్నెట్రీ లెట్ వలిగించినట్లుంది సత్యవతికి. "నామతి మండిపోనూ, మీరు నెత్తుంటారనగా ఈ విషయం తెలుసుకోలేక పోయాను!" మూలినీ గుమ్మలా చుట్టి, కళ్ళు పెదవిగా చేస్తూ. "ఒక్కో-అద్భుతం!" అంటూ రామం ఒక్క ఉదుటున ఆమె దగ్గరికి దూకాడు.

"సత్య. ఈ ఫోన్లోనే నీవెంత బావుంటావని!" ఉండ్రంతో అన్నాడు.

సోఫాలోనుంచి లేచి - "చాలే ఊరు కొండి" బుంగ్ మూతి పెట్టి చిరుకొప్పతో అంది సత్యవతి. తమయింతుకోన్నాడు. అప్రయత్నంగా టేబుల్ వంక మాసి, "అవ్వో, చాలా ప్రేమ... నేను వచ్చాయే-పద్యం... టేబులంతా నిండిపోయింది." భుజాలెగతన్నా అన్నాడు.

సత్యవతి ఫలహారం, కాఫీ భరముం దుంచింది. గూజ్ బామ్మమీదకు దంపత్యుల చేశాడు!

"సాయంత్రం అందరూ మిమ్మల్ని అడగడమే... ఇంకో ఫంక్షన్ పెట్టుకొని, మీ రక్కడికో వెళ్ళడమేమిటి? మీ పద్యం నాకేం నచ్చలేదు."

"బినిత బెంగుళూర్ పోతున్నాను, ప్రేమన్ కొచ్చి కలుసుకోమని తెలుగు వాసిందిగా! అలాంటప్పుడు, వెళ్ళకపోతే ఏం మర్యాదగా ఉంటుంది చెప్పండి?" పకోడీలను కనీసం రానముల్లా అన్నాడు.

"అవునవును-మీరునల్లీ ఆమె గార్ని కలుసుకోకపోతే, ఏమిమర్యాదగా ఉండదు. అందులో, బినితగారు మీకు కావలసిన వారయ్యే!" ఎదేవాచేస్తూ.

నవ్వాడు. "అందుకే, అనూయ ముందు-

అదనాళు నెవక పుట్టారంటారు... ప్రేమిని పోనిచ్చుకొన్నావు కదా!"

అంతలో బతులు కారాగిన వప్పుడైంది. దంపతులిద్దరూ మాళారు. చిరునవ్వు మొహంతో రవికనపించాడు. సత్యవతి లెట్ వలిగించింది.

"ఏమాయ్, రవి! ఇప్పుడా రావడం... దీపాలు వెలిగొక్కానీ రాక్షాడదనుకొన్నావా?" రామం అడిగాడు.

"అవసరమైన పనొకటి తగిలింది-అందుకే ఆలస్యమైంది."

"నీకూ, మా వానికి అవసరమైన పనులు లేనిదెవ్వరు?" అంది కర్ణంగంగా సత్యవతి, అతనికి ఫలహారం, కాఫీ అందిస్తూ. వాటిని కానిచ్చాడు రవి.

"పద్యమిదీ?" రామన్నీ అడిగాడు. "మేడమీద వుండివెళ్ళు."

అడుగులవప్పుడు చిని ఆలోచనలనుంచి తేగుకొంది పద్య. రవినీమాసి కూడా చూడనట్లే నటించింది.

ఆమెకు చాలా కోపంగా ఉండి అతని మీద-పలకరించినా పలకూడదనుకొంది. గండి వేగంగా, మరింతవేగంగా కొట్టుకుంటోంది.

దగ్గరగా వచ్చాడు, ఆమెకు. "పదా..." సడీ సమాధానలేదు. మొహంలోకి తేరి పారచూశాడు-ఆంధోళన, ఇవేదన స్పష్టంగా కనుపించాయి. పద్య పెదవులు అదురుకున్నాయి, గాలికి రెపరెపలాజే గులాబీరసల్లా.

చిరునవ్వునవ్వాడు. "పద్యా, కంఠా మృలేషన్నీ నీ పుట్టినకోణ పండుకు ఈ చిన్నకాస్త్ర తీసుకో." చిన్నపెట్టెను కోటుకేసులోనుంచి తీసి ఆమెకు ఇవ్వబోయాడు.

పద్య తీసుకోలేదు. అతిదా పెట్టెను, ప్రక్కనె ఉన్న బిల్ గోడమీద పెట్టాడు. రెండు మూడు లిప్తలకలం మానంగా ఆమెను చూశాడు.

"నేను రావడం ఆలస్యమయినందుకు, ఏమి అనుకోకు-పద్యా."

"ఏమన్నా అనుకోవడానికి నేనెవర్ని?" నవ్వాడు. "అంతికోపం చేసికేపద్యా? నేను ఏమన్నానని..."

"ఏమి అనక్కరేను."

"ఇంటికొచ్చిన అతిథిని ఇలాగే నా మర్యాదచెయ్యడం?"

"మేము మర్యాద తెలియని మనుషులం. మాకు గర్వంతో కళ్ళు నెత్తికొక్కాయి! కండ్లకారం మమ్మల్నలా చేస్తోంది... మాకు మర్యాదం టే ఎలా తెలుస్తుంది మరి?"

రవి తోణలేదు-రెంకలేదు.

కృష్ణారేఖలరేఖల రేఖలరేఖల

శ్రీ పద్మ నాం

సి. నె. డె. కె. సి.

రాధామ, డి. అంబులమింట్లు

గజ్జ, తామర, పుండ్లు.

మీదంటు చక్కెరపులకు

దివ్యాంబులము

శ్రీవేత్త, కెమికల్స్, డ్రెస్

(శ్రీవేత్త) లిమిటెడ్, మద్రాసు-30

సంగీత వాద్యములు

కలకత్తా హాకోనియములకు, గ్రూప్ పెట్టెలకు, మరియు మరాఠుకులకు ముమ్మల సంగ్రహించండి. ప్రాద్యే మూటికల్స్, నెం. 31, ఫ్రూట్ మార్కెటు, మద్రాసు-1.

యుగళగీతం

“పద్యా, నీకు కోరికం తెప్పించాను కుమింతు.”

“నే నెవరినీ మిమ్మల్ని కుమించడానికి?”

“ఎందుకు కదా, నిన్ను కలిగి అలా చిన్న చూపు చూసుకొంటావా? నీవు చాలా బాధపడుతున్నావ్, నాకు తెలుసు; నీ మనస్సు.”

ఆమె చిన్నారిచేరి తన చేతిలోని తీసుకొని, మృదువుగా నిమిరాడు. విసురుగా చేతిని పెనబట్టి తీసుకుంటా మనుకొంది. నీ నో అజ్ఞాతకర్తల బ్రాహ్మణంతో అలా చెయ్యలేకపోయింది. మనస్సులో నీ నో మధుర చేదన - అనిర్వచనీయమైన ఆందోళన.

రవి పెట్టెలోనుంచి, చక్కటి ఆకుపచ్చ రాయి ఊగరం తీశాడు. ఆమె క్రోధి తోడిగాడు. వద్య, అతణ్ని కొడచామను కొంది, రిడదా మనుకొంది.... ఏమి చెయ్య చేసి అక్కర అలుముకొంది!

“పద్యా, నీ గంటే నాకు చాలా ఇష్టం!”

“నేను నమ్మను.”

“నిజం... నన్ను నమ్ము!”

ఆమె కేవల వివశత్యం; అమోఘమైన వరవశత్యం—చక్కటి సీనరీని చూస్తూన్నట్లుంది. మధురమైన గంగీతం వింటూన్నట్లుంది. చూడుతుంటా తర్వాత లేరుకొంది.

“మరి ఇన్నా న్నా నన్ను విద్వీంచుకు రిన్నా చేయి!”

“పద్యా! నిన్ను మొదటిసారి చూసే చూడగానే, నీపై ప్రేమలోపడ్డాను. నీవు చాలా పెంకిలివనీ, నీ ప్రేమను కోరిన ఎంతోమంది యువకులకు ముద్దచెప్పావనీ నాకు తెలుసు. నాల్గలాగా, తొందరపడి ప్రేమను త్యక్తంచేసి, నీ చేత వరాధవించ బడ వలచుకోలేదు నేను... నీ ప్రేమ ను పొందడానికి ఒక అడ్డదోక కనిపెట్టాను. నీ గంటే నాకు ఏ మాత్రం ఇష్టంలేనట్లు, నిన్ను రక్కచెయ్యనట్లు నటించాను... అందువల్ల ఎవరిలోనూ కనుపించని ఒక ప్రత్యేకత నాలో నీకు కనుపించి—నీకు తెలియ కుండానే, నీ మనస్సులో నా రూపాన్ని ముద్రించుకొన్నావ్... నేను కోరుకో న్ను

ఖాతాదారు - అర్జం టు గా అలా బీడీలు ఇలా వారెయ్య వయ్యా!

దుకాణదారు- అమరసంధ్య నేళ అరువు ఏ మిట య్యా? ఇవ్వు నేకదా దీపం వెలిగించాను?

ఖాతాదారు - బీడీలు చాలా అర్జంటు. దీనిం ఆ గ్వేరీ ఒక అలా బీడీలు ఇవ్వు.

క. వి. శ్యామ (ఫిలాయ్)

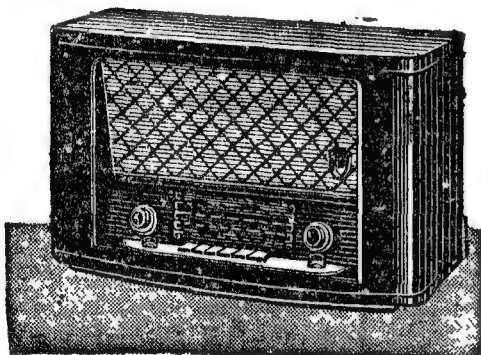
దనే నా కోరిక తీరిం ద నేనుకొం టున్నాను!”

సిగ్గుతో పద్య పెక్కిళ్లు పెంగల్వ వువ్వు రే నాయి. ఆమె, బాధలూ, భయాలూ, కోపాలూ తాపాలూ అన్నీ... అన్నీ పొగ మంచులా ఇతే విడిపోయాయి.

“పద్యా—!” మురిపెం గా పిలిచాడు. ఆమె మొహం అరుణరాగం జతమొంది. మృదయంలో తీయని ఊహలు మోసు రెక్కాయి!

శబ్ద గ్రహణలో విశేష పురోగతి

Model-210 KWK-W
Price Rs. 540/- Plus 12% GST

హి-కె. రికార్డుల నుండి తీసుకురావడానికి రూపొందించబడినది.

వచ్చే ముద్రాపక ప్రచారముతో ఇండియాలో తయారుచేయబడినది.

మెట్రో రేడియో

ప్రింటెడ్ సర్క్యూట్ తో

- గిట్టు అలంకరణములతో అందమైన
- ఎస్.ఐ. పెట్టె
- అరు కొత్త ట్యూబులతో ప్లానెన్సిటివిటీ
- సెలక్టివిటీ
- అయిదు ప్రెస్డ్ బ్యాండ్స్
- ప్యాన్ టైప్ ట్యూనింగ్ ఇండికేటర్ వ్యాపార
- తోగట్టలు కోరబడుచున్నవి

Sole Distributors METRO MUSICS

543 - Kolbadevi Road, Bombay - 2 GRAM, METMUSICS.

మార్పు, వచ్చే ముద్రాపక, వికాస, క్రొత్తావేశం జల్లాలకు దిద్ది వ్రాయబడు:

హిందూస్తాన్ ఏజన్సీస్, 24/225 ఏ, దావనాయిపేట, రాజమండ్రి

కృష్ణాజలాకు దిద్ది వ్రాయబడు:

అంశ ఎంక్రిప్ట్ హౌస్, పొన్నూరు, విజయవాడ-1.

సంప్రదాయంలో ఇచ్చి తెలిగి ప్రీక్షిత్ పాఠ్యార్థ్య సంప్రదాయంబాదా కరతలాను లో మైనది.

సంప్రదాయాలు వేరు అయినా వసుతః క్రిడలో వచ్చిన మార్పు న్యల్పం. చతురంగ జలాల సమీకరణలో నేమి, పూర్వజానవనలో నేమి, ఒండొరల ఎత్తులకు నే ఎత్తులు వేయడంలో నేమి ముద్దిబలంలోని తారతమ్యమే కాని సంప్రదాయ భేదం అడురాదు.

చతురంగం యువకుల క్రిడ. వయోవృద్ధులకు ఉబుసుబాకకు మాత్రమే ఉపకరించే దిన్ని. నేటివరకు ప్రపంచంలో కలెక్షను అనిపించుకొన్న వారి చరిత్ర దీనికొక్కాణం.

రక్తశాలలో ఉన్నరక్తం ప్రవహించే కాలంలో మాత్రమే సాహసం సాధ్యం. సాహసం లేనిచో చతురంగంలో విజయం సాధించడం దుష్టరం. మరుశీత్ర సంగ్రామంలో అతిరథులు మహారథులు పలువురు పాల్గొన్న యువకుడైన అభిమన్యుడే మహా భారత వీరుడుగా గణుతికొక్కాడు. మన దేశంలో చతురంగం క్రిడలో క్రి డీక్షిత్ ఒక్కరు మాత్రమే అభిమన్యుని తలపుకు తెచ్చే సాహసం వారక ప్రదర్శించగలవారు. ఎదుటివారి ఎత్తులకు నే ఎత్తులు వేయడంలో ఆయనకు సాటిలేరు. క్రి డీక్షిత్ 20 ఎత్తుల వరకు ఆలోచించి అడగల మేధావి. ఎత్తులలో ఆయనకు వోలా కొట్టించగలమని ప్రత్యర్థులు భావించడం తమను తామే వంచించుకొనడం అని 'ఇండియన్ ఛెస్' పత్రిక వ్రాసింది.

యువనంలోనే ఆ శేక పర్యాయాలు వీహార, ఆంధ్ర, మద్రాసు రాష్ట్రాల ఛాంపియన్ షిప్ గలిచారు క్రి డీక్షిత్. కన్పూరికట్, రానజ్ లో ఫీ గలిచారు. అంతరాతీయ కర స్పృండ్లెన్స్ చతురంగం పోటీలలో భారత ప్రతినిధిగా పాల్గొన్నారు. దేశంలో మొదటి ముస్లింలో ఒకరుగా సంవత్సరాల తరబడి పరి గణింపబడుతున్నారు.

ప్రావిణ్యం సంపాదించడమేకాదు; ప్రతి భావంతులైన యువకులను తనంతట తానుగా ఛెరదీసి వారికి గురువై మెలకువలు నేర్పిన విశాలహృదయుడు క్రి డీక్షిత్.

చతురంగం క్రిడలో అధిక్యం సాధించడానికి అయినా నిలచెట్టుకొనడానికే అయినా శేవలం ముద్దిబలం చాలదు. వారీరక దార్ధ్యం అవశ్యకం. క్రి డీక్షిత్ నాడు అదేకరవుఅయినది. చిన్నతనంలో విద్యాభ్యాసానికి అడ్డుపడినదది. నేడు చతురంగం క్రిడ నిరంతరాయంగా కొనసాగించడానికి ప్రతిబంధకమైనది అదే.

వారీరకమైన బలహీనత, వయసు 'త్రోసి కావ'న్నా క్రి డీక్షిత్ అలకట్టలేదు. ★

తెలుగు వెలుగులు 43

పండితపుత్రులు పలువురు. తండ్రులకు తగిన తనయులు తక్కువ. ఏదేనొక విద్యుల్లాని అధికుడైన తండ్రిని మించిన తనయుడు అత్రు రూపమునే చెప్పవచ్చు. ఆలా తన వంగడానికి మాత్రమేగాక మార్మేదేకానికూడా చిరం తనమైన యశస్సు ఆర్జించినవాడు ధన్యుడు. చతురంగనాయకుడు క్రి జి. ఎస్. డీక్షిత్ అట్టివాడంటే ప్రవీణులు కొనసగలరు. సందేహం లేదు.

చతురంగం క్రిడకు మనదేశం పుట్టినిల్లు. ప్రపంచంలో మరీ ఏ దేశమూ కని విని ఏరుగని కాలంలో ఈ క్రిడ భారతదేశంలో వ్యాప్తిలో ఉన్నదని చరిత్ర చాటుతున్నది.

అహింసయే పరమధర్మమని విశ్వసించిన వాద్ధులు మనదేశంలో చతురంగ క్రిడాభివృద్ధికి విశేషంగా వోహదమిచ్చారు. విజగీష మానవజైజమని వారు గుర్తించడమే దానికి కారణం. కనుకనే పాపమైన యుద్ధం వర్జిస్తూ

మానవులకు సంశ్లేషి చేహర్మగలిగిన సాధనంగా చతురంగాన్ని స్వీకరించారు.

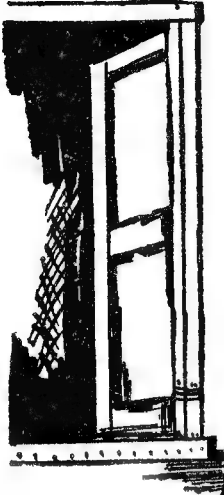
తథాగతుని వోధనలతోపాటుగా చతురంగాన్ని కూడా స్వీకరించి తమదిగా చేసుకొన్నారు తెలుగువారు. అందువల్లా ఈ క్రిడలో తూర్పు గోదావరి మండలం ప్రముఖ స్థానం ఆక్రమించుకొన్నది.

క్రి గొల్లకొట ముబ్రహ్మణ్య డీక్షిత్ తండ్రి నంకటరామయ్యగారు చతురంగం క్రిడలో ఆ మండలానికి ముకుటంలేని రాజా. ముక్కుపచ్చలారని వయసులో తండ్రి చెప్పగా ఆటలో మెలకువలు నేర్చుకొన్నారు క్రి డీక్షిత్. అచిరకాలంలో తండ్రినే అవలీలగా ఓడించగలిగిన ప్రజ్ఞ సంపాదించాడు.

చతురంగానికి మెట్టినిల్లు యూరోపు. ప్రపంచ వ్యాప్తి చెందిన తరువాత ఈ క్రిడ కొత్తరూపం సంతరించుకొన్నది. భారతీయ

చీడపురుగులు

దూర్వసుల మార్తాండశాస్త్రి

‘రేపు తెలియ రాధా, అలాంటివాళ్ళను చాలా దూరంగా ఉంచాలి’ అని చిరాగ్గా, కోటువేసుకుంటూ అమ్మడు కామ్యూర్ని. రాధ ఇచ్చిన తమలపాకులు నమలుటో ఆఫీసుకువెలుచేరాడు. వంటింటి వని పూర్తిచేసుకుని లోనికి వచ్చింది రాధ. ఎవరో పిలిచినట్టు, తలుపు వచ్చడయినట్టు అయింది. వెయ్యి కడుక్కుని తలుపుతీసింది రాధ.

‘ఏమో రాధా, ఇంకా భోజనం కాలేదా!’ అని ఆహ్వానంగా అడిగింది సుందరమ్మ. “రండి బామ్మగారూ” అని లోనికి తీసుకు వెళ్ళింది. సుందరమ్మ ఆ పిథిలోనే ఉంటుంది. ఇక్కడ విశ్రాంతిలోనే ఉంటుంది. అలా కోడుకు కోడలువద్దా ఉంటుంది. ప్రతిరోజూ రాధ వగరవ రాకటం, అలాగే గొప్పరవాన్ని రాధ

గ్రహించటం వాళ్ళ స్నేహాన్ని ద్వంద్వ కృతం చేశాయి.

‘చాలా చిక్కిపోతున్నావే, అమ్మా! పోనీ పిత్తలను తాగుదూ, కావలి నీ కోణా నేను కలుపుతాను’ అంది సుందరమ్మ. రాధ సుందరమ్మకు కాంటూలం ఇచ్చింది. వక్కలు నోట్లో వేసుకుని మున్నం పట్టింది, అటు చిల్చుకుంటూనే నోట్లో ముక్కేసింది సుందరమ్మ. ఇంకా ఏమీ మిగిలి కాలేదా కాలేకనుంది, అది ఏమో వ్రక్కలు మిగిలించింది. సుందరమ్మ ఉయ్యాలలో తీసుకు, గీతాపారాయణం పాగిస్తూంది. “అన్నట్టు రాధా, కోణా స్త్రీలపాటూ, గీతా, చిలు కాను నేర్చుకోవడం” అంది. స్త్రీలపాటలు ముచ్చట వంటింది సుందరమ్మ. సుందరమ్మ అలాగే నిద్రపోయింది. రాధ అలా పొండికానికి చాలా ఆకర్షితురదేంది. తలుపు వచ్చడైంది. వేనూ కాలేక

నుంచి వచ్చిఉంటాడని తలుపు తీసింది రాధ.

వేనూ సైకిల్ లోపల ఉంచాడు. సైకిలు తెలు వాయించాడు గట్టిగా. అప్పటికి సుందరమ్మకు తెలివి వచ్చిఉంటుంది. “అమ్మాయి, రాధా, నీ అమ్మా మీ మురిడి వచ్చాడు అన్నం వడ్డించు”, అంది. అప్పటికే రాధ వడ్డన పూర్తయింది. వేనూ మాటాడకుండా, భోజనం చేశాడు. తన రూమ్లో కూర్చున్నాడు. పుస్తకం తెరిచాడు చదువుదామని. ముక్కి ప్రారంభించింది సుందరమ్మ గీతా పారాయణం. సుందరమ్మతల్లి తనకు బాగా తెలుసును. కాని, ఏమన్నా అంటే వడినకు కోపంవకుందని వేనూకు తెలుసును. వేనూ పుస్తకం మూసి, కాసేపు నిద్రపోయాడు. సుందరమ్మకు నిద్రపట్టినట్టులేదు. “అమ్మాయి, రాధా, మీ మురిడి కాలేక పై ముపుతొంది, కాఫీ కలువమ్మా” అని ఆహ్వానంగా తీసింది సుందరమ్మ. రాధ

వంటింటోకి వెళ్ళి పొయ్యి ముట్టించింది. తాను కూడా వంటింటోకి వెళ్ళింది నుండ రమ్మ. "అమ్మా, నువ్వు తెలివైనదానివి కనక ఇంతలా సద్దుకుంటున్నావు. మరికళ్ళియితే, చెయ్యగలరా" అనేసరికి రాధ పొంగిపోయింది. ఆమె జీవితంలో ఇంత వరకూ, చివరకు తన భర్త అయినా ఆమె తెలివిలేటల్ని గ్రహించి మెచ్చుకోలేదు. ఆ విషయం నుండరమ్మ గ్రహించింది. అందుకే నుండరమ్మ అంటే రాధకు అంత మనుకొరం.

నుండరమ్మ అందుకుంది: "అమ్మా నువ్వు కొబ్బటి కట్టపడయినా మరిదిని చదివినా న్నావు కానీ, ఇంకెవరైనా అయితే, ఒప్పుకుంటారా? నువ్వు నాలాగే ఒట్టి తెలివి తక్కువదానికే అమ్మా. వీడమ్మా అన్నట్టు మీ అత్తయి పెట్టిన బంగారు" అని అడిగింది. మరిది చదువుకు వినియోగించారని చెప్పింది రాధ. "నువ్వు నా పిల్లలాంటి దానివి చెబుతున్నాను. వాగ్రత్త గుమా! అయినా నామాట వింటావో, వినవో?" అని సగంలా అనేసింది నుండరమ్మ. "బామ్మ గారూ, మీరు ఒకటి మా అమ్మ ఒకటినా, నామేనుకొరకు చెప్పేవాటికి ఆలోచించడమెందుకు చెప్పండి" అంది రాధ. "ఏం లేదమ్మా, చెలుగున్నప్పుడే ఇల్లు చక్కతను కోవారే; మీ 80 రూపాయల తరంలో ఏమీ మిగల్గుకోవాలే నువ్వేం బాగుపడతావు? రేపు పిల్ల, పాప, మంచీకి, చెడ్డకూ, ఏమంటావు? అప్పుడు నీ నీతి భగవంతుడికి తెలుసుంది. ఇకన్నీ మేము అనుభవించాము అమ్మా. ఈ పాదలు భగవానికి నా వద్దు. వాగ్రత్త, తలంత నువ్వే వున్నావని, నీ సంసారం చక్కపరుచుకో."

"ఈ కాలంలో డబ్బు, ఇంటిదగ్గరకు మనదగ్గర ఉండాలి కానీ, వీధిలో తిరిగే మగవాళ్ళదగ్గర డబ్బుంటే నమ్మలేం; నేను చెప్పలేక చెబుతున్నాను రాధమ్మా; ఏమీ అనుకోకు, ఎందుకైనా మంచిది. మీ అయమ్మ ఒక కంట కనిపెడుతూ ఉండు" అని సంతోషాత్మకంగా ఏవో తలపులు తేసింది రాధ మెదడులో నుండరమ్మ.

"అన్నట్టు ఇది ఎప్పుడు కొన్నా?" అని తీసింది అక్కడున్న కొంకెం. వెయ్యి నాగి కొండవడి ముక్కలైంది తెలుసు. గాథ నిద్రలో ఉన్న నేనూడు అలారంకన్నా ముందుగా కొంకెంలు వచ్చడం తేసింది. "అయ్యో నా కాతా, ఎవరిముఖం చూడకో, ఈజేళ్ళ ఎంత వస్తోందికా నానుడనా! అంటూ గీతపారాయణం మొదలెట్టింది నుండరమ్మ. రాధకు నిజంగా భయంకరమైంది. అది చూస్తే భర్తకు కోపంవస్తుందని తెలుసు రాధకు. అయినా ఆ భయం ముఖంలో నింపనటంకూ, "భగవానేడు రండి కామ్మ

గాయ విచారించకండి. మళ్ళా చేయించ వచ్చు" అంది రాధ; "ఏమిటి వదినా చచ్చుడు", అని వంటింటోకి వచ్చాడు నేనా.

"ఏం చెప్పమన్నావు నాయనా", అని నుండరమ్మ అందుకోబోతుంటే, "కాదు నేనా, పాడుపిలి తోడుపెట్టిన పెరుగు కాస్తా తిరగడోసింది" అని చెప్పింది రాధ. "పెరుగు ఎక్కడిది వదినా, లేదనేకదూ, నాకు నీళ్ళ మజ్జికకావు" అన్నాడు నేనా. రాధ నాటికే కరచుకుంది. "అన్నట్టు నీకు కాలేకే పేమలయినట్టుంది; త్వరగా కాఫీ తాన" అని కాఫీ ఇచ్చింది. నేనా కాఫీ తాగి, నీలిరేమినా కాలేకేవెలి పోయాడు.

"వస్తానమ్మా, ఈజేళ్ళ ఎంత రి ముఖం చూడకో, ఇంతవని అయింది" అంటూ వెళ్లి పోయింది నుండరమ్మ.

నాయంత్రం రే గంటలు అవుతుంది. ఫెస్టు పట్టుకుని, చిరాగ్గా ఇంటికి వచ్చాడు రామ్మూరి. కొట్టు స్టాండుకు తగిలించాడు. అక్కడ సేలమినా తొంబాలం ఉమ్మిన మరకలు కనిపించాయి. "రాధా! ఏమిటిది" అని అడిగాడు రామ్మూరి. గాథరాతో తదుముకుంటూ, "నుండరమ్మగారికి వ్యారం తగిలి చెప్పితిగిలింది రెండి" అంది రాధ. "అయితే తమరు, ఇంకా నుండరమ్మగారి శిష్యురికం సాగిస్తున్నారన్నమాట" అని చిరాగ్గా అడిగాడు రామ్మూరి. నేనా స్కూలునుంచి వచ్చాడు. "ఒరే! నేనా, నుండరమ్మగారికి చెప్పితిగినప్పుడు అక్కడ ఉన్నావా?" అని అడిగాడు రామ్మూరి. అంతలో అందుకుని "నేనా నువ్వు అప్పుడు తడిగుడ్డకూడా తలకు కట్టావుకదా?" అంది రాధ. ఏమి చెప్పడానికీ తోచక, "అవు" నన్నట్టు తల పంకి కాదు నేనా. నేనా వీధిలోకి వెళ్లి పోయాడు.

కొంకెం చీకటిపడుతుంది. వీపాలు వెలిగించింది రాధ. "ఏమండీ, మడికట్టుకుంటారా," అని అడిగింది రాధ. "నేనా ఇంకా కాలేనట్టుంది" అన్నాడు రామ్మూరి. "నీనీమ! వెళతానమ్మా నువ్వూళ్ళూ, మీరు రండి," అని వదించింది రామ్మూరికి. కొంకెంలు తియ్యబోయాయి. అక్కడ ఒక గ్లాసుకుర్రు ఉంది. "అది పాత్రేబోతుందని

వాచాన" అంది రాధ. "కెట్లో పెట్టి పూజ చెయ్యి దాని కా" అని విసువుగా రామ్మూరి అనగానే, "పోనైంది ఇప్పుడు చీకటి, రేపు తీసారెండి," అని అప్పటికి సమాధానపరిచింది రాధ.

నుండరమ్మ మజ్జికకు వచ్చింది; సగం మజ్జిక నుండరమ్మకిచ్చేసి, మిగతాదాలో కొంకెం నీకుపోసి, భర్తకు వేసింది కాథో భోజనం పూరిచేసి ఆక్సెసుఫెలు ప్రాసుకుంటున్నాడు. 10 గాలి అవుతుంది. నేనా వచ్చి తలుపుతట్టాడు. రాధ తలుపుతీసింది. నేనా భోజనానికి మార్చున్నాడు. "ఏం కానా" అంది రాధ. "మజ్జిక", అన్నాడు నేనా. "ఈజేళ్ళేదు, ఈ తరవాణి పోసుకో" అని చలిచుండలో నీకుపోసింది కాధ. "మధ్యాహ్నం, పెరుగుతిరగడోసిందిగా పిలి" అన్నాడు నేనా. నేనా భోజనం పూర్తయింది. లేచి, కుర్చీలో నిద్ర పోతున్న రామ్మూరిని తేలి వక్క మీద వదుకో మన్నాడు.

తెలతెల వాడుతుంది; నుండరమ్మ తలుపు తీసుకుని లోనికివచ్చింది; అప్పుడే రాధ లేచి కుంతటికి నిద్ర అంటిస్తూంది. "కాఫీ కలుపుతున్నావా?" అని సంతకరమ్మ వంటింటో ప్రశ్నించింది. "ఏదో ఈ పెడక ప్రాణం కొట్టేటంటే నిలవదు. అన్నట్టు, రాధమ్మా, బంగారులాంటి నీ ఒంటికి ఈ బట్ట కానలేక. నన్ను తెప్పించమన్నావా? కట్టుకుంటే మహాలక్ష్మిలా ఉంటావు" అంది: "అయితే బామ్మగారూ తెప్పించండి" అంది రాధ. నుండరమ్మ వెలి కొద్దినవట్లో ఆ చీర తీసుకువచ్చింది; ఆ చీర వారాలదగ్గరనుంచి కరించడం మొదలుపెట్టింది; "భరితంత" అని అడిగింది రాధ. "వారి కం త అమ్మా, పారిక," అంది నుండరమ్మ. "పారిక!" అలా అనకు, నాకు తెలుసుకు నీకు ఇది ఉంచా అని, డబ్బుకు సంతోషించకు. ఈ కాలంలో కేపుతలం అందగానే ఇచ్చేస్తున్నానని, నేను చెబుతాను" అని నుండరమ్మ వెలి పోయింది. ఆ చీర పెట్టెపెట్టింది రాధ. రామ్మూరి స్నానంచేసి వస్తూ చూడగా నుండరమ్మ వెలిపోవడం. "ఏమండీ! నుండరమ్మగారూ అప్పుడే తగ్గిపోయినా, నిన్నటి మీ తల మీద వెళ్ళి" అని అడిగాడు. "ఏమిటి వాయనా!" అని నుండరమ్మ అంటూంటే, "నిన్న మీ తలకు చెప్పితిగింది కదూ, మధ్యాహ్నం కాన్సి గురించి అడుగు తున్నాడు" అంది రాధ. "అలా వాయనా, తగ్గింది" అని వెలిపోయింది నుండరమ్మ.

నాయంత్రం అట్టి నుండరమ్మ వచ్చాడు రామ్మూరి. తలం తనదగ్గరే ఉంచా అని నిశ్చయించుకుంది రాధ. భర్త కోలు కే నాలో

(వీరి వ చీక చూడండి)

ఉపాధ్యాయుడు - రామ్మూ, కొంగ ఒంటికాలిమిదాక ఎందుకు నిలబడుతుందిరా? రామ్మూ-రెండోకాలు ఎత్తిత వడిపోతుందని. T. S. నువ్వుకాత (ప్రజలవాడు)

హరి వంశము

సభాపర్వం - 3

అందకోఽనుద్విగ్మమనా
దైర్యా దవిక తం వనః
ప్రొవాచ వదతాంశేషః
సమాశే కంశమోహితా

—హరివంశము.

క్రొనుడు అన్న ఆ మాటలు వసుదేవునికి తగిలినచో హృదయ
మూల కల్పములకు పోలికనుచ్చి కొన్న వాకి అదిర వర్షియిన
కంసునియందు ఆయన కోపాన్ని ప్రకటించినావా? నిరాశాన్ని
పొందినావా? అరిగిపోయిన సముద్రాన్ని పోలి, నిమిర తరంగ
మమమ సముద్రాన్ని పోలి, నిష్క్రమించుచు చిత్తంకర్మ, తమ
యొక్క పుంభావం మూర్తికావ్యసలు సభలో అసీదైవున్న
అయిన్ను చూచి సభాసభలు ఆశ్చర్యభావంగా అనుకున్నారు.
అయిన ఈ కంసుని అక్షతనంభావమునకు ప్రత్యుత్తరం ఇచ్చి
తేజా అనుకున్న వాని కొందరు ఆ సభలోవున్నారని, ఆయన
అట్లా చేయలేడు. మనస్సులో తమనుకవించి, మానంగా పూరు
కున్నాడు. ఈ కంసుడు మాటాడుతున్నంతసేపు—నీవు మూర్ఖుడవు;
అజ్ఞానివి; మిత్రి నేర్చివీడకురాగా చిత్తంకర్మవల్లు ప్రేలుకు
న్నావు—అన్న భావంగా చిరునవ్వు నవ్వుతూ మాన్యున్నాడు!
ఆయన ఆ కాంఠసిమిరమైన మూర్తిని చూచి, కంసునియందు ఆయన
మామిషున్న అనుకోకొన్ని గమనించి సభ్యులు ఆశ్చర్యభావం
వారు. కంసుని వాచోశ్చక్రవర్తిదగ్గరిని వర్ణించి ధీక, ధీక,
అని అతని శృంగారించారు. ఆ శృంగారసంభాషణలో హృదయ
సంభాషణగా కంసునికి అంధకరని అనకృష్టానము చిశ్చలుగా చెప్తు
అనుసోకి, హృదయాన్ని పొడిచి, అగడితమైన వేదనను, ప్రాధాన్య
కలిపించింది. తాను అనుకున్నది ఒకటి; సభలో వరిగింది ఒకటి;
కంసుణ్ణి, తిన్న, మహారాజాను, మధురకర్మదణ్ణి గౌరవించి,
యాదవకృష్ణులు వసుదేవుణ్ణి మంజరింశగలకు అనుకున్న తన అలో
చన వర్ణనలు అయిపోయింది. పెద్దపెద్ద ఒక్క సముద్రతరంగంలేచి,
అప్రభేద్యమైన వర్షతాన్ని తాకి, కోవత్తురవ్వలుగా చిక్కులుతేగి,
వృధామరిమై, వెనక్కుపోతే, ముందుకు వెరగలేక, చిశ్చలుగా
పెలుతేగినట్లు కంసుడు గుడుగుకు తిరిగిపోయినాడు. గుడుగుకు
తిరిగి వెలుగొంతుకలుగా వర్షివాడు. అపూర్వమైన ఆ అట్టహాసాన్ని
విని సభ సంభించిపోయింది. మడించిన వినుగున పోలి సభలో కడలా
మతూ కంసుడు ప్రతిఒక్కయినావణ్ణి కరుణగా చూచాడు.
కరుణగా మాటాడినాడు. ఆ సభలో అతని కంకం ఒక్కటి సమ
ద్రంలో పెనుదొప్పైన పుట్టినట్లు పొంసులు పోయింది. ఒద్దిక లేనిక
వృద్ధులు మారింది. ఆ పెనుకొరిని సభ తలుకొనేలోగా కంసుడు
అప్రూరుణ్ణి సంభోధించినాడు. “వానవతి!” అని సంభోధించి,
ఇట్లా అన్నాడు!

“వానవతి! నవ్వు వెంటనే ప్రజాని! బయలుదేరివెళ్ళు, ఎందు
కో చెబుతున్నాను. నందగోపుడు, ఇంకా ఇతరులక ఆశీరవం
మనకు ఈయేటికిగల అరి కట్టవలసివుంది. ఈ విషయాన్ని
వారికి చెప్పి, వారిని వెంటపెట్టుకొని రావలసివుంది. ఇది
అజ్ఞానుమా! వారితోసహా నీవు ఇక్కడ వున్నట్లు మళ్ళి మధుగుకు
రావాలి.”

ఈ మాటలు చెప్పి కంసుడు చిరునవ్వులుగా సభలో అందరిని
తిరిగి కంఠజూచాడు. అతని అలోచనయేజా, ఎవ్వరికి అర్థం
కావడంలేదు. ఆ అర్థంకానితనం వారి ముఖాలలో కనిపించగా,
కంసుడు తన్నుకాన ప్రకండించుకున్నట్లు ముగ్ధహాసం చేసుకుంటూ
తిరిగి వానవతియైన అప్రూరుణ్ణి అలోకించి ఇట్లా అన్నాడు:

“అన్నట్లు మరచిపోయినాను. వానవతి! వా భవన్ను తప్పని
చూచావా? వానికి మహోత్సవం జెయ్యాలని తలపెట్టాను. ఆ ఉత్స
వానికి అనేక వేదాధీశులయిన కావాలను, మహానియంత్రక మహాదేవ
తలను ఆహ్వానించివాను. వారంతా అందుకు వస్తున్నారు. పెక్కు
దినములు వారి ఆహారం పెనర్వవలసివుంటుంది. అందువల నా
మాటలుగా ప్రజావాసులక గోపకులకు ఇట్లా చెప్పి: కంస మహా
రాజ భవనర్యజ్ఞం చేస్తున్నాడు. మీ అందరూ వావలలో నుంబగా
వుంటే అర్చాన్ని తలపెట్టి మహారాజా ఈ భవనర్యజ్ఞాన్ని తలపెట్టారు.
కనుక అందుకు కావలసిన సర్వ సంభారాలను మీరు సమకూర్చండి.
పాలు, పెరుగు, నేయి, మజ్జిగ మీరు సమకూర్చండి. అంతేకాదు.
అరణ్యసంభవములైన మధువులనుగూడా సమకూర్చండి. ఈ మాటలు
వా అజ్ఞానా వారితో చెప్పి వారిని నవ్వు వెంటపెట్టుకురావాలి
నుమా!”

కంసుడు మళ్ళి ఆగాడు. మళ్ళి సభకు కలవల తిలకించాడు.
మళ్ళి చిరునవ్వులు మ్రోయించాడు. కంసుని యెత్తుయేజా సభలోని
పెద్దలకు ఇంకా అర్థం కాలేదు. ఈ భవనర్యజ్ఞం ఏమిటా అని
మాత్రం అనుకున్నారు. కాని ఒక్కటిమాత్రం వారికి అర్థమయ్యా,
కానట్లు మనస్సులలో ఆడింది. కంసుడు ఇప్పుడు ఏదో కొత్త ఎత్తు
ఎత్తివాడు. అదియేజా ఇంకా తెలియలేదు. ఒకరినిచూచి ఒకరు,
ఏదో అన్నట్లు తలలు వంకించారు.

వాడు తెలియలేదు అని అనుకున్నంతలో కంసుడు తిరిగి
అప్రూరుణ్ణి సంభోధించినాడు! “అప్రూర! మండలో వాకు
మేకకుళు అయినవాళ్ళు ఇద్దరువున్నారు. కృష్ణుడని; సుకర్మ నుడని;
వారిద్దరు వసుదేవుని కుమారులు. వారిద్దరు యేద విచారదులని వింటు
న్నాము. కాలనిర్మాణయోధులని వింటున్నాము. వారు సమ
యానుకూలయోధవిచారదులయ్యా! అప్రూర! న్యాయతోదగ్గ
మలబయ్యా వాడు! వారిని మేము వర్ణించాలని ఇచ్చి చేసు
న్నాము. వారికి ఇట్లా చెప్పి: మీకు మేనమామ, మధురకర్మగుడు,
కంస మహారాజా మీ అద్భుత ప్రతాపాన్ని గూర్చి విన్నాడు. మీరు
అయిన మనస్సుకు వచ్చారు. సభ్యుల్యుడై, సభ్యులహితుడై, ఆయన
నిమ్మల్ని చూచాడు. మీరు మధురకు రావాలి: అని చెప్పి వారిని
నూనా వెంటపెట్టుకురా.”

హరివంశ తిరువకరము

అని తాను విదో మహావిజయాన్ని సాధించినట్లు కంసుడు సభను తిలకించాడు. ప్రతి సభ్యునిగా తిలకించాడు. అతని చూపులు వసుదేవునిమీద తాళి నిల్చాయి. ఆయనలో ఏ భావము అతనికి కన్పించలేదు. ఆయనముఖంలో ఉత్సాహముగాని, విచారముగాని, కోర్కెయుగాని. భయముగాని ఏమీ కన్పించలేదు. ఆయనను ఆ స్థితిలో చూడగా కంసునికి తన్ను గూర్చి భయమైపోయింది. ఆ భయాన్నిలోపల చాచుకుంటూ తన చూపులను ఆయనమీద నుండి తిప్పుకున్నాడు కంసుడు. అప్పుడు అతని చూపులు అంధకునిమీద ప్రాణాయి. ఆ అంధకుడు తెల్లని మేళుపు కలములను పొనిగడాన్ని సవరించుకుంటూ, అలక నుండచోసంచేస్తూ, మెల్లని అవకాశంగా తన చూపులతో చూపులుగా ఉల్లస మాడుతున్నట్లు కూర్చున్నాడు. ఆ వృద్ధుని ఆకృతి చూడగా కంసునికి కోపం వచ్చింది. హృదయంలో భయం రేచింది. తిరిగి కంసుడు దానపతిని సంబోధించాడు. “దానపతి! వసుదేవ నందనుల ద్రధిమ ఏమిటో చూడాలని నాకువుంది. చూడగగ ఇద్దరు మల్లులువున్నారు. నీవు ఎరుగుదువుగదా! వారితో ఈ నా మేనల్లుండ్రు క్రిడా సంయమంగాన్ని ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. ఎల జనులకు ఉత్సవంగా వారిదార్శర్చాన్ని, దోరర్చం పరిణతిని మేము పరిశీల చేస్తాము. నా మేనల్లుండ్రు దేవతలతో సమానులు. దానపతి! నీకు తెలుసుకో రేదో; వారి పొరువ క్రిడను మేము అవశ్యం దర్శించాలి.”

తిరిగి కంసుడు సభను తిలకించాడు. అప్పుడు సభలో అందరికీ అతని ఆలోచన యేమో అర్థం అయింది. వారికి ఏమిటో చలేదు; ఏమి అసాలో తెలియలేదు; కంసుడు వారికి మాటాడానికే అవకాశం ఇయ్యలేదు. వారిని ఒక్కరినిగా, అందరినిగా చూస్తూ తిరిగి అక్రూరుణ్ణి సంబోధించి, కంసుడు ఇట్లా అన్నాడు: అక్రూర! నా మేనల్లుండ్రు వున్నారు చూడతూ వారు నాకు తెలియదని

నుమా! అందువల నాకు ముఖ్యము అని తెలుసుకో. ఇప్పుడు నీవు తెలుసుకోవలసినవిషయం ఇంకోకటిగూడా వుంది. ఆ నా మేనల్లుళ్ళు ప్రజలలో పుట్టారు. వనాలో పెరిగారు. పెగా బాలురు. వారితో నువ్వు పెరిగా మాటాడాలి. ఇంపు పుట్టేటూ మాటాడాని కళో రంగా మాటాడకూడదు. దోషం కల్పించనీయకూడదు. శ్రద్ధగా నాచెప్పినమాటలు చెప్పి ఉత్సాహాన్ని పుట్టించి వారిని శ్రు వంట తెలుసుకొనాలి. దానపతి! ఇది నా అజ్ఞ ఈ అజ్ఞను నీవు పాలించాలి నుమా! పాలించకో, తెలుసునుగదా! నాసంగతి! నీన్న నిగ్రహిస్తాను. పాలించావో నాకు నీకన్నా అత్యంతము ఉపకారం చేసినవాడు నుకోక్కడు లేడనుకుంటాను. నాకు నా మేనల్లుండ్రు చూడాలన్న వత్సాహం మొదలై నిన్ను ఇట్లా అజ్ఞాపిస్తున్నాను. వేరే ఏమీలేదు. ఇదిగో! ఇంకోమాట నీవు యిప్పుడే మధురమంచి ఐయలదేరు. ఈ వసుదేవుతో గుసగుసలాడేవు నుమా. అతని కఅత్తు లేమీ వివకు. ఇక కదులు. అని కంసుడు సభను తిలకించాడు. సభలో ఎవ్వరూ ఏమీ అసాలో తెలియనివారే వూరకవుండి పోయినారు. అక్రూరుని మాత్రం కంసుని ఈ అజ్ఞ తృప్తిపడైన వానికి మంచి నీటిపట్టు కన్పించినట్లువుంది. ఆయన కంసుని అజ్ఞను తిరస్కరించినవాడై సభలోంచి కదిలిపోయినాడు. సభలో ఎవ్వరికీ వారు ఈ అవకాశాన్ని కంసుడు తమకు కల్పించివుంటే బాగుండేది గదా అనుకున్నారు. ఆ సభలో కూర్చోనడమే వారికి కష్టంగావుంది. కంసుడు చేసిన సాధుదూషణ వినిగూడా తాము అట్లా కూర్చుండి పోయి వుండినందులకు వారిని వారే నిందించుకున్నారు. కాని ఏ ఒక్కరు కంసుణ్ణి ప్రతిఘటించి ఒక్కమాట అనలేకపోయినారు. అక్రూరుడు సభలోంచి కదిలిపోతూఉండగా, అతనికి కల్గిన ఆ అదృష్టమును మెచ్చుకున్నారు. వసుదేవుని నందనులతో తనకుగలైతాన్ని

హరివంశం

తిరుప్పావాయనం కంఠం వేసిన ఎరుకలకు వచ్చుచున్నాడు. వారు వచ్చుచున్నంతలో కంఠం కహళిహళిగా తన తిరుప్పావాయనం వచ్చుచుంటున్నట్లు నత్తులూ యదుభూతాంధకవృత్తి కలకాలయన ప్రముఖులను తిలకించాడు. అతని వారికి క్రమములమీద కంఠం వేయి వాచువులగా కొట్టుకున్నట్లు వుంది. వారు మిక్కిలి వాద వహారు.

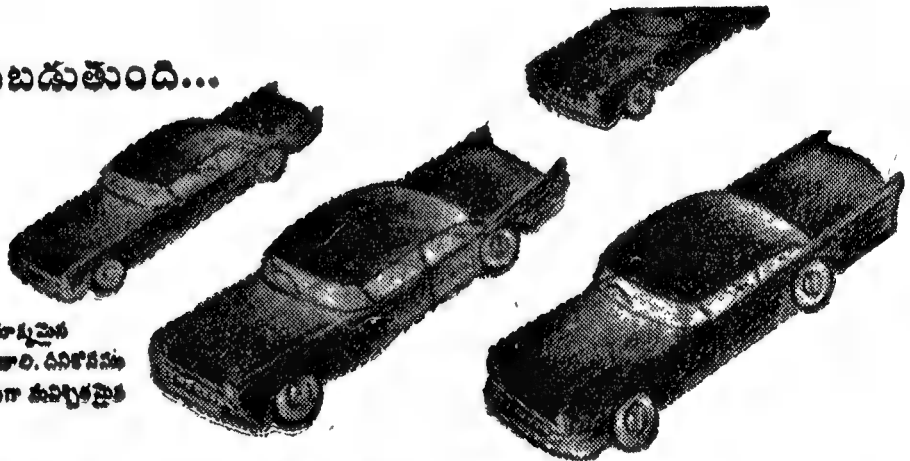
కంఠం సభను చూచుచున్నట్లు లేవనోదగా అంధకవంశంలో వృద్ధుడు, అనుద్యుగ్గుచున్నట్లు, ధైర్యంచేత అవికృతుడు అయిన అంధకుడు అగమ్యున్నట్లు సంజ్ఞ చేసి, కంఠం అసి, సభను అసి, తాను నిలబడినాడు. అతడు లేచి నిలబడగా సభలో అంతా అతనివంక చూచారు. కంఠం అతనివంక చూచినాడు. తన చూపులను అంధకుని చూపులతో కలిపి చూచినాడు. అంధకుని చూపులలో తిరస్కారం వుంది. నీవు ఏమిరావవు—అన్న ప్రశ్న వుంది. కంఠం తల పిండుకున్నాడు. మహావస్తుభంగా సింహాసనంలో కూర్చున్నాడు. అప్పుడు అంధకుడు సభను సంబోధించి, కంఠం సంబోధించి ఇట్లా అన్నాడు: “కంఠ! ఇప్పుడు నీ చేసిన వాక్యపరీక్షను అంతా అక్కర్లేగా వుంది. అయితే కంఠం వుంది. వదిలండి—అన్నట్లు వుంది. ఇంతమంది పెద్దలువున్న సభలో పాదుపురుషుడు అయినవానిని నిండుచడమే జోషం. అందులో బంధువు అయినవాడిని మానంచడం జోషం అలా జోషం. నీవు మాట్లాడిన ఏకకమాట యదుకులయోగ్యంగా లేదు. అమాటలు వివగా నీవు అసలు యాదవుడేనా—అన్న అనుమానం

నూనా కట్టుకున్నది. తాత! ఈసభలో నీరక్ష రక్ష వరమటనవ్యాసంగా ఉంది.”

అంధకుని అమాటలు వివగా సభలో అందరికీ ఆశ్చర్యంకల్పింది. ఒకనిధమైన ధైర్యమునచ్చింది. ఇంతవరకు కంఠం ఇంతకట్టిగా మందలించినవారు ఎవ్వరూలేరు. ఇప్పుడు అంధకుడు అందుకు పూనుకొనడములో వీర విశేషం వున్నవో అంతా అప్పుడు అనుకున్నారు. అంధకుడు సర్వయాదవులలోను వృద్ధుడు. ఇప్పుడు అవృద్ధవ్యం యొక్క అభిమానాన్ని చూపిస్తున్నానని అతని ప్రసంగం సానుకున్నది. అతడు కంఠం “మహారాజా!” అని సంబోధించడంలేదు. “మధురేశ్వరా!” అని మర్యాదచేయడంలేదు. “కంఠ!” “తాత!” “పుత్ర!” అనిమాత్రమే సంబోధిస్తున్నాడు. అవృద్ధుని ఆధైర్యమే అందరికీ అద్భుతాన్ని కల్గిస్తున్నది. లేకపోతే ఎవ్వరు ఇంతవరకు కంఠుని ఎదుట నిలబడి “నీవు కాదు” అనగలగినారు? ఎవ్వరు కంఠం అంత చురుకైనవాని మాటాడ గలిగినారు? మందలించ గలిగినారు? అంధకుడు సభను గణిస్తూ, కంఠునిలో కలుకున్న వరినామాలను తిలకిస్తూ తన వాక్యాన్ని కొనసాగిస్తున్నాడు!

“కంఠ! పూర్వం ఇత్తుకులలో అసమంజసుడనే అరాజుబుద్ధి వున్నాడు. వాడు ప్రజలకు పీడ కలిపడమే వనిగా పెట్టుకున్నాడు. ఇప్పుడు నిన్ను చూడగా, వాడే, నీవుగా వుట్టినట్లు అనిపిస్తున్నది, కానీ నీకు, ఆ అసమంజసుడికి ఒక్కలేడా వుంది. ఆ అసమంజసుడు ఊరివారి పిల్లల నడకరిని సరయువులో వడచేసి చంపుతూ వుండేవాడు. నీవునూడా కలిగిని, పూతనను ప్రయోగించి బహుమంది కలుపులను మాలమార్చావు. అయితే ఆ అసమంజసుడు నికుమల్లే పెద్దలను, వృద్ధులను నిండుసభలో అవమానించలేదు.

పనితనం గజింపబడుతుంది...

మొదటివారు తిరిగి వాగాలు అతిమాట్టమైన అన్నితలకాటు వాగా వలెనీ కిందకాలి. దినికోసమే ఆ మోటారులో కిక్కిరింపు మోకాటగా మిగిలినవైతే తిరిగివేసిన అవకాశం ఉంది.

కార్పొరేషన్ యూనివర్సల్ వారు భారతదేశం పొన్నదాని, అతర పొన్నదాని వారికాటు తయారుచేసారు. ఇది మంచి వస్తువులను చక్కగా త్వరగా తయారుచేయుటకు పెద్ద పెద్ద సంస్థలతో ఉపయోగపడుతున్నాయి. విశ్వవ్యాప్తంగా, నిర్వహణలోగాని కార్పొరేషన్ యూనివర్సల్ వారి వాండే అభివేదనను మించినది లేదు.

నెదు 36 అంగుళాలవరకు వ్యాసంగం పెద్ద పెద్ద పానరాళ్లను తయారు చేసి సరఫరా చేయకలుగుచున్నాము. ఈ విధంగా మా కార్యదారులతో అన్ని క్రమాలలోను విల్లిపైడ & రెనానాయర్ పానరాళ్లను అందజేస్తున్నాము.

వాండే అభివేదన, పానీ ఉత్పాదక, పెన్సిల్, మెంటలు, అరగదీయ బుకలు, పుల్లలు, పానరాళ్లు, కార్బన్ గ్రెన్డింగ్ కాంపొండు టగ్గెర.

కార్పొరేషన్ యూనివర్సల్ లిమిటెడ్,

పాడే అవీను, 52/53, జూపింగ్ స్ట్రీట్, మద్రాసు 1. టెలిఫోన్: 2941 (4 లైనులు). కార్యాలయం: తిరువత్తియూర్.

డిస్ట్రిబ్యూటర్లు: మనయ్య నిలియంబాక్స్ & కంపెనీ లిమిటెడ్, మద్రాసు-1. మైదరావాడ్ అఫీసు: నెం. 2, స్టేషన్ రోడ్.

మనర్స్ మోవ్. ఎన్. కాక్స్ & కంపెనీ, ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, నెం. 24, రాంపాట్ రోడ్, కాంచీ. ప్రత్యేకమైన వాటికిమాత్రమే. Z-363

నీకన్న ఆ అసమంజసుజే నయం అనిపించుకున్నాడు. మరి నీదో! రాజవంశంలో పుట్టనివాని విధంగా, ఎక్కడో పుట్టి ఏమిటికో ఇక్కడికి వచ్చినవిధంగా, క్రికి డక్కి వనంలో జడలు తాల్చగా పోయేడు విధంగా, ముందు వెనుకలు చూచుకోకుండా, వృద్ధ బాంధవుణ్ణి, సకల యాదవరాజులతోకాని! ధ్యేయుణ్ణి, దురుకులతో బాధపెట్టావు. కంసుడా! నీవు రాజవా! కాదు. నీచుడవు.

— మాటలు విని కంసుడు దండతాడితమైన భుజంగాన్ని పోలి లేవబోయినాడు. అట్టివాణ్ణి, అంధకుడు “హూహూ” అని, చిన్న పిల్లవాణ్ణి అదలించినట్లు అదలించి, తిరిగి తన వాక్యాన్ని కొనసాగించాడు: కంస! ఈ మాటలు నిన్ను అంటున్నాను అనుకోవద్దు. నీ తల్లి దండ్రులను అంటున్నాను. వారు నిజంగా కోమిల్లు కదా! నీవంటి పుత్రుణ్ణి కన్న తల్లి దండ్రులు ఎంత పాపం చేసుకున్నారో కదా! నువ్వు అన్యాయంతోకూరివి. అట్టి నిన్ను వారు కన్నారు. అప్పుడు కులానికి ఇంతచేటు కల్గినదంటే, అందులో ఆశ్చర్యం ఏమి వుంది? ఇంతకీ కష్టం అంతో ఉగ్రసేనుడిది. వాడు నిన్ను కుల పాంసుణ్ణి కన్నాడు. దుర్జాతీయుణ్ణి కన్నాడు. కన్నెందుకు కుమిలి పోతున్నాడు.

“కంస! నీవు స్వంతంగా ఒక మనీషిని అనుకుంటున్నావు. కాని కాదు. మనీషి అయినవాడు ఎవ్వడూ తన గుణాలను తాన పొగడుకొనడు. ఇతరులు తన గుణాలను సూర్య పొగడటం వద్దలిగాని, తనే తన గుణాలను పొగడుకొనడం వద్దలి కాదు. ధర్మం కాదు. కాస్త్రం కాదు. నీవంటి ఆత్మేశాఖి పుట్టినందువల్ల, నీవంటి ఆత్మేశాఖి పరిపాలనను అంగీకరించినందువల్ల, పృథివిలో యదు వంశమే నిందలపాలై పోయింది. మావంటి మూర్ఖులు కాకపోతే ఎవ్వరు నీవంటి బాలునియొక్క, మాధునియొక్క, కులాంత కృత్రియొక్క కాననాన్ని ఆహూదిస్తారు! అందువల్ల వదిమింది రాజులు యదువులను చూచి నవ్వుకున్నారుంటే, అందులో జోషం ఏమి వుంది?

“కంస! నీ మాట్లాడిన వద్దలి మానే, నీవు ఏమనుకుంటున్నావో తెలిసిపోతూ నే వుండి. నీవు నిక్కం మాట్లాడినాను అనుకుంటున్నావు. సత్యం మాట్లాడినాను అనుకుంటున్నావు. లోకం యొక్క జైచిత్త్యం తెలిసి మాట్లాడినాను అనుకుంటున్నావు. కాని ఇక్కడ ఒక్క ప్రతిపంధకం వుంది. ఈ వద్దలివల్ల ప్రపంచంలో ఎవ్వడైనా ఏ కార్యమైనా సానుకూలపడిందా? నీచే సెవ్వు. వాకు చూడగా నీవు తేలువడి, ఆత్మ మర్యాదార్థనీతి వడి, ఎవంగా మాటలాడినట్లు మాత్రమే కనిపిస్తున్నది. ప్రాకరణ లైసరాజులు ఎవరైనా ఇట్లా అయినారా? మాట్లాడినారా!

“కంస! ఒక్కమాట చెబుకున్నాను విను. తగవు ఎరిగినవాడు, మానవునుడు, అనవ లీచి మార్గనిష్ఠుడు, అయిన బుధుణ్ణి మొగము దెదరగ కులువ మాటలతో నోప్పించడం బ్రహ్మచార్యతో సమానమైన పాపంగా ఆర్యులు పేర్కొన్నారు. ఇప్పుడు నీవు ఆచరిచేవావు. వంశవృద్ధులయిన వాళ్ళను సభలలో వూజించడం ఎరుగన్నా ముగాని, ఇట్లా వారిని ఒక కట్టిడి అవమానం చేయడం ఎక్కడా క్రూరంలేదు. వంశవృద్ధులు అభిపూజనములకు భాజనములు. వారిని నీవు అవమానంచేసి నోప్పించావు. వారికోపం అగ్ని కంటిది. ఎటు వంటి ఘనుడైనా అది దహించివేస్తుంది.

“తాత! బుధులు నడచే తెరువులు తెలుసుకొనడమే కష్టం. జలంలో మత్స్యములు మెలగజాడలు ఎటా తెలుసుకోలేనూ, ఇది సూడా అటాగే తెలుసుకోలేము. కాని కాంతిలో, వాంతిలో ప్రయత్నంచేస్తే, అబుధుల మార్గం ఏమిటో అవగతం అవుతుంది. నీలో ఆకాంతి చాంకులు రెండు కొరవడబోయినాయి. అట్టి నీవు

కులవృద్ధులను నోప్పించడం కన్నా వేరేవని ఎటా చేసావు! నీకు పోతే దర్పంతో అగ్ని సమానులైన వృద్ధులను నోప్పించడం అంటూ పెట్టుకుంటే, అమంత్రో కమన ఆహూతిని పోలి, ఆ మాటలు వారిని మర్మస్తుమై బాధపెడతాయి. ఇది నీకు తెలియదు.

“ఇప్పుడు నీవు వసుదేవుణ్ణి నిందిస్తున్నావు. ఏమని నిందిస్తున్నావు? పుత్రకోపనం చేసాడని నిందిస్తున్నావు. అయితే నీ తండ్రి తన బిడ్డలను ఆవదలపాలు కొనిస్తాడు? తన ఓవనట్లు బిడ్డలకు ఆవదలు పొడవకుండా చూచుకొనక చావనినాడా? నిన్నే చూచుకో, నీతల్లి దండ్రులు ప్రయత్నంతో పెంచవండానే నువ్వు ఇంత వాడవనావా? పుత్రుణ్ణి పోషించుకొనడంలో వుంసామనరకంలో తల్లి దండ్రులు పడిపోతారనిగదా కాస్త్రాలు చెబుతున్నవి. అప్పుడు పుత్రుణ్ణి పోషించుకొనడం వసుదేవుని తప్ప ఎట్లా అవుతుంది! నీ చేసిన వసుదేవ నిందవలన కులం వారంతా వివక్షత్రావినట్లయింది. సర్వ యాదవవంశాన్ని నిందించినట్లయింది. ఈ పనిని నీవు ఎందుకు చేస్తున్నావు? నీకు కృష్ణ, సంకర్షణలయందు అకారణమైన దైరం పుట్టుకు వచ్చింది. ఆ దైరంలో ఎన్నో భూలు హత్యలు చేయించావు. బాల్యముడవె నావు. ఇందులో నువ్వు ప్రభ మాపరాధివి. అట్టిదవు, నీవు వసుదేవుణ్ణినిందించడంలో అర్థం ఏమిటి?

“కంస! నీకు కోపాలు దగ్గరలో వడినాయి. రాజులకు అరిష్టాలుగా దైవజ్ఞులు ఏయే నిమిత్తాలను నిర్ణయించారో, అవి అన్ని ఇప్పుడు కనిపిస్తున్నాయి. భవద్వివాహసమయాలైన దుస్సృష్టాలను, మృగపక్షి దేవతాలను, చూస్తున్నాము. దేవతా ప్రతిమలు చలించుటలు, ఉల్కా నికారంబులువడుటలు, మూర్త్యు వంద్ర మండలంబులు ప్రచండ కబంధగ్రస్తవాది దైవ్యతమలను పొందుటలు, పాత గ్రహములు ప్రారంభాలలో వక్రించుటలు, చూస్తున్నాము. రాజవృషాణుమువకు ఇవి అన్నీ నిమిత్తాలు. అవి అన్నీ ఇప్పుడు కనిపిస్తున్నాయి. ఇక నీకు కుళం కల్గడం అనేదే దుర్బలం.

“కంస! నీవు మాకు విడవంటివాడివి. ఇంతకాలం నిన్ను సహిస్తూ వచ్చాము. నీవు ఇప్పుడు చేసిన వృద్ధ మూఁడులకు మా మనస్సులం కలిగిపోయినాయి. మేము నిన్ను విడిచిపోతామని పో! నువ్వు ఈ రాజ్యాన్ని కాపించగలవా? నీవు ఇట్టి నీమడివని యెరుగక, అసాచార్యదేవ నిన్ను అనిచారలమే సేయించు వాత్సల్యం చేయడమే మా తపై పోయింది. ఇప్పుడు సూడా నీయందు ఆ వాత్సల్యాన్ని విడువలేకుండా వున్నాము నీమే. మేము రాజాభిమానము. అందుకు మమ్మల్ని మేమే నిందించుకోవాలిగాని నిన్ను అది లాభం ఏమివుంది.

“తాత! నీవు కృష్ణునితో దైరం పెట్టుకొని పెనువాడుక అనుకుంటున్నావా? వారిని ఇప్పుడు నీవు పోరువకు ఆహ్వానిస్తున్నావు. అందులో సూడా తంత్రమే చేస్తున్నావు. నీ తంత్రం ఫలించునా? నీకు వారితో తొడరిన తర్వాత ప్రభువువునా! ఉన్నదో, అది నీ దీనినతవం; నీ భాగ్యం; వాకు ఆ నమ్మకంలేదు. కనుక ఒక్కమాట వృద్ధులకుకున్నాను. వింటివిను. లేకపోలేదు. ఆ సైన్ అంతా నీ అదృష్టం. కృష్ణునితో నీకు విరోధం వద్దు. ఆ విరోధంతో యెదురువులలో కలతలు పెంచవద్దు. వసుదేవుడు మంచినాడు. నీయందు అధికమైన అనుక్రొళం గలవాడు. ఆయన్ను బెంటుపెట్టుకొని మండలకుపో. అక్కడ కృష్ణుణ్ణి ఆశ్రయించు, నీకు మేలవుతుంది. లేదో, ఆ కృష్ణుణ్ణి ఇక్కడికి వచ్చాడో, నీకు ఊరధం తప్పదు. నీ నెల ఎవరో మహావీరులు వున్నారన్న గర్వం తను. వారితో, నీతో ఏమవుతుంది. మిమ్మల్ని అందరినీ చానుదేవుడు వధిస్తాడు. ఆ దళ నీకు తప్పదు. దాన్ని ఎవరు తప్పించలేరు.”

★

జాగ్రత్తగా ఉండండి. 20, 21 రోజులలో గౌరవప్రాప్తి, కార్యసిద్ధి, పుణ్యకార్యాల.

* * *

తేదీ :

(చిత్త 8, 4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ 1, 2, 8 పాదాలు)

క్రమ క్రమంగా, వృత్తి ఉద్యోగాలలో ఉన్న తనీతిని పొందగల సమయం. ఇంతకు ముందు ఉన్నటువంటి నిరుత్సాహం తొలగి పోతుంది. ధనాదాయం పెరుగుతుంది. క్రమ కరమైన పనులు కూడా ఈ సమయంలో సులభంగా కనుపిస్తవి. ఇతరులకు సహాయంచేయగల శక్తి, సాహసము లభిస్తవి. కుటుంబంలో కాంతి, సుఖము పొందగలుగుతారు. వాహనములు ఎక్కువ, ఆయుధములు ఉపయోగించుట మొదలయిన సందర్భాలలో జాగ్రత్తగా ఉండండి. బంధుమిత్రులవద్దనుంచి ఎదురు చూస్తున్న వార్తలు సమయంలో అందవు. 20, 21, 22 లలో అదృష్టనూఢనలు, ధన లాభం.

* * *

వృత్తికం:

(విశాఖ 4 వ పాదం, అనారాధ, శ్రేష్ఠ)

వృత్తి వ్యాపారవిషయాలలో ప్రతిబంధకాలు తొలగిపోయి మార్గం సుముఖంగా కనిపిస్తుంది. గౌరవం లభిస్తుంది. బుద్ధి బలంతో ఎదుటివారిని ఆకర్షించగలుగుతారు. ఇతరుల వద్దనుంచి రావలసిన ధనం కొంచెం నిదానంగా చేతికివస్తుంది. అధికారులవల మట వస్తుందని అనుకోవలసినవస్తుంది. కానీ, అటువంటిదేమీ ఉండదు. ప్రయాణాలు చేయవలసి రావచ్చు. ఇంతకుముందు ఇతరులకు కాగా నాలు ఇచ్చిఉండటంవల్ల క్రమ పడవలసి వస్తుంది. పుణ్యకార్యాల జరుగుతవి. 23, 24 లలో అసౌఖ్యనూచనలు, తలవని తలంపుగా ధనవ్యయం.

* * *

ధనుస్సు :

(మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ పా 1)

ప్రయాసమూలం అధికంగా ఉండే సమయం. ఓర్పుతో ఎదురుచూస్తూ ఉండటం అవసరం, అనుకున్న ప్రయాణాలకు అభ్యంతరాలు వస్తవి. లోగడచేసిన ప్రయత్నాలు ఫలించి ఫలితం లభించే సమయంలో మళ్ళీ మొదటికి పోవలసినవస్తుంది. పండితులతో మైత్రి లభిస్తుంది. అనుభవంలో ముఖ్యమైన క్రొత్తవిషయాలు తెలుసుకోగలుగుతారు. మీ నిత్యవ్యవహార, వ్యాపారాదివిషయాలలో ఇతరుల జోక్యంవల్ల అవకతవకలు

రాకుండా చూచుకోవలసి వుంటుంది. వ్యవహార వక్రాలు మొదలయినవి వ్రాయటంలో జాగ్రత్తగా ఉండండి. విప్లవసాగ్రహాను పారాయణవల్ల మనశ్శాంతి లభిస్తుంది. 23, 24 లలో ధన యోగం కుభ కార్యాలలో పాల్గొనటం.

* * *

మౌళికం :

(ఉత్తరాషాఢ 2, 8, 4 పా, క్రమం ధన్వ 1, 2 పా)

ప్రస్తుతం మీకు కొంతవరకు మంచికాదు మనీ చెప్పవచ్చు. ముఖ్యంగా అధికారులవల అనుకూలత కలుగుతుంది. ఆదాయం ముందు కన్నా బాగుంటుంది. దూరదేశంనుంచి వచ్చే వార్తలు లాభదాయకంగా ఉంటవి, అయితే మీరు అనుకున్నంత ప్రయోజనం కలుగదు. శక్తి సామర్థ్యాలతో గౌరవం చెడకుండా నష్టకష్టాలు రాకుండా చూచుకోగలుగుతారు. వ్యవహార పరిష్కారాలకు, ధనంపెట్టుబడిపెట్టి పెద్ద పెద్ద పనులు ఆరంభించటానికి అనుకూలమైన కాలం. పిల్లల మూలంగా ఖర్చులు పెరుగుతవి. గుఖసౌఖ్యాలు లభిస్తవి. 23, 24 లలో ధర్మ కార్యాలక ఖర్చులు, అసంతృప్తి లాభం.

* * *

కుంభం :

(ధన్వ 8, 4 పా, శతభిషం,

పూ. భాద్ర 1, 2, 8 పా.)

మీరు గొప్పగా సంపాదిస్తున్నట్లు, ఉన్న తనీతిలో భోగభోగాలు అనుభవిస్తున్నట్లు,

పూవు మీ అదృష్టం చెప్పగలదు

మీ భవిష్యత్తులో వివిధ జరుగబోవునదిన్నీ, మీ సరియైన చర్యనుగురించిన్నీ మీరు తెలుసుకొనగోరినట్లయితే ఒక పోస్టు కార్డుపైన మీకు యిష్టమగు ఒక పుష్పము పేరున్నూ, మీరు వ్రాయలేది, వేళ వివరములున్నూ, మీ సరియైన చిరునామాయున్నూ వెంటనే వ్రాసి పంపండి.

శ్రోత్రివ శాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగా మేము గుణించి, మీరు కార్డువ్రాసిన తేదీల గాయకు 12 మాసములలోను మీ యొక్క అదృష్టము, లాభనష్టములు, జీవితమార్గము, వివరవహారములూ, జన్మముకలుగునో, మీ ఉద్యోగం విషయంలో మంచిచెడ్డలు, మార్పులు, ఆరోగ్యము, పరదేశమునను, తీర్థయాత్రలు, వివాహము, స్త్రీసుఖము, సంతానము, కుటుంబములు, లాటరీ, అకస్మాత్తవ్వలాభము మొదలగు వానినిగురించి స్పష్టముగా మానవారిగా వ్రాసిరు. 1-4-0 లకు మాత్రమే వి. పి. గా పంపగలము. (వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకం) దుష్టగ్రహము లేవమునా వున్న యెడల కాంతిచేయ విధానంకూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీపైన పలకబడును. మేము పంపిన భోగలూ మీకు తృప్తిగా నుండనియెడల పైకము వాపసు చేయబడును. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు. మా అడ్రసు ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

Pt DevDutt Shastri, Raj Jyotishi (WP-18) Jullundur City.

చిత్తరువు

A black and white illustration of a group of people, including a man with a mustache and a woman with glasses, looking upwards with expressions of surprise or concern. The style is reminiscent of mid-20th-century pulp magazine art, with bold lines and dramatic shading. The man in the center has a prominent mustache and is looking upwards with a wide-eyed expression. To his right, a woman with glasses is also looking upwards. In the foreground, there are other figures, including a woman with dark hair looking towards the left and a man with a mustache looking towards the right. The overall composition is dynamic and suggests a scene of high drama or conflict.

ఇంకా బాగ్ రేగా చూడగా రెండు అకౌ
రాలు గోచరించాయి. మొదటిది సైనికులు
సేనుకున్నటువంటి దున్నులు కట్టిగా రెండు
సోంది. మొదలుట్టూ నడుంపుట్టూ కూడా
ఉప్పుచేసినట్లు బొమ్మ గీసి ఉంది. ప్రక్కన
భూరిగా మునుగు కప్పుకున్న ఆకారం
మరొకటుంది. ఎందుచేతనో నాకు అతి
భయంకరమని తోచింది.

ఎవరండి గీసింది బొమ్మల్ని? అనడిగాను,
“అది తెలియదుగాని, నిన్న రాత్రి నిద్ర
వట్టక దీన్ని చూడమంటే ఈ బొమ్మలు కడి
లాయి. నా కళ్ళను నేనే నవ్వలేదు. అవ
ధానికి నావీలే తనేదో తెలుసుకొన్నానని
తర్వాదు. నాయంత్రం కప్పుకుంటా వస్తా
నన్నాడు. ఆ వట్టం ఒక చూల ఉద్ధారా

వీదో అక్షరాలు ఉన్నాయని నాటినిబట్టి
తెలుసుకోవచ్చున్నాడు... ఇదాగో ఆ కళ్ళ
వచ్చివట్టున్నాడు.”

అవధాని ఒకప్పుడు కనివర్ణం బ్రాసేవాడు.
ఇప్పుడు అన్నీ మూసేసి నీనీహులకు వర్తి
కలహా బ్రాహ్మ ఉంటాడు. రమణారావుగారికి
బాగా స్నేహితుడు. ఇటువంటి నిషయా
లలో మిడిమిడి జ్ఞానం లేకపోలేదు.

“ఏం రావో ఎప్పుడో వచ్చావో... చూశా
వంటి రమణారావుగారో. మా—లో సీపీఐక
స్థాయి తిరగే నే ఆ వాసులు ఎలా ఉన్నాడో
తెలిసింది. గొంతుక విప్పేయటమే కాక చాటు
మీదకూడా కారులుమన గాయాలచేసే
ఈ చేకూరుటండీ! ఎవరో తెలియనేలేదుట.
వటంలో చూల కనిపించి ఉద్ధారులు

ఒకటి! చూశావాడు. అతను అనేదో మంత్రా
భాసున్నాయన్నాడు. అలాంటిదే తెన (ఈ
సేవాలు... తోనే)... (ప్రయోగంలాగ
ఉండన్నాడు...)” అవధాని ఇంకా వీదో
సప్పకోతూ ఉండగా రమణారావుగారు
“ఇప్పుడేంచేద్దాం అంటావు ఆవధాని?”
అన్నాడు.

“ఏం చెయ్యటమేమంది? నా-నాలోపురం
వందమైతేగా దీని అంతుకనుక్కుంటాను!
మంచి న్యాయం ఒకటి వర్తికను బ్రాహ్మ
చేయూ.”

రమణారావుగారు దీని! మొదట ఇద్దరూ
లేదు, చటాన్ని తనలకెట్టేసి దాని పంకి

అత్యంతగా మెట్టు ఎగత్రాకుతూ వచ్చాడు లక్ష్మణరావు.

మరి బాబు గడం చేసుకుంటున్న వాడలా బికిలోనుంచే మోస్తూ "రండి రండి" అన్నాడు.

లక్ష్మణరావు చేరినంతలో వచ్చి కుప్పిలో కూర్చుని "ఎవరో చెప్పారు. ఎవడో అయితే కాథమడి ఉరుగుతో వాడ్నుంటే. కానీ కాపు ఇంతవని చేకాడని తెలిసేసరికి కనుక్కుందామని వచ్చాను." అన్నాడు "బేబిల్ మీద పుస్తకంతో విసురుకుంటాను.

మరి బాబు రేజరు గడ్డంమీదనుంచి తీసి "మీరు విన్నదంతా నిజమే" అన్నాడు.

"అతను రూముకి వస్తున్నాడా?"

"అసలు పత్రాలేకుండా పారిపోతే"

"పిల్ల తాలూకువాళ్ళు వాకలు చెయ్యటంలా?"

"ఆరుగురు బుర్రమీసాలవాళ్ళు సాయం ధూలై ఇక్కడికి వచ్చిపడారు. నేను అక్కడే అసలువిషయం తెలుసుకోవటం జరిగింది.

అతని వూరు, తండ్రిగారిపేరు చెప్పి ఎలా గయనా మంచిగానే ఒప్పించి అతన్ని పట్టుకున్నామని చెప్పాను. హింసకి పూనుకోవద్దని మరి మరీ చెప్పాను."

"మంచికోజాలా తమ్ముడూ! కాస్త ఒళ్ళు వదులుకున్నందుకే భయంపుంటేనే అస్థి యాలు జరిక్కుందా వుంటాయి"

"ఆ మాట మనం చెప్పటం దీనికి వాళ్ళే. లాంఘకపోతే లాంఘ తీసారు."

రేజరు గుభ్రపరుచుకుంటూ "ఇలాంటి వ్యక్తి ప్రభావం నామీదకూడా పడింది. కానీ అదృష్టవశాత్తూ, ఉన్న విషయం చెబుతాను. రావుగారు చేసిన తీవ్రమయిన విమర్శతో తెలివి తెచ్చుకొని బయటపడ్డాను" అన్నాడు మరి బాబు.

"అవును ఆ విషయం నీ నల్లటి పెదమం చెబుతున్నాయి"

"అంతేకాదు" అంటూ చొక్కాగూడిలు విప్పి చొక్కాపైతి బోర చూపించాడు. ఎముకలు బయటపడి చాతీ అణిగి పోయివుంది. మెడ కొంకులుబయటపడ్డాయి. "గోజుకి ఎన్ని సిగరెట్లు కాల్చేవాడినో ఓ లెఖా జమా లేదు. గుండెలు ఆరిపోయాయి. చివరికి దగ్గుకూడా పట్టుకుంది. నిగ్రహించుకోగలిగాను. ఇప్పుడిప్పుడే కాస్త ఆరోగ్యం కోలుకొంటోంది"

లక్ష్మణరావు దగ్గరగావచ్చి బుజంతడుతూ "చాలాసంతోషం" అన్నాడు.

మరి బాబు నవ్వుతూనే "ఒకమారు మీరు చెప్పిన కథ జ్ఞాపకం వస్తోంది." అని మొఖం కడుక్కొందుకు పక్కగదిలోకి వెళ్ళాడు.

లక్ష్మణరావు టిపాయిలోంచి తొంగి చూస్తున్న సినిమాపాటల పుస్తకాన్ని చదువుతూ తుడుచుకుంటూ వస్తూన్న మరి బా

బులో ఒక సినిమాచూట్టం ఒక జీవితాన్ని వాకనం చెయ్యడం. సినిమావాళ్ళు టిక్కెట్లు కొనేవాడిలో కక్కురి తీర్చటంకోసం విధిగా ప్రేమని పుష్టిస్తారు. చూసేవాళ్ళు కలలు కంటారు." అని ఆపి పుస్తకం యధా స్థానంలో పెట్టేసి "సినిమారంగాన్ని నేను సంకుచితంగా విమర్శిస్తున్నానని అనుకోకుండా ఉంటే ఒక విషయం చెబుతాను. ఈ ప్రేమలేని గాథలు సినిమాకు ఎందుకు పనికిరావు?" అని "ఉన్నత ప్రమాణంతో ఈ భావాన్ని తీసుకుంటే ఫర్వాలేదు. కేవలం మారికోసం ఇంతటి ఉదాత్తమైన వస్తువుని ఉపయోగించు కోవటం అభీషేదింపవలసిన విషయంకాదు."

"మా తనిమనిషికి ఓకూతురుంది. వానికి ఇద్దరు తమ్ములున్నారు. ఒకతను కట్టెల అడితీలో పనిచేస్తున్నాడు. ఒకతను సినిమాలో గేటుదగ్గర కొపలా ఉద్యోగం. ఈ ఇద్దరి మేనమామల్లో పిల్ల వానిదప్పి సినిమాలో పనిచేసే అతనిమీద ఉంది. తలి కట్టెల అడితీలో పనిచేసే వాడికి వ్యాధి అనుకోంది. సినిమాలో మేనమామంటే ఎందుకు నీకింత మోజా అని అడుగుతే అతను సిగరెట్లు కాలుసాట, పాంట్లు తొడుక్కుంటాట్టు, అన్నిటికంటే ముఖ్యమయిన ఆకరణ అతగాడు చూడని సినిమా లేదుట. అతన్ని పెళ్ళిచేసుకుంటే ఊరికి సినిమాలు చూడమట్టు ఇదీ పిల్లదాని సమాధానం. వాడు తాగుతాడనీ; ముండలముకాకోరనీ తలిగోల. ఏమయితే నేం ఒకవర్తమువహారానాటిపిల్ల ఆసినిమామామతో లేచిపోయింది. కొన్నాళ్ళు పోయినతర్వాత నెత్తికొంటూ తలి దగ్గరికివచ్చి పడింది. ఏమిటంటే 'ఒగేగాడు. ఇంకో తిపోపోయాడు' ఇదీ సమాధానం." అన్నాడు మరి బాబు.

"మన యువకుల్లో ప్రతితిప్పకీ ఒకముద్ర

వేసుండటం అలవాటు. అంతకు తప్పించి సంకల్పబలం ఎవరిలోనూ కనిపించటంలేదు. ఇప్పుడు జరుగుతున్న ప్రేమవివాహాలలో చాలావరకూ ఇలాగే జరుగుతున్నాయి. ఒక రకం వ్యామోహంలో, మోజాలో లేదా అవసరాలి పెద్ద పెద్ద ఆదర్శాలపేరు తలుచుకుంటూ పెళ్ళిళ్ళు చేసుకోవటం, మధ్యలో ఒకళ్ళమీద ఒకళ్ళకి అనుమానాలు, అయి పులా, తరతరాలుగా జీరించుకు పోయిన ప్రహర, ఆచారాధినియమాలు-వాటిలో భేదాలతో, బయటివాళ్ళ కాథ సహించలేక బలహీనతకు లొంగిపోయి సంసారంసుఖజీవన సారం చేసుకోలేకపోతున్నారు. సంకల్పబలంతో జరిగే ఏమంచినయినా నేను మెచ్చుకుంటాను. ఆసంకల్పపట్టి జీవితం చివరికంటా ఉండాలి. అయితే దురదృష్టవశాత్తూ అలాంటి ఆదర్శప్రాయమైన వివాహాలు నేను ఒకటిరెండు చూశానేమో. అంతే."

మరి బాబు ఒప్పుకుంటూ "ఇప్పుడితే ను పారిపోవటంలో తల్లిదండ్రుల్ని సంఘాన్ని అన్నిటికంటేమించి తనలోజీర్ణంఅయిపోయి అంతర్గతంగాఉన్న ఒకరకం స్వభావస్వభిమానాన్ని ఎదిరించలేని బలహీనతగా రహస్యం" అన్నాడు.

మరి బాబు బాబూరావు పెట్టేసిన అందులోనుంచి ఒక ఉత్తరంతిసి లక్ష్మణరావు చేతికినూ "చదవండి. నేనూ ఏవిటో అనుకున్నానుగాని అసలువిషయం అంతా వోవదుకుంది. అతగాడు ఇక్కడే ఉన్నాడని కోని ఆ ఆభాస్యరాలు రాసిన ఉత్తరం" అన్నాడు.

లక్ష్మణరావు అత్యంతగా ఉత్తరంని ప్పి చదవసాగాడు.

ప్రియమైన బాబూరావుగార్ని.

...మీరే కనుగొని చాలా కోరికలు ఉన్నాయి. మీరు గతంలోని కోరికలను గురించి ఆలోచించండి. ఈ రహస్యం ఎలా చాచుకోవాలి అర్థంకావటంలేదు. ఎలాగూ బయటపడితీరుతుంది. మీరు ఇచ్చిన వాగానాలను మర్చిపోతున్నారా? నన్ను ఏం చెయ్యదల్చుకున్నారు?...కాదు...నా బాధ కోర్కే ఇలా రాస్తున్నానంటే...మీరు చాలా మంచివారు...ఎంతో ఉన్నతమైన ఆలోచనలు కలవారు. మీరు అలా చెయ్యరు. మనపెళ్ళి ఎప్పుడవుతుందా అని కలలు కంటున్నాను. అది కాస్తా అయిపోతే మన్ని అనే బాధకూడా ఉండదు. ఒంటే బాగుండటంలేదు. గడిలోంచి ఇవ్వటంలేదు. నిమనం యుగంగా ఉంటుంది. నెలయేసరికి బాట్లు కాస్త రేపుకుని, బాట్లు పెట్టుకోవడానికి మూల కూచుని అనుమానానికి ఆస్కారం లేకుండా నడిచున్నా. ఎలాచావటం? మీరు కస్తూరనే ఆలోచించండి. తప్పకుండా కస్తూరు ఎదురు చూస్తున్నాను. ఈరాత్రి కచ్చేస్తే నేను అన్ని ఏర్పాట్లా చేసుకుని సిద్ధంగా ఉంటాను. బొడ్డితలుపు తీసేయమనాను. తప్పకుండా కావాలినుమా.

అత.
లక్ష్మణరావు నిట్టూర్పు ఉత్తరాన్ని మురిచాను! అందినూ 'అంతా ఎలాఉహించావో అలాగే జరిగింది' అన్నాడు.
"ఈఉత్తరం వచ్చిన మూడురోజులకి బాటు వచ్చి అశలువిషయం తెలియతర్వాత తైర్థం చేసి కడత చింపాను. ఇది ఉత్తరం.

జీవన గంగ

హృదయం ద్రవించిపోయిందంటే నమ్మండి. ఆ అమ్మాయికి ఈవిషయం తెలుస్తే ఏమయిపోతుంది పాపం."

"ఆమెని ఆమె రక్షించుకోవాలి. గత్యం తరంలేదు" అని లక్ష్మణరావు లేచి కడత బోతుంటే "అంటే మీఉద్దేశం?" అన్నాడు మురి బాబు.

"సంఘం కారీమంచి స్వయంరంగా నిలబడ గలదో కి ఆమెకి ఉండాలి. లేక బోలే ఏమయిపోతుందో మనం ఊహించలేం. ఏమయినాకావచ్చు" అన్నాడు లక్ష్మణరావు.

ఈలోకంలో పూనుకుని ఏదైనా మంచి చెయ్యాలనుకున్నవారికే అన్ని ఇబ్బందులూ వచ్చివుడుకొంటాయి. ముసలితాత పెళ్ళికెదిగినకూతురు వినావాసమస్య తన కాళ్ళకు చుట్టుకుంది. దులుపుకు పోగలిగితే ఏబాధా ఉండదు. ముసలితాత నోరుతెరిచి కోరిన ఒక్కకోరికా మురి బాబు హృదయంలో ఒకపక్క పనిచేస్తూనేఉంది. ఒకరి కోరికల సహకరించకపోతే, ఒకరికోరికను మరొకరు ఎంతో కొంత త్యాగంచెయ్యకపోతే ఈ సమాజం ముందుకుపోదని లక్ష్మణరావు ఎప్పుడూ అంటూనేఉంటాడు. అయితే అవరాస్వేషణ పొగించటం ఎలా అన్నది సమస్య. మంచివాడని తాత ఒకడ్చీరెచ్చి కూర్చుని అప్పచెబితే అతగాడు చేసినపని!

తాత ఇప్పటికీ పోయిన కూతుర్ను తలుచుకొని కుళ్ళకుళ్ళి విడుస్తూనే ఉంటాడు. ఇతనికి నీకూతుర్ని కిచ్చి చెయ్యితాతాలని తన ఒకడ్చీరీసుకుపోతే అతను అంతే చేస్తే ఆజన్మాంతం ఆపిల తన ఉసురునిపడి ఏడవదూ?

ఒకనాడు మధ్యాహ్నం మురి బాబు హాటలు మెట్టు ఎక్కబోతుంటే ఒకముసలి వ్యక్తి వంగిపోయిననడుం ఒకచేతో పట్టుకుని 'ఆకలిచేసోంది నాయనా. ఒకకొనీఉంటే ఇయ్యవూ?' అంటూ అడంపడాడు.

"చెనికాతా కానీ?" అన్నాడు మురి బాబు అతనిమాటల వివబడక.

"ఆకలిచేసోంది బాబూ".

"అయితే నాతోవచ్చి భోజనం చేస్తావా?" అన్నాడు మురి బాబు.

ముసలితాత నంతో దుం గా "అంతకంటేనా" అన్నాడు.

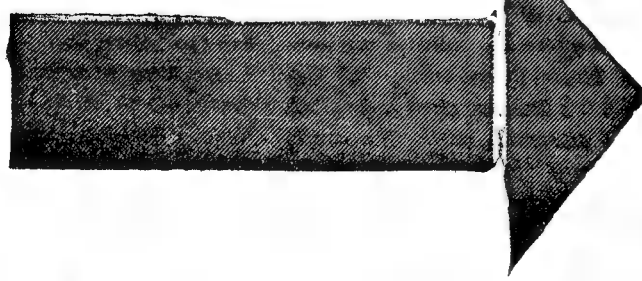
ఇదరూ టేబులుముందు కూర్చున్నారు. తాత తనకథ చెప్పుకుపోతున్నాడు. సర్వరూప సరిచేసి వడించబోతుంటే ఒకకాకినిక్కరు తోడుకున్న ఇరచై నం వల్ల రా అయవకుడు తాతఎదురుగావచ్చి నిలబడి "ఏవిటి నాన్నా ఇది. ఎన్నిసార్లు చెప్పాను నీకు. ఈ అడుక్కువటం మానమంటే మానవా?" అంటూ కన్నీరు స్రవకుంటూ నిలబడిపోయాడు.

తాత తలవంచుకునే 'నాఇష్టం. నాకు ఇలా అడుక్కువటమేబాగుంటుంది' అంటూ గొణిగాడు.

యవకుడు మురి బాబువైపు తిరిగి "గత

నొప్పిని వెంటనే పోగొట్టుకోండి

స్లోన్స్ బామ్
నొప్పిని వెంటనే పోగొట్టుకోండి

• కీళ్ల నొప్పులు • నడుము నొప్పి • బెణుకులకు

తేజోలేఅడుక్కు తిన్న కోజులాఉన్నాయి. నేను పెద్దవాణ్ణి వాళ్ళకాళ్ళూ పిళ్ళ కాళ్ళూ పట్టుకుని ఫ్యా రీలో చేరాను. మంచి పని చేస్తున్నాను. తేజోమాటో సింధి యాలో చేరబోతున్నాను. డబ్బుకు లోటు ఉండదు. అడుక్కుతలం మానమంటే నాలుగుకోజులు ఉన్నట్టేఉండి అయిదో నాడు బీడులంబడి పడతాడు. ఎందుకొచ్చిన పాటు చెప్పండి. పెద్దవయసులో నే తిన పెట్టుకుని నే చూసుకుంటానంటినిగా. గతి లేక ఒకప్పుడు అడుక్కున్నాంగాని అదొక వృతాబాటూ. ఏంబ్రతుకది" అన్నాడు. మీరే నా చెప్పండి అన్నట్లుగా.

మల్లిబాబు తాతనెపు తిరిగి "ఏంటు న్నావాతాతా. సరిలే. ముందు భోజనం పూర్తి కానీ. ఆతర్వాత మాట్లాడుకుందాం" అన్నాడు. యువకుడు ఆ పక్కనే మాట్లాడ కుండా కూర్చున్నాడు. అతనేదో మాట్లాడి బోలే మల్లిబాబు వారించాడు సాజ్జో.

తాతకు వి సరి ముందు కూర్చోబోయేప్పు డాన్నంత ఉత్సాహం ఇప్పుడు లేదు. అతను మగ్గి మగ్గి సిగ్గుపడుతూ కొడుకు న్నెపు చూడటం మల్లిబాబు గమనించక పోలేదు.

భోజనం పూర్తయి ఇద్దరూ చేతులు కడు క్కిని ఇవతలకు వచ్చింతొత్త "అయితే

అండజం
తెంగుపిరీడ్ జుగుత్రోంది.
మేష్టాగు- 'అండజం' అంటే
ఏమిటా రామగా?
రా- గ్రుడ్డునుంచి పుట్టినదన్న
మాటండీ.
మే- అంటే ఏమిటా
గోపాల్?
గో- నామీ అంటే.
మే- ఇంకొటి చెప్పరా నుబ్బా
రావ్.
ను- చామంకి
కిష్టయ్య- మేష్టా గంకిగా దిద
మూతం అండజం కాకూడ
దాండి?
మే- న్యోవివయ్యా నునమే నిర్ల
యించుకోవడం మంచిది.
మందలవర్తి భుజంగరావు- (భీమవరం)

తాత ఇకమీదటయినా నీ కొడుకు మాట వింటావా?" అన్నాడు.

తాత తల వంచుకునే "వాడిమీద ఆధార పడకుండా నేనే బ్రతికటం తప్పా?" అన్నాడు.

కొడుకు ముందుకు వచ్చి "అలా ఎన్నాళ్ళని తిరగలవో చెప్ప బోనీ. ఆ తర్వాతే నా నేను నిన్ను చూడవదూ. అయినా ఇదేం బ్రతుకు నాన్నా, అడుక్కునే బ్రతుకు ఒక బ్రతుకే" అన్నాడు.

"ఏం... ఎందుకు కాదు?"

మల్లిబాబు కల్పించుకుని "కాదు తాతా. అడుక్కు తినటం మంచివని కాదు. గతిలేని వాళ్ళే అలా చేస్తారు. చూస్తే నీకది అలవాటయినట్టుంది" అన్నాడు.

"అలా చెప్పండి బాబూ" అన్నాడు యువకుడు ఉత్సాహంగా.

"అలాగేలేరా అబ్బాయి. ఇక మీదట ఇలా చెయ్యకులే" అని ఒప్పుకున్నాడు తాత ఎట్టుకలకు.

"ఇంకా చాలామార్లు చెప్పావు. ఇక్కడ పెద్దమనిషి ముందు అడుగు ఆ చేపుడిపటం ముందు ప్రమాణం చేస్తే నమ్ముతాను" అన్నాడు యువకుడు.

ముసలతన ప్రమాణం చేశాడు. కొడుకు తండ్రిని గట్టిగా కొగించుకొని ఒకచెయ్యి పట్టుకొని "వస్తాను బాబూ" అని మల్లిబాబు దగ్గర నెలపు తీసుకొని తండ్రిని పొదివి పట్టుకొని తీసుకుపోయాడు.

"మీరు విచిత్రమైన మనుషులు సార్" అంటూ దగ్గరకు వచ్చాడు వంటపెద్ద.

ప్రశ్నార్థకంగా మల్లిబాబు చూస్తుంటే- "ఇలాటి అడుక్కుతీనే వాళ్ళందరినీ నమ్ముతారేం సార్. ఆ నాడు సర్వరుకు రూపాయి ఇచ్చారు. నాడు తిరిగి ఇచ్చావా సార్?" అన్నాడు వంటపెద్ద.

ఇంతలో లోపలికించి పిలుపురాకటంతో అతను అక్కడించి వెళ్ళిపోయాడు.

మల్లిబాబు కదలబోతుంటే హాటలు యజమాని దగ్గరకు వచ్చి సిగ్గుపడుతూ ముని మునిగా నవ్వుతూ "రేపు నా మేరక సార్" అన్నాడు చేతులు నలుపుకుంటూను.

మల్లిబాబు ఆశ్చర్యంగా "ఇంత వరకు మీకు పెళ్ళి కాలేదా?" అన్నాడు.

"లేదు సార్. రేపు మధ్యాహ్నం మీ బోటి పెదలకు కొందరికి నిండు చెయ్యాలని ఉంది సార్. తప్పక రావాలి" అన్నాడు ప్రాధేయపూర్వకంగా.

"అలాగే అని మల్లిబాబు నేరుగా రూముకు వెళ్ళిపోయాడు. ఆ పూట భోజనం అతనికి అంతగా రుచించలేదు.

సాయంత్రం చిలబడింతర్వాత లక్ష్మణ రావు జానకంకస్తే వాళ్ళింటికి వెళ్ళాడు. రాధ టిఫిన్ తిచ్చిపెట్టింది. జానకమ్మ తన

తరచుగా మూత్రవిసర్జన

తరచుగా మూత్రము వెలువడుట మిక్కిలి ప్రమాదకరమైన చిహ్నము. కిరీరాన్ని గుల చేయడమేకొకుండా ఈవ్యాధి, తనబంధలో చిక్కినవారిని ఆరోజుకారోజు మృత్యువుకు ఆసన్నునిచేయును. ప్రథమదశలో కారీరక మానసిక క్రమలకు యిచ్చగించకుండుట, నడుములో నొప్పి, చూపుమాంద్యము, తొడల్లో నమ్మరి, నరముల బలహీనతతో యీ వ్యాధి పొడచూపును. వై లక్షణములతో కూడిన వ్యాధికి వెంటనే తగిన చికిత్స చేయించుకున్నచో, అధికదాహం, ఆకలి, గొంతు నోరు యెండుట, దురదలు, కాళ్ళలో వగుట, తూకం తగ్గడం, కిరీరమంతా పోటు, కీళ్ళ నొప్పులు, కంటిపొడలు, క్షయ, గడ్డలు, రాశ పుండు. ఇట్టి భయంకర బాధాకరమైన వ్యాధులు యెన్నో సంభవింపవచ్చును.

"వీన్స్ ఛార్జ్" మూత్రలు వాడి అనేక వేల మంది తమబాధలనుండినివారణపొంది మృత్యు కరాళమునుండి రక్షింపబడిరి. "వీన్స్ ఛార్జ్" కాస్త్రీయ పదమలమీద ప్రాచీన యానాని వెద్యవిధానం ప్రకారం ఆమూల్య ఓషధుల కాకపదార్థముల, స్వాభావిక ఔషధముల సారముతో తయారైనవి. "అమిత దాహముతో... పలుమారు మూత్రవిసర్జనచేయు అవస్థయు కి లేక కి రోజులలోనే మీకు చాలాభాగము నివారణమగును. కొద్ది రోజులలోనే మీకు సగానికిపైగా స్వస్థత చేకూరిన టనిపించును. "వీన్స్ ఛార్జ్" కొద్దివ్యయముతో గుఖముగా, లేలకగా ఉచితము. దీనికి ప్రత్యేక పథ్యము నిరాహారముతోనుండే అవసరంలేదు. యువకుల ఆహారము తినేందుక నులు సువర్ణకటికంటే ఎక్కువ రకాల హారపదార్థములు తీసికొనవచ్చును. వివరములుగల ఇంగ్లీషుకరపత్రములు అడిగినచో ఉచితముగా పంపవచ్చును.

ధర : 50 మూత్రల సీసా రు. 6-75.
హౌకింగు పేజీజ ఉచితము.
లభించు స్థలము :
Venus Research Laboratory (A. P. W)
P O Box No 587, Calcutta.

డాక్టర్ డిగ్రీ పొందండి !
ఇంటిలో తిరిగిగా మాన్యని వుండే ప్పడు, పోసలే బ్యూటీకన్ పొంది, ప్రభుత్వ రిజిస్ట్రేషన్ పొందిన కాలేజి ద్వారా మీకు డిప్లొమా పొందవచ్చును. ఉచిత ప్రాప్తి క్షేత్రము వ్రాయండి.
Indian Homoeopathic College
(AWM) Jullundur City.

అం. దశచిత్రవారపత్రిక

“నువ్వే నీటి కు నావు. నిజం చెప్ప. వాడిది నిడదవోలు కాదు. ఆ ఊరంతా గాలించాం.”

“అయితే నాకు తెలియదు. నన్ను వదలండి” అంటూ విదిలించుకోవోయి విఫలుడయి మలి బాబు కళ్ళు తిరిగి వాలిపోతుంటే “మాస్తా రేపిట్రా” అని ఎవరో అనటం అతని వినిపించింది. ఆవెనకనే తలమీద బలమైన చెబ్బపడి అతను స్పృహ తప్పిపోయాడు. నుదుటి నుంచి కారేరక్తం కాల్యలుకట్టింది. రోడ్డువార ఒరిగిపోయాడు.

అతను తిరిగి స్పృహవచ్చి కళ్ళు తెరిచేసరికి చీధివక్కులు చుట్టూ చేరి అతన్ని వాసన చూస్తున్నాయి. ఒక్కొక్కటి వుండులా నలుపుతుంటే వాటిని ఆడించబోయి చేతులు లేవక పెద్దగా మూలిగాడు. కుక్కలు దూరంగా తప్పుకుని నిలబడి చోద్యం చూడసాగాయి. వెలకిలా పడివున్న అతని ముఖానికి అసంతృప్త అకాళం తప్పించి మరేవీ కనిపించటం లేదు కుక్కల అలికిడి వినిపిస్తోంది. తల పగిలిపోయే పోటు.

మలి బాబు ప్రయత్నం మీద లేవబోయి మైలురాయి తప్పన తగిలి వుండులేగి పడిపోయాడు. మైలురాయి అందు చీకట్లో నలబడిపోయింది. దుమ్ము నెత్తురుతో తడిసి అతని జాబ్బుకు అంటుకుపోయింది.

అతనికి తిరిగి మెలకువ వచ్చేసరికి అతని కళ్ళకు మారుమించి ప్రేలుడుతున్న సైకిలు టైరు ఒకటి కనిపించింది. వెంటనే తెలివొచ్చింది. తెలివొచ్చింది. అన్నగొంతు వినిపించింది. అతను తల పక్కకు తిప్పబోయి విఫలుడయి మూలుగుతూంటే ఒక ముసలి ముఖం మీదికి ఒరిగి “ఎలా ఉంది బాబూ! అంది.

మలి బాబు గుర్తుపట్టి ‘నువ్వూ తాతా’ అన్నాడు.

‘అనాడు ఒకపూట మీతో భోజనం చేశాను. గుర్తుపట్టరా బాబూ’ అన్నాడు తాత.

మలి బాబు అవునన్నట్టుగా తలదాచాడు. తాత కొడుకు పక్కనే వచ్చి కూర్చుని ‘డాక్టర్లు వచ్చి కట్టుకట్టాడు. మీశేమిలో డైరీటిసి ఆ లక్ష్యుణరావుగారింటికి ఇవ్వడే కొనుగదాచేశాను. ఈసరికి వాళ్ళు వస్తూంటారు’ అన్నాడు.

మలి బాబు అయిష్టంగా “ఎంతవని చేశారు?” అన్నాడు.

“ఎవరుబాబూ కొట్టింది దొంగలా?” అని అడిగాడు యువకుడు.

“కాదుకాదు. అదంతా ఒక పెద్దకథ.

ఇప్పుడు చెప్పలేను” అన్నాడు ఆ చిటికి నీరసంగా.

ముసలయ్య మీదికి వంగి “బాధగా ఉందా బాబూ?” అన్నాడు.

మలి బాబు వాచిఉన్న తలమీద చేతులు వేసుకొని ఉబ్బరించిఉన్న నరాలను తడుముంటూ ‘మీమేలుమరిచిపోలేను’ అన్నాడు.

“ఎంతమాటన్నార బాబూ?” అన్న ముక్క ఆ ఇద్దరి నోటివెంటా వచ్చింది.

29

మధ్యాహ్నం రెండువాటేసరికి మలిబాబు నోరువిప్పి మంచినీళ్ళు అన్నాడు. ఆ తర్వాత రెండునిమిషాలకుఅతనినోటిమందుకు ఒక గాజుగాసు వచ్చింది. మలి బాబు లేచి వెనకపట్టిక జారబడి నోరు తెరిచాడు. మంచి నీళ్ళు కొద్దిగా అతని గొంతులో వడ్డాయి. గాజులపవ్వడి వినిపించి ముండుతున్న కళ్ళను తెరవలేక ‘జానకమ్మగారూ’ అన్నాడు.

‘కాదు నేను’ అంది రాధ.
“ఇప్పుడు మేము ఎంతవుతుంది?”
“గండు వాటింది.”
“లక్ష్యుణరావుగారు ఏంచేస్తున్నారు?”
“మీరు ఎక్కడగా మాట్లాడకండి. వడుకోండి” అంది రాధ.

లక్ష్యుణరావు గదిలోకి వస్తూనే “విషయం ఏమిటి మలి బాబూ” అని మంచంవార వచ్చి కూర్చుని ‘ఒద్దులే. తర్వాత చెబుదువుగాని’ అన్నాడు రాధ వారించటం గమనించి.

మలి బాబు నవ్వుతూ “నేనుగ్రహించాను. రాధగారు మిమ్మల్ని వారించారనుకుంటాను” అన్నాడు.

“అమ్మదొంగ” అంటూ పెద్దగా నవ్వేశాడు లక్ష్యుణరావు. జానకమ్మ పక్కనవచ్చి నిలబడి మెల్లగా “ఎలాగుంది?” అంది.

లక్ష్యుణరావు ‘ఓ’ అంటూ పెద్దగా ఛీత్యారించేసి ‘మాట్లాడకు రాధ కొప్పడు తుంది’ అన్నాడు.

రాధ కొవంగా ‘నీదంతా చేశాకోళం’ అంటూ బయటికి పళ్ళిపోయింది.

“అదికాదు తమ్ముడు—అమృతంజనం బాగా పట్టించినట్టున్నా నే—అసలువిషయం ఏమిటికి దొంగలు గాయపరిచారా?”

మలి బాబు జరిగిందంతా చెప్పాడు. భయంకరమైన ఆ దృశ్యాలు మెదిలి అతనికి మచ్చెమటలు పోశాయి.

లక్ష్యుణరావులో అంతకుముందున్న హాస్య మంతా వచ్చిపోయి నిర్విణ్ణుడై వినసాగాడు. రాధ, జానకమ్మ, గుండెలమీద చేతులు వేసుకుని భయం భయంగా ఒకరి ముఖంలోకి ఒకరు చూసుకున్నారు.

లక్ష్యుణరావు అంతావిని “ఇది చెప్పటా

మెట్టూరు

మల్లులు

లాంగ్ క్లాత్

మెట్టూరు మల్లులు
శ్రేష్ఠమైన మల్లులు

ఆధారించువాడు
మెట్టూరు ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్,
పెట్టూరు వాన్ ఆఫ్ యస్. కేంబ్ 499
మ్యానేజింగ్ డైరెక్టు
డబ్ల్యు. ఎ. వియర్లె సెల్ 3 కంపెనీ
(ప్రైవేటు) లిమిటెడ్, మెట్టూరు

RATNAM'SN-OIL

అంగవరములు బలహీనత చెంది, చిన్న దినవో తిరిగి యధాప్రకారం అయితే సౌఖ్య మనుభవించుటకు 50 సం॥ (ప్రఖ్యాతి గలది. 1 సీసా రూ. 10 అం. వి. పి. 1-4-0 కొవలననవారు ముందుగా 1-4-0 పంపేది. ఇందులో పెద్దదే రకం అర్థంబుగలుమునకు రూ. 25-0-0 అం.

కాక్టర్. రత్నం నన్నె, (Estd 1904)
మలక పేటల్లింగ్స్, అజంతారామూర్తి ట్
వెద్ది, హైదరాబాద్ 24 A. P.

నారసింహ లెహ్యం

నంగారుతో చేరినది. మేహము, విశ్వాక, నివృత్తువచ్చితా హరించి అంతు రత్నవృద్ధిగలించును. 20 తు గట్టిదు. 8.8.0. టోప్లెడు రు.1-1-0 పి. పి. పి. అండ్ కంపెనీ అయ్యురేజ్ నమూనం, పెరిశేన్ (PO) నెల్లూరుజిల్లా.

టాటావారి
ఒడి కోలోన్ మరియు
ఒడి కోలోన్ సబ్బు

ముట్టుకుంటే
మంచుయిద్ద

టాటా ఉత్పత్తి

జీవన గంగ

నికి అనువైన సమయం కాదుగాని నిన్ను
కొద్దిగట్టిగానే చివాట్లు పెట్టేవాణ్ణి”
అన్నాడు.

సాయంత్రం ఎర్రబడింది. మల్లి బాబు
రాధ కిటికీవారూర్పుని పుస్తకం చదువు
తుండటం గమనించి “ఒక ఉపకారం చేసి
పెడతారా?” అన్నాడు. ఆమె పుస్తకం
మూసి దగ్గరగావచ్చి “పిలిచారా” అంది.

“చిన్నసహాయం చేసి పెట్టండి. ఒక
కాగితం తీసుకుని రండి. చిన్న ఉత్తరం
రాసిపెడుదురుగాని” అన్నాడు.

ఆమె కాగితం కలం పుచ్చుకుని మంచం
వార కుర్చీలో కూర్చుని ‘పెప్పండి’ అంది.

‘నాన్నగారికి నమస్కరించి వ్రాయు
నది-’ అనిపోయి... వద్దు-వద్దు. ప్రియమైన...
తమ్ముడిని ఆకీర్షించి వ్రాయనది- అని
రాయండి. కాళారాగి తమ్ముడూ మీరు
మనగరూ కులాసాగా ఉన్నారా? మీకు ఈ
సరికి కొంతమర్మ వచ్చి ఉంటుంది.
కొత్త అమ్మ మీ ముగ్గుల్ని బాగా
దూస్తుందికదా. మంచి మంచి కథలు చెబు
తుందికదా. నువ్వు బాగా చదువుకుంటు
న్నావా? మీకు మంచి మంచి అటవనపులు
పట్టుకొస్తాను ఈ సారి వచ్చినప్పుడు. ఒక
కొర్రుమీద- నీ దమ్మారీ చూడాలని ఉంది-
రాస్తోవుకదూ? ఈ ఉత్తరం ఎవరికి చూపిం
చకోం? -“చాలు. ఆ ఉత్తరం పోస్టు చేయించే
విర్మాటు చేయించండి.”

“ఇంతేనా?” అంది రాధ.

మల్లి బాబు ఆయాసంగా నుదుటి చెమట
ఒత్తుకుంటూ ‘ఎడ్రను రాళారా?’
అన్నాడు.

“ఆ కాళాను”.

“అయితే ఆ ఉత్తరం పోస్టుచేస్తారా?”

రాధ అయోమయంగా మాన్స్తూ “అంతే”
అంది.

“ఒద్దులెండి. ఆ ఉత్తరం చించేయండి.
పోస్టుచేయకండి” అన్నాడు మల్లి బాబు.

“మీరు తెలిసే మాటాడుతున్నారా?”

అంది రాధ.

“తెలిసే మాటాడుతున్నాను. నేను ఉండి
ఉండి ఇలాంటి బలహీనమైన పనులే చేస్తాం
టాను” అన్నాడు మల్లి బాబు.

రాధ ఉత్తరం చింపుతుంటే ‘నా హృద
యాన్నే చింపుతూన్నట్టుంది’ అంటూ గొంతు
క్కున్నాడు మల్లి బాబు.

బయట వీధిలోంచి వినసాంపుగా మోక
ఆరన్ వినిపిస్తోంది. ఎదురుగా కిటికీలోంచి
ఎర్ర పెట్టెమరపువ్వులు అందంగా కదులు
తున్నాయి. సన్నబాజి కిటికీలోంచి తొంగి
చూచాంది.

అప్పుడొకప్పుడు ఓ యువకుడి నెంట్ పెట్టు

మని లోపలికి ప్రవేశించాడు. మల్లిఖార్జును అతన్ని చూసి మర్యాదగా నవ్వి కుప్పి చూపించి 'మాసిపోదామని వచ్చావా?' అన్నాడు.

'ఆ యువకుడు నవ్వి "అవును సార్. ఎలా ఉన్నారా?" అన్నాడు.

"చెబ్బి తగిలినవాటికంటే ఒక్కం తా బరువుగావుంది. ఫర్వాలేదు. పది పదిహేను రోజుల్లో తగిపోవచ్చు."

యువకుడు విషయంగా ఒదిగి కూర్చుని "అసలు విషయం ఏమిటండీ? దొంగలు పడ్డారా?" అని అడిగాడు.

లక్ష్మణరావు ముందుకువచ్చి "చెడ్డచెలిమి ఫలితం" అన్నాడు.

మల్లిఖార్జును యువకుడి పరిచయం చేశాడు. లక్ష్మణరావు చినువుగా యువకుడి బుజం తిడుతూ "వృద్ధిలోకి వచ్చి వీళ్ళు చింతా లేకుండా జీవించండి. ఆశీర్వాదమన్నాను" అన్నాడు.

మల్లిఖార్జును "వీరు సింధియాలోనే వని చెప్తున్నారు. వీరినిగురించి మీరు ముందు ముందు తెలుసుకుంటారులేండి. మీరూ అక్కడే చేరతానని చెప్పారా?" అన్నాడు.

"అర్ధరూపాల్లి. తాత...కాదు నాన్న-తాత అనే అలవాటు వుంటుంది ముండీ. మీ ఆరోగ్యం తెలుసుకుని రమ్మన్నాడు. నాకూ ఆత్రుతగానే ఉంది. ఇక వెళ్తాను సార్" అని యువకుడు లేవబోతుంటే—

"మితో ఒక ముఖ్యవిషయం మాట్లాడా లని అనుకుంటున్నాను. ఎప్పుడు కలుసుకుందాం?"

యువకుడు "మిత ఎప్పుడు తీరిగొంటే అప్పుడు వస్తాను. చెప్పండి"... అన్నాడు విషయంగా.

బయట చీకటిపడుతుంది.

రాధ మందు ఇవ్వటానికి లోపలికి రావోయి ఈ అపరిచిత వ్యక్తిని చూసి వెనక్కు వెళ్ళిపోయింది.

'సరే ఒచ్చే ఆదివారం కలుసుకుందాం' అన్నాడు మల్లిఖార్జును.

'సెలవు తీసుకుని యువకుడు కదలబోతుంటే "అది సరేగాని ఇంతకు ముందే చెప్పారు కాక" అన్నాడు మల్లిఖార్జును మంచంమీద అనుకూలంగా సర్దుకుంటాను.

యువకుడు అగి "నాకు ఒక పేరు కాదండీ. చాలా పేరు ఉన్నాయి. నాన్నమటుకు 'కృష్ణ' అని పిలుస్తాడు. చుట్టూ తలొక రకంగా పిలుస్తూంటారు. మీరూ అలాగే పిలవండి" అన్నాడు.

"నాకు తాత పెట్టిన పేరే కాగుంది. నేనూ అలాగే పిలుస్తాను" అన్నాడు మల్లిఖార్జును.

"నూ మల్లిఖార్జును తరఫున నేను మీకు విడ్డొలు ఇస్తాను" అంటూ లక్ష్మణరావు నవ్వుకుంటూన్న యువకుని విధివరకూ అనుసరించాడు.

లక్ష్మణరావు గదిలోకివస్తూ "ఈ రోజులు కష్టపడి జీవించేవారివోయ్. బోమరిపోతు ల్లాగా ఒళ్లు కదలని ఉద్యోగాలు కావాలనుకునేవాళ్లు ఎదుగు బాదుగు లేకుండా అదుగునే ఉండిపోతారు" అంటూంటే రాధ ఇచ్చిన మందువుచ్చుకుని మల్లిఖార్జును 'నిజం! నిజం!' అన్నాడు.

"ప్రతివాడూ గుమాస్తా కావటానికే నా ఇష్టపడతాడుగాని కఠిరక్రమకు సంబంధించిన ఉద్యోగమన్నా కాస్త గుడ్డలు మసీబాకే ఉద్యోగమన్నా నామోషీ పడతారు. నూ దూరపు చుట్టం ఒకటే ఉద్యోగం కావాలంటూ పీకమీదకువచ్చి కూర్చుంటే సింధియాలో చిన్న ఉద్యోగంలో చేయించాను. వృద్ధిలోకి వచ్చే అవకాశాలు అక్కడవాగా ఉన్నాయని అలా చేశాను. నాలుగోనాడు నాతో చెప్పి వెళ్తుంటా పారిపోయి ఉత్తరం రాకాడు. 'ఉద్యోగమంటే గౌరవ మయిందనుకున్నానుగాని ఇలా కూలిపని అని అనుకోలేదు. బట్టలు మాపుకునే ఉద్యోగం నేనెయ్యను నాకూ పరువూ మర్యాదా వుంది' అని రాకాడు. అతని దృష్టిలో పరువూ మర్యాదకూ నిర్వచనాలు అవి."

"ఈ యువకుడు ఎలా పరిచయమయిందీ మీకు చెప్పానుగా. అతన్ని చూస్తే నాకు చాలా అభిమానంగా ఉంటుంది. అడుక్కు తీసే కుటుంబంలోంచి కష్టపడి పనిపాటా, నాలుగు అక్షరం ముక్కలు నేర్చుకుని వృద్ధిలోకివచ్చాడు. ఈ కుర్రవాణ్ణి ఒకంట కనిపెడుతూఉండండి" అన్నాడు మల్లిఖార్జును.

"ఏమిటి అసలు విశేషం?"

మల్లిఖార్జును గంపెడు పిల్లలతో సతమత మవుతున్న ముసలితాత కథంతా చెప్పి "ఆ కుటుంబపు బాధ్యత కొంత నేను నెత్తిన వేసుకున్నాను" అన్నాడు.

రాధ ఈ కథంతా వింటూనే ఉండి కావోయి లోపలికివస్తూ "అయితే మీరూ

నూ బావలాగానే చిక్కల్లో వదులుకాదు రన్నమాట" అంది.

"పడకపోతే ఎలా? అనుభవం మనిషిని పెంచుతుంది కాని వయసుకాదుగా. నువ్వు మంచిబాధ్యత నెత్తిన వేసుకున్నావు ధైర్యంగా నిర్వహించు భాయి. నేనున్నాను."

బయటనించి పేపరబ్యాగ్ పిలిచాడు. రాధవెళ్ళి పేపరు తీసుకొచ్చింది. లక్ష్మణరావు అందివుచ్చుకుని వతాకకిర్చి కను పెద్దగాచదివి వ్యాఖ్యానించటం మొదలు పెట్టాడు. పేపరురాగానే నలుగురూ చుట్టూ చేరుతారు. తలొకరూ తలొకటి పంచుకోవటమో ఒకరు పెద్దగా చదువుతుంటే మిగతావారు వివటమో జరుగుతుంటుంది. ఆవేళకు పత్రికావటం ఆలస్యం అయితే అందరూ చిరాకు పడిపోతారు. పేపరబ్యాగ్ మీద విరుచుకుపడతారు. మొదట్లో లక్ష్మణరావు ఒక్కడే చదువుతూనే వాడే ఆతర్వాత జానకమ్మ చదవటం అలవాటు చేసుకుంది. ఆమె తీరిగొచ్చి ఉన్నప్పుడే పేపరు చదువుకుంటుంది. సాధారణంగా పేపరు వచ్చేవేళకు ఆమె తీరిగొనే ఉంటుంది. అందువల్ల ఆద్యంతం పూరిగా చదివి ఆవిడి అభిప్రాయాలను ఆవిడ భర్తతో చెలిమిచ్చు తూంటుంది. సర్వ సాధారణంగా వారిద్దరి ఆలోచనలూ ఒకే తీరిని ఉంటాయి.

తర్వాత రామచంద్రం అలవాటు చేసుకున్నాడు. చదవటమయితే చదువుతాడుగాని అంతలోతుగా పోడు. రాధ వచ్చి తర్వాత దినపత్రిక ఒక జీవితావసరం అనే భావం అందరిలోనూ బలంగా నాటుకుపోయింది. 'మన పత్రికలు యూరప్ దేశాల వార్తలకు ఇసున్న ప్రాధాన్యం ఆసియా దేశాల వార్తలకు ఇవ్వకపోవటం అంత కాగులేదు. ఆసియాలో అనేక చిన్న రాజ్యాలు... అవి భౌగోళికంగా చిన్నవి... రాజకీయంగా విశేషమయిన ప్రాధాన్యం ఉన్నదేశాలు. ఆ విషయం భారతప్రభుత్వం గురించింది. మన పత్రికలుమటుకు అప్పడప్పుడు అరుదుగా ఈ దేశాలకు సంబంధించిన వార్తలు ప్రచురిస్తూంటాయి. అది సరయిన దృష్టికొడు' అని ఆమె అభిప్రాయ వదుతుంటుంది. సహజంగా అందరినీ ఆకర్షించే అంతర్జాతీయ వార్తలలో విశేషమేదానా ఉంటే మటుకు వారిముఖమీద నరాలు ఉచ్చి కంకం బొంగురు పోయిందన్నమాటే. అంతగా ఉత్సాహంతోనే రామచంద్రం హెచ్చరిక చేసేవరకూ అన్నం తినాలనే ధ్యాసకూడా ఉండదు. లక్ష్మణమృగాడు విసుక్కుంటూంటే వారు. 'మొగవాళ్ళతో సమానంగా మీరుకూడా ఏమిటరా ఆవాదనల' అని ఇద్దరు మాతుళ్ళను మందలిస్తూనే వారు. అయినా ఆమె మాటలు ఎవరూ లక్ష్య పెట్టరు.

20 వేల రూపాయలకు భీమా చేసిన వ్యక్తి ఒకడు రైలు ప్రమాదంలో మృతిచెందాడు. ఆతని భార్యకు ఆభీమాకంపెనీ ఏజెంటు ఇలా తెలియపరిచాడు: "అమ్మా మీ భర్తగారు రైలు ప్రమాదంలో 20 వేల రూపాయలు గడించారని తెలియజేయడానికి మేమెంతో సంతోషిస్తున్నాము. — T. కుబ్జారావు, (కాకాడ)

(ఇంకా వుంది)

తల్లి ఇల్లా 'భవదీయం' నేను కాదంటే
—మా చలపతి. నేనలా కథను వి
కంటింటే 'వివాదం' ను చూశాను.

* * *
భయపడ్డ భాదీ ముఖంలా చీకటి తెల్ల
జోతాంది. కానీ! చీకటిగలే తనకూ కడుతుం
వన్న కింకతో పొగమంచు పెరిచిపోతోంది.

మూలంనుంచి పారిపోతు భవనం లీలగా
విసబతుకున్నాయి. తెల్ల జాతుతోంది—
మాకు నీళ్ళు పట్టలేక అని ఆపు మాడాలి
'అంభా' అని గొంతు చిలుపుకుంటు
న్నాయి.

సోల్లో పులలు పెట్టుకుని నేనూ, మా
కావమరేడి దూరియంటికి బయలుదేరాం. చల
పతి నాకు అనుకు కావమరేడి కాదు—మా
కంటకు పివరండి కొడుకు.

ఇద్దరూ ఇలా తెట్టిల్లాంటి మగాళ్ళు
కోడునదడి కనుంటి ఇళ్ళముందు పేద
నీళ్ళు చలి ముగ్గులు పెడుతున్న అడంగులు
గలుక్కుకో ఇళ్ళలోకి దూరి పోతున్నాడు.

చివ్వు తనంనుంచి చివ్వు పెరిగిన నాకు
ఈ పల్లె నాకావరణం కోర్కె అవటంకల

భవదీయం— వింతిపురా

సింగరాజు రామచంద్రమూర్తి

—మమ్మల్ని చూడగానే పని వదిలి పారి
పోతున్న అడవాళ్ళను చూసి తప్ప దేనిపట్టు
అనిపించింది.

కాని అంతలోనే అలా తోవరికి కళ్ళిన
నాళ్ళు తలుపువాటునుంచి బయటికి
తొంగి చూస్తుంటే నవ్వుచ్చింది.

తన నాయకు ఇంటిముందు నాళ్ళు
అమ్మలు గొప్పెళ్ళు పెడుతూ—మేం
కావటంకానా గమనించలేదు కాళ్ళిలు—
పారిపోకుండా తన చనిలోనే నిలుస్తుకాలై
ఉంది.

నే పెరిగినంతవరకు మా ఇంట్లో గొప్పెళ్ళు

పెట్టలం అలవాటులేదు. మా అక్కయ్య
లంతా నవనాగరికు బవటంకలన నాళ్ళకు పేద
మట్టలం నానూడి!

మా అమ్మకుమట్టుకు ఇటువంటిది నాలా
నరనా! నాళ్ళు న్యాయా తన నరనాలు తీర్పు
కునేందుకు ప్రయత్నించి విధులకాలై—ఇంటి
త్రక్కనున్న అడవిల్లర్ని పిలిచి ముగ్గులు
నేయించి గొప్పెళ్ళు పెట్టించేది.

నానూ కొంత అనిదీ పోలిక వచ్చింది—
అధిరుతులా!

అంతలోనే కథలూ ఉన్న నాయకు

భవదీయుడు - బంతిపూలు

నవ్వుతున్నదల్లా శక్తున అగిపోయింది. కొంపదీని ఈ ఊరివాళ్ళకు బంతిపూలకు బన్నెరంలేదుకదా!

“వాడినే అడక్కపోయారా?”
“అదీగా, కాని చెప్పలేదు” అన్నాను.
వసంత్ ఒకసారి నిట్టూర్పు “పాపం వాడి జీవితమే మార్చేసింది” అంది.

అశ్వర్యబోయాను-“ఏమిటి! బంతిపూవా?”
“కాదు సావిత్రి” అంది వసంత్.
కథ మంచి పాకాన పడుతోంది అనిపించింది!

“పిన్నీ, పిన్నీ-కాంతినివాసం మావయ్య వచ్చాడు” అంటూ వార్త మోసుకొచ్చింది మా వదిసగారి కూతురు.

“కాంతినివాసం మావయ్య ఎవరూ?”
“వాడే, చలపతి. మిలిటరీలోకి వెళ్ళాడుగా” అని చటుక్కున మంచంమించి దిగి కుర్చీలో కూర్చుంది వసంత్.

“నే మాడా సరుకుని “రండి బావగాదూ-మీ విషయమే చెబుతున్నాను, కూర్చోండి” అంటూ ఆహ్వానించాను.

మిలిటరీలో పొద్దుటి మేఘాలు చెదిరిపోయి రేటగా ఉన్నాడు.

“పొద్దున్నటి విషయమా?” అన్నాడు రేటిగా.

“నువ్వే!” అని వసంత్ వంకమాకాను.

తల వంచుకుంది!

కానీ పు నిశ్చలత ఆవరించుకుంది. ఆమాట ఎందుకైతానా అనిపించింది నాకు.

“అలా ముదిటితోటలోకి వెడతాం రండి” అన్నాడు.

ఆర్మీల తరువాత అతారింటికి వచ్చిన మావపుడ్ని. కాని బంతిపూల మిస్టరీ విడిపోతుందన్న ఆశతో వసంత్ రైతు చూడకుండా అయిపోయాడు.

మామిడిచెట్టు నీడలో కూర్చున్నాం.

కానీపాగి అతనే మొదలు చెట్టాడు.

“అసలు సంతానం లేనివాళ్ళకు పిల్లలు లేకే అన్నదిగులు. అడవిల్లలున్న వారికి వంశోద్ధారకుడు కావాలి. పుట్టరాని మగ పిల్లడు ఉన్నవారికి అడవిపిల్లలు కావాలి. మావపుల దంతా విచిత్రం.

మా అమ్మకు నేను ఒక్కడినే సంతానం - ఇతి ఉన్నది. అసలు అడవిపిల్లలు పుట్టకపోతే బాధపడేది కాదేమో కాని... పుట్టి చనిపోతటంతో మా అమ్మకు ఈలోకంనిండా మగాళ్ళ అన్న భావం కలిగింది.

మా ఇంటినిండా కకరకాల పూల మొక్కలూ చుట్టుపక్కల అడవిపిల్లల ఆకర్షించేందుకునేసి పించింది మా అమ్మ. వాటి కోసం నిత్యం మా అమ్మచుట్టూ తిరిగేవారూ అడవిపిల్లలు-అటువంటి ముఖద్వారాల సావిత్రి.

సావిత్రి నాన్న నాకు వరసకు మావయ్య అవుతాడు. “వరసకు” అన్న మాటేగాని వారికి మాకు చాలా సాన్నిహిత్యం ఉంది.

సావిత్రి పుట్టినప్పటినుంచీ వా భార్య గానే చలామణి అయింది మాడోలో.

సెలవులకు ఇంటి కొచ్చాను. వరండాలో కూర్చుని ‘మామ’ నవల చదువుతుంటే మా గేటు విసురుగా తీసి అలవాటు ప్రకారం సావిత్రి వచ్చింది. రాగానే నన్ను వరండాలో చూసి అంతలో సిగ్గుపడి వెనక్కు తిరగబోయి నాదృష్టి పుస్తకం వైపు ఉండటం చూసి సరుకుని బంతిపూలు కోసి పమిట చెంగులో పోసుకుంటోంది.

ఆ రంగుల ముద్దబంతిపూవుల మధ్య వనలక్షిల్లా, తనే ఒక ముద్ద బంతిపూవులా ఉన్న సావిత్రిని చూసి ముగ్ధుడి నయిపోతున్నాను.

ఇంతలో “ఒకేయ్ చలపతి, పట్టుకోరా దాన్ని రోజూ బంతిపూ లిన్నీ తనే కోసుకు పోతోంది” అంది మా అమ్మ లోపలనుంచి.

అంతకన్నా నాకేం కావాలి?

మాట విన్నడమే తప్పగా అరుగుమించి ఒక్కదూకు దూకాను.

ఆమాట, నేను దూకటం-అన్నీ గమనించి లేడిలా, గజల సుర్రంలా ధంసన పరుగెత్తి పోబోయింది సావిత్రి. కాని గేటులో ఓణీ కోస ఇద్దరికీ పోవటంతో ఒక్కక్షణం ఆలస్య మయింది.

ఇంతలో నేను గాలిలో అందుబాటుగా ఉన్న జడపుచ్చుకుని ఒక్కసారి వెనక్కు లాగటంతో గిరుక్కున తిరిగి, నిలదొక్కుకో లేక-నామీద వారిపోయింది. పమిట చెరుగు లోని బంతిపూలు వా కాళ్ళచుట్టూ కుప్పలా పడ్డాయి!

సావిత్రి కాళ్ళలో సిగ్గు, బాధ, ఆనందం చదువుకున్న నేను చటుక్కున ఆమె జడ వదిలి పూలు ఏరదామని వంగబోయాను.

కాని అదే సమయాన సావిత్రి మాడా వంగటంతో ఇద్దరి తలలు డీడిక్కి కొట్టుకున్నాయి.

“ఇదేమో అలా గేటుకు దణ్ణాలు పెడతా చెందుకురా- ఇటొచ్చి నాకాళ్ళకు పెట్టండి”

విలేఖరి - (నటితో) మీకు ఎటువంటి పాత్రలంటే ఇష్టం?
నటి - (వరధాన్య నంగా)
“స్టేయిన్ లెన్ స్టీల్” పాత్రలంటే!
అక. ఆనందరావు (మద్రాసు)

అంది వరండాలోని అబడి ఈ రెండు మామన్న అమ్మ నవ్వుతూ.

అంతలో ఒళ్ళంతా సిగ్గుపడి పోయింది సావిత్రికి. “పో అ తయ్యా” అని నా కాళ్ళ ముందు వంగి పూలు ఏరుకుంది.

అంతే మధురమయిన జీవిత మది!

బస్లో ఎవరయినా ఎదురయితే—
“ఎప్పుడోచ్చావు, కులాసా, మళ్ళీ కనబడతావు కదూ!” అతో సమావేశం ముగుస్తుంది.

తరువాత నీరు వారింటికి పోకపోయినా మంచుకు పోయిందేమో ఉండదు.

కాని పలేటూళ్ళ విషయంలేదు. పొద్దున్న ఊళ్ళోకివచ్చిన మనీ పి సాయంత్రం దాకా కనబడలేదంటే వాళ్ళు గిలగిలాడిపోతారు. వారివి అటుంటి మనస్సులు. బస్ ల కృత్రిమత్వం అటువైపు ఇంకా పాకలేదు.

మావాళ్ళిందరి ఇళ్ళలో కిక్కిరిస్తూ కౌన్సిలర్లు, ఫలహారమా తిని తరువాత ఒకరోజు భోజనానికి తప్పకుండా వస్తానని వాగ్దానాలు చేసుకుంటూ చివరికి మావయ్య గారింటికి వెళ్ళాను.

తాటిగా కూర్చుని సావిత్రిని విడిపించి ఆనందించవచ్చని ఆఖరికి వేసుకున్నాను వాళ్ళ ఇల్లు!

“అ తయ్యా” అంటూ కేకకాను.

అందుకు సమాధానం వంటింట్లోంచి వచ్చింది—“ఎవరూ?” అని.

“నేనేన తయ్యా, చలపతిని.”

“కూర్చో బాబూ, లోపలికి రాకు— మడికట్టుకున్నాను... అదినరేగాని ఊళ్ళోకి నిన్నవనగావచ్చి ఇప్పుడా మా ఇంటికి రావటం?” అంది.

“భలేదానివే, నిన్న అర్ధరాత్రికదా నేను వచ్చింది. మధ్యాహ్నం దాకానిద్రపోయాను” అంటూ ఇల్లంతా కలయచాకాను.

సావిత్రివాడ కనబడలేదు. చాలా నిద్ర త్యాహం కలిగింది.

“ఇంట్లో ఎవరూ లేనట్టుండే?” అన్నాను అక్కడికి.

అంతకన్న ఏమనను!

వెంటనే అరంచేసుకున్నట్టుంది. “ఆ సావిత్రిమాటేనా? దానివిషయం చెప్పబోకు. కదుపు చించుకుంటే కాళ్ళమీద పడుతుందిట!”

“ఏం, ఏమయింది?” అన్నాను ఆదుర్గా.

“ఆ ఎప్పుడూ స్నేహితులూ, అటలు, సినిమాలూ! ఇంటిపట్టున ఒక్కక్షణం ఉండదుకదా!”

“ఒహ, ఇంకేనా—ఈ వయస్సులో అలాగే ఉండాలిరెద్దా” అన్నా రేటిగా వత్ససి.

“నువ్వు ఆమాటే అన్నావా? అందుకే రాదేగారికి నేను మరి అలాసయిపోయాను. వయస్సొచ్చిన అడవిపిల్లలు మాకోకాల్లో ఇల్లు కదిలేవాళ్ళా?” అంది.

అవిడతో 'సేచీపెట్టుకోటానికీ' కాలేదు నేను, సావిత్రి దర్శనంకోసం వస్తే అదికాస్తా మృగ్యం అయింది.

"మరే, తప్పే!" అన్నాను విసుగ్గా.
"వంటా దుకదా! కూరతరగవే మాతరి అంటే మూతిమూడుసార్లు విరిచి మరీవస్తుంది. మరుక్షణంలో కేవలం అరుదుంది. ఒకటి రెండువేళ్లు తెగిఉంటాయి. ఇలా అయితే ఎలా?"

"మరే, ఎలా?" లేచినిలబడ్డాను ఇక పెడదామని.

"ఎప్పుడో చ్చావ్, అప్పుడే లేచినిల బడ్డావు? కూర్చో-అమ్మాయి కాఫీఅయినా ఇచ్చిందా?" అని వెనకనుంచి వివబడాయి మాటలు. ఉలిక్కిపడి వెనక్కు తిరిగాను.

ఆ తియ్య అప్పుడే వీధిలోంచి ఇంట్లోకి వస్తోంది!

ఆశ్చర్యపోయాను— "అడమిట తియ్య, నవ్వు ఇందాకటనుంచీ ఇంట్లోలే వూ?" అన్నాను అయోమయంగా.

"బాగుంది వరస. నేను మీ ఇంటినుంచే వస్తున్నాను. కూర్చో, కూర్చో, అమ్మాయ్ సావిత్రి! అంటూ లోపలికివెళ్లింది.

"ఆసిని ఇందాకటనుంచీ వాళ్ళ అమ్మలాగా నాటకమానుతోందన్నమాట!" అనుకుంటుండగానే ఓప శంఖం మునూగుపాకు, బజీలు, గానుతో మంచినీళ్లు పుచ్చుకొని తల పీర్చగా వచ్చి కిందపెడవిని మునిపంటితో అది మి పట్టుతూవచ్చింది సావిత్రి!

నా ఒళ్లు పులకరించింది.

"ఇన్ని టిఫెన్లు చేసే శక్తునాకు శీతం చాలకపోతే ఎలా రవ్వలరాణి!" అనడిగాను పళ్లెంతో పాటు చేయపుచ్చుకుని.

"పోరంగునీ రోడి!" అని నవ్వు మెరుపులా ఇంకోకీ మాయమయిపోయింది కాఫీకోసం.

అంత అలరి చేసేది సావిత్రి...రోజులు ఇలా చాలా ఆనందంగా గడిచిపోయాయి కొంతకాలంపాటు.

భగవంతుడు ఉన్నాడా, లేదా అన్న మీమాంస అనాదికాలంనుంచీ ఉంటూనే ఉంది.

మనం అనుకున్నవన్నీ అనుకున్నట్లు జరిగి సంతకాలం భగవంతుడెన్నవో ప్రసక్తే మన మనస్సులోకొరారు. ఈ విషయం కనిపెట్టి తన ఆస్తిత్వాన్ని మృగ్యమధ్య పామరులం జ్ఞప్తి చేసేందుకుగాను కొందరికి అనుకోనివి జరిగటంగాను, ఇంకొందరికి అనుకున్నవి జరగటండాను చేసి తనవీపు తనే చదుచుకుంటాడు.

మొదటి తెగ వారు అదృష్టవంతులు, రెండవవారు దురదృష్టవంతులు!

మా ఊళ్ళో రాజకీయ ఔతనం ఇంకా వెలి తలలు వేయలేదు. ఆ మాటకొస్తే రాజకీయలోకంలో మా వాళ్లు ఇప్పుడప్పుడే

ఇంటి యజమాని - మీరు ఈ రోజు అద్దె అయినా చెల్లిచాలి లేదా ఇల్లయినా లభిచేయాలి.
అద్దెకున్న ఆసాదీ-మీరు చాలా మందినారు! దయా స్వరూపులు నేను ఇదివరకు వున్న ఇంట్లో ఆ రెండుపనులూ చేయించారు. మీరు ఏ ఒక టయినా చాలంటున్నాను.
ఎన్.సి.రామానుజాచార్యు(విజయవాడ)

బద్ధంగా కళ్ళుతెరిచి చూస్తున్నాడు. పంచాయతీబోర్డు ఎన్నికలు వచ్చాయి మాక్కూడా. అసలు ఏ విషయమయినా మా ఇళ్ళవాళ్లు ఎలా చెబితే ఊరంతా అలా నడుచుకుంటారు. అంత గౌరవం ఉంది. అనుమతంగా వస్తున్న ఆచారం అది.

మా నాన్నకు ఎలక్షను లంటే తలనొప్పి. "ఈనాడు మనం అన్నమాటను ఎవరూ కాదనటం లేదుకదా! ఇంకా మనకు ఎన్ని కలలో నిలబడటం ఎందుకు బావా?" అన్నాడు మావయ్యతో—అంటే సావిత్రి నాన్నతో. ఇవాళే పలుకుబడి ఉండగానే సరికాదు—భవిష్యత్తుకు కూడా దాన్ని జాగ్రత్తచదుకోవాలి అన్న తత్వం మావయ్యది.

కాదు కూడదని మా నాన్నను పంచాయతీ మొబరుగా నిలబెట్టి తనూ ఇంకో వారునుంచి నిలబడ్డాడు. సరే ఇద్దరూ పోటీలేకుండా గెలిచారు. అంతవరకూ బాగానే ఉంది.

కాని ప్రెసిడెంటుగా కూడా మా నాన్ననే నిలబడమని పట్టుపట్టాడు మావయ్య. వద్దంటే వద్దన్నారు మా నాన్నగారు. కాని అందరిచేత చెప్పించాడు, బతికూలాడు—చివరికి ఎలాగయితేనేం ఆయన చేత 'సరే' ననిపించాడు.

మొబరుగా నిలబడిన వారందరికీ మా నాన్న కబురు చేశాడు— "నేను ప్రెసిడెంటుగా నిలబడుతున్నాను" అని.

ఇంకవర్సరూ నిలబడటం జరగలేదు... ఇంతలో ఏం బుద్ధి పుట్టిందో రెండు రోజులకు ఎన్నిక జరుగుతుందనగా ఒక రోజున మావయ్య కబురు చేశాడు.

"నేను ప్రెసిడెంటుగా నిలబడదా మనుకుంటున్నాను. ఎలాగూ నా బలవంతమీద ఒప్పుకున్నాడు కాబట్టి బావను మావయ్య" మని.

మా నాన్నదంతా అదోకరకం. మంచిగా

ఉన్నన్ని రోజులూ ప్రాణం కానాలన్నా ఇస్తాడు. మంచి తప్పితే ఆయన తాడు పామయిపోతాడు.

"ఒగు బాబో, అంటున్నా వివకుండా తనే నన్ను నిలబడమన్నాడు. తీరా నిలబడాక ఇప్పుడు మావమంటాడా? శేపు నేను నలుగురిలో తరెత్తుకోవాలనేనా? అదీ కాకుండా తనే స్వయంగావచ్చి నాతో మాటాడితే నేను కాదనగలనా?—పాలేరుతో కబురేపిస్తామా? టబ్, వీలేదు" అన్నాడు. దావానలలా వ్యాపించిపోయింది మా నాన్నకు, మావయ్యకు పోటీ అని. అక కాకం ఎదురు చూస్తున్నవారంతా చెరోక వైపు సమర్థించటం మొదలు పెట్టారు.

చివరికి మావయ్య, నాన్న కూడా జరుగుతున్న డేమిటూ తెలుసుకునేంతలో రెండు పార్టీలవారికీ రెండు మూడుసార్లు చెబ్బులాటలు కూడా జరిగిపోయాయి.

ఇదరూ తెలబోయారు! అంత వేగంగా జరిగిపోయాయి సంఘటనలు. వీరిద్దరినీ అడ్డం పెట్టుకుని ఊళ్ళోవాళ్లు తమతమ కక్షలు సాధించుకోసాగారు.

ఇదరికీ తెలుసు—తాము విడిపోతున్నామని. కాని వాళ్ళు చేయకలిగిందేమీ లేక పోయింది మామ్మా కూర్చోవటం తప్ప.

రోజులు పెరిగాయి; పట్టుదలలు హెచ్చాయి. ఆ ఇంటికొకీ ఈ ఇంటిమీద వాలటం మానేసింది. ఇంట్లో ఆడవాళ్ళు గోలపెట్టినా అది సముద్ర ఘోష అయింది. వారికి మాకూ ఎడ ముఖాలు, పెడముఖాలు అయాయి.

చివరికి ప్రెసిడెంటుగా మావయ్య గడిచాడు. కాని అందుకు ఆ రికరాల మాగాణి వారిత కర్పూరం అయిందని ఊళ్ళో గుప్పుమంది.

ఓడిపోవటంతో మానాన్న తామపామయి బుసకొట్టాడు. తలిదండ్రులు చేసిన మంచిగాని, చెడుకుగాని బాధ్యులు - అనుభవించే వారు.పిల్లలు.

చిన్నతనంనుంచి అనుకుంటున్నమాట— ఊరంతా జరుగుతుందనుకున్న విషయాన్ని మావయ్య ప్రోత్సహించాడు.

సావిత్రికి నాకన్న అన్ని విధాలా అధికుడ్ని తీసుకువచ్చి పెండ్లి చేయాలని పట్టుపట్టాడు. కాని ఆయన ఆవేశంలో ఒక విషయాన్ని విస్మరించాడు.

నేను ఒకపురుగు నయింపుటికీ సావిత్రి ఆపురుగే కావాలి.

సావిత్రి విడిచిపెట్టింది, ధస్తానంది—కాని ఆయన చిరిచిలేదు. "నవ్వుచే నీకేవానికీ పెరి చేపాను" అన్నాడు.

నేనేం చేయగలను? అక్కర్లే. అక్కడికి అయిన వాళ్లు కల్పించుకుని నీకింత ముచ్చత్తం తగదని చెప్పిచూచారు.

భవదీయం:-జంతిపగాలు

కొని "సావిత్రి నాకూతురనే ఈ నాటి కరకు అనుకుంటున్నాను" అన్నాడు. చివరికి ఎమ్మెస్సీ పాసయిన అబ్బాయితో సావిత్రి పెళ్లి నిశ్చయమయింది. పెళ్లి రెండురోజు లుండనగా మాచెల్లాయి వసంత ఇక చూస్తూ ఊరుకో లేకపోయింది. సావిత్రి నేను ఒకచోట కలుసుకునేట్లుచేసి మా ఇద్దరినీ రెండోకంటికి తెలియకుండా పారిపోమని సలహాఇచ్చింది. "ఇవాళ ఆవేశంలో మిమ్మల్ని తిట్టకున్నప్పటికీ, ఏ నాటికయినా నా వాళ్ళు పక్కాత్రాపడక మానరు. కన్న కడుపామరొకటా-పైగా అయినవాళ్ళం!" అంది.

సరే ఆ మర్నాటిరాత్రికి మా ప్రయాణం సిద్ధంచేసింది. సామాను మాటోకేసులో పెట్టుకుని, చేతి కందినంత డబ్బు తీసుకుని రాత్రి పన్నెం డింటికి వీధిలుపు తీశాను. పొన్ను కర్ర చేత పట్టుకుని నిలబడి ఉన్నారనన్నాడు! నీరయిపోయాను. "నన్నీలా బతకనీయవా నాయనా? సావిత్రిని నీకిస్తానని వాడొస్తే నేను కాదనే వాడినా? వాడు కావాలనిచేసే దానికి బాధ్యతనాదా? అవమాన పడవలసిన వాడిని నేనా? తుణికిమయిన నీ ఆనందంకోసం నీతండ్రిని కాడిముందు తలవంతుకు నేట్లు చేయదలచుకున్నావా?...సరే, నీసుఖానికి నేను అడురావోను. నన్ను చంపి అడుగు బయటపెట్టే" అంటూ తలవంచారు.

అంత గంభీరమయిన మనిషి నోటివెంట అటువంటిమాటలు విని రాయలూ నిలబడి పోయాను. ఆయన గొంతులోని వణుకును గమనించి చిలించి పోయాను.

ఆయనకు పరువుపతిష్టలు కావాలి. నాకు సావిత్రి కావాలి.

నేను మూర్ఖంగా వెళ్లివచ్చితి కి ఆయన ముక్కు మూసుకుని ప్రాణం వదలగల సమర్థుడు. అడదానికోసం-స్వార్థంకోసం-తండ్రిని పొట్టన పెట్టుకున్నాడన్న అప్రపఛ నాకు రాకమానదు. నాజీవితం నాశనమయి పోవటమే నాకిష్టం.

గిరుక్కున వెనక్కుతిరిగి ఇంట్లోకి వెళ్లి పోయాను!

కొని ఆరాత్రే ఇంకోగంట పోయాక ఈ పాడు ప్రపంచానికి దూరంగా వెలి పోయేందుకు బయల్దేరాను - ఒంటరిగా. ఆర్నెలపాటు ఎటు తిరిగానో, ఏంచేశానో నాకే తెలియదు.

సావిత్రి ఏమయి పోయిందో అంతకన్నా తెలియదు.

తరువాత మిలిటరీలో చేరి పోయాను. మమ్మల్ని కాశ్మీర్ కి పంపించారు.

నా అడ్రసుమట్టుకు తెలియవర్చుకుండా ఇంటికి అప్పడప్పడు ఉత్తరాలు వ్రాసే వాడిని.

మాజేళ్ళు యాంత్రిక జీవితం గడిపిన నాకు చాతాత్తుగా ఇంటిమీద గాలితిరిగి నెలపు పెట్టి బయల్దేరాను.

మనం పెద్దవాళ్ళ మయామని అనుకున్నా మన పెద్దవాళ్ళ దృష్టిలో ఇంకా 'పసివెధ వలు'గానే ఉండిపోతాం.

కేరు ఉప్పుతో స్వాగతం పలికింది అమ్మ.

‘నా నర్వన్యం నీకే ధార పోశాను. ఇప్పుడేమో నన్ను చివాపాం చేసుకో నంటున్నావు’ అని ఫిర్యాదుగా అన్నాడు అతను.

‘అవును. తెలిసి తెలిసి ఇలాంటి దుబారామనిషిని ఎలా కట్టకోను? అని సమాధానం ఇచ్చింది - అమ్మాయి.

ఎస్. సి. రామానుజాచార్య. (విజయవాడ)

వళ్ళంతా కళుచేసుకుని నాఒంటిని తడుము తుంటే కండ్లలో నీళ్ళుతిరిగాయి.

భోజనం చేస్తున్నాను. చచ్చినప్పటినుంచీ ఒకవిషయం అడుగుదామనుకున్నాను గాని అది ఎలా అడగాలో తెలియక అడగటం జరగలేదు. చివరికి అమ్మే అంది.-

“సావిత్రి ఇప్పుడు ఇక్కడే ఉంది తెలుసా”అని. నాలో నాకు తెలియకుండానే ఉక్రోశం కలిగి “మూడవ పురుడా!” అనడి గాను చేళనగా.

సావిత్రి పెళ్ళియి మూజేళ్ళు చాటలా మరి!

“అతనుపోయాడుగా”అందిఅమ్మ. చేతిలో ముదజారి విస్తటో వడిపోయింది.

ఇప్పుడేం? పెళ్ళయిన తరువాత మూడు నెలలు కొపరం చేసింది. అంతలోకే కారు కింద పడి చచ్చిపోయాడాలబ్బాయి. మూజేళ్ళ మట్టిఇక్కడే ఉంది... అయినా ఇప్పుడు మునుపటి సావిత్రి కాదులే!”

కంచంలో చేయి కడిగి లేచి పోయిన నన్ను చూసి తెలబోయి ఉంటుందిఅమ్మ.

మనస్సు బావుండక బజారు వెంట బయలు దేరాను. పరిచయ సుల చిరునవ్వులతో, సన్ని హితాల పల్క రింపులతో సాగిపోతున్న నేను అప్రయత్నంగా ఆగిపోయాను.

శిథిల గృహాన్ని-దాని గత చైత్రం చూసి ఉన్నవారు-గురుపట్టడం కన్నమేకొని ఆనం భవం మట్టుకు కొదు. చెట్టుమూడు వారినా దాని వసంతం జ్వలి రాకపోదు.

నుంచున్నది సావిత్రి!

పెద్దపెద్ద అంగలు పేసుకుంటూ సావిత్రి దగ్గరకు వెళ్ళింది. నన్ను చూసి తెల్లగా పారి పోయింది సావిత్రి.

“సావిత్రి” అన్నాను ఆవేశంతో.

“ఓ, ఇప్పుడుకాదు. సాయంత్రం మావిడి చోటలోకి రా” అంటు ఇంట్లోకి వెళ్లి పోయింది.

100/100

సావిత్రిని చూడగానే గతం వాళ్ళ ముందు లింది. రాగంలో అప్రతుల సావిత్రి ప్రస్తుత రూపం స్ఫురణకొచ్చి నామనస్సు కలుక్కుమింది.

■ చలాకీతనం, సంతోషం ఏమయి పోయాయి! సావిత్రిని ఇలా చూడలేను. ఆమె జీవితంలోకి వసంతం లేవాలి. ఆమెను మళ్ళీ మామూలు మనిషిని చేయటం నీకర్తవ్యం. దానికి ఒకే ఒక మార్గం!

“నేనేదో ఊటికోడైకానికి లోనై నిన్ను అడుగు తున్నానుకోకు సావిత్రి-బాగా ఆలోచించి ఈ నిర్ణయానికి వచ్చాను. ఆనాడు నిన్ను, నన్ను విడదీశారు. ఈనాడు ఏక క్షణమల్ని వేరు చేయలేరు” అన్నాను సావిత్రితో ఆమెకు. ముఖాన్ని చేతులతో కప్పకుని నిశ్శబ్దంగా ఏడ్చింది! ఆత్మర్యపూరితం.

“ఏమిటి సావిత్రి-తప్పందా నేనన్న మాటలో?”

“నేను నీకు తగిన బావా! నన్ను మర్చిపోనీ నిష్కల్మష హృదయాన్ని నన్ను గురించి కలుషితం చేసుకోకు” అంది ఏడుస్తూ.

“అవేం మాటలు సావిత్రి, నేను నీకోసం త్యాగం చేస్తున్నానని - దానికి నువ్వు తగిన పట్టువంటి పిచ్చిపోతులు మనస్సులోకి రానీయకు. నూటిగా చెప్పాలంటే - నువ్వింకోలా అనుకోక పోలే-చేవుడు ఈరికంగా నైనా నిన్ను నాదాన్ని చేసుకోనే అవకాశం వాళ్ళిచ్చినందుకు పోంగి పోతున్నాను.

“ఈ సంఘంతో నాకు నిమిత్తంలేదు. నాక్కొనసాగింది సావిత్రి-ఆ అమ్మాయికి ఇష్టం లేకపోయినా బలవంతం నయినా రాక్షస వివాహం చేసుకుంటాను. అసలే మిటిటరీ వాడిని తెలుసా!” అన్నాను.

ఏడుపులో గూడా నవ్వేసింది. శిశ్మవేనక కళ్ళు తిక్కుకున్నాయి.

“నన్ను మర్చిపోలేవా?” అంది.

“ఉహా! రేపు రాత్రి తొమ్మిదికి మన ప్రయాణం. నేరుగా క్యాష్మీర్ తీసుకు పోతాను, క్యాష్మీర్ నుండి వచ్చుదువుగాని.”

ఏదో నిర్ణయానికి వచ్చినదానిలా నవ్వేసి “రేపేనా ప్రయాణం” అని పల్లి పోయింది.

లేరిక పడ్డ హృదయంతో ఇంటికి వచ్చే గాను. మనస్సులో అంతులేని ఆనందం - ప్రపంచం అంతా నవ్వుల వెన్నెల్లో మునిగి నట్టుంది నా కంటికి.

నిశ్చింతంగా పడుకున్నాను. గడపబోయే జీవితం, మారిపోయిన చిన్న వాటి సావిత్రిని మత్తుగా ఆలోచించు కుంటూ కన్ను

మూశాను. లేచేసరికి మాఅమ్మ కళ్ళు ఒత్తుకుంటుంది.

“ఎందుకు?” అన్నాను.

“చూశావురా. సావిత్రి ఎంతవని చేసిందో” అంది. నాకు నవ్వొచ్చింది. “చేయబోతోంది” అనాలి అనుకుని “ఏంచేసింది?” అన్నాను.

“నూతిలోపడి బలవంతంగా ప్రాణం తీసుకుంది!”

నిలువునా నామీద పడుకుపడి నన్ను చీల్చుకుంటూ పోయింది. చెవుల్లో సముద్ర ఘోషం. భూమి కదిలిపోయింది

“అసలు తెలవారూహును చూసుకుంటే కనబడలేదుట. వారా వీరా అని వెతుకుతే నూతిలో కేలుతోంది. పైగా పట్టుచీర, కణుంరవిక కట్టుకుని ముఖంనిండా పసుపురాసుకుని, పెద్ద బొట్టుతో-పెద్ద ముత్తెందులా ఉంది...నవ్యానికి నిండా ఇరవయ్యే రేపు దాని బతుకీలా తెల్లవారి పోయింది.” ఏడుపు మొదలెట్టింది.

నేనేం చేశాను? సావిత్రిని ఉద్ధరిద్దామనుకుని ఆమె మరణానికి కారకుడి నయాను.

అసలు సావిత్రి అంత అహుతిత్వం ఎందుకు చేసింది? పెళ్ళంటే ఇష్టంలేకనా! ఆలోచించుకుంటూ విధిసపడ్డాను-ఆఖరి దర్శనం చేసుకుందామని.

కాని అది దక్కలేదు.

ఎలా తెలిసిందో పోలీసులకు ఈ విషయం తెలిసి ‘హత్యా, ఆత్మహత్యా’ రేల్వేందుకని శివపరీక్షకు పంపారుట.

నా సావిత్రిని కత్తితో కోసేందుకు వీళ్ళకు అధికారం ఎవరిచ్చారు? అని బాధ పడ్డాను.

సాయంత్రానికి ఊరంతా ఒకటేమాట- సావిత్రి ఉట్టిమనిషి కాదు కడుపుతో ఉందని. మూడవ తెలుట!

“నేను నీకు తగిన బావా! నన్ను మర్చిపో” అన్న మాటల అర్థం ఇప్పుడు తెలిసింది. ఏడుపుకు కారణం బోధపడింది. “రేపే నా ప్రయాణం” అన్న మాట వెనక ఎటువంటి నిర్ణయం ఉందో అప్పట్లో తెలుసుకోలేకపోయాను.

అసలు సావిత్రి ఎందుకింత దిగజారి పోయింది? దానికి కారకులెవరు? అన్న ప్రశ్నేలే నాలో కలుగలేదు.

కాని “సావిత్రి నన్నెందుకింత అపార్థం చేసుకుంది? నాకేమాత్రం విశాలహృదయం

పరుగెత్తని గుర్రం

ఇది నల్లభేదస్వత్వ క్రింద పోమాట. వాతశాలలో చదువుకొంటున్నాను. మా ఉపాధ్యాయులు సుమతి శతకంలోని పద్యాలు చెబుతున్నారు. “అక్కరకు రాని చుట్టం...” వచ్చింది. మరి నా సహాధ్యాయితో ఒక పేదీ వచ్చింది. వట్టి పట్టి ప్రతి పదం చెప్పేటప్పుడు పద్యం అంతా నిరిగానే చెప్పేవాడు. గుక్క తిన్నకోకుండా చెప్పేటప్పుడు మాత్రం “దానెక్కిన పరుగెత్తని గుర్రము” అనేవాడు. విద్యార్థులు అందరూ గొల్లుమనేవారు. ఇలా ఎన్నిసార్లు జరిగింది. మావాడు ఎంత ప్రయత్నించినా మొదట అలవడిన ఈ వాతాంతరంగమాత్రం ఇలానే నిలిచిపోయింది.

ఎస్. మద్రాసు.

లేదనుకుంది ఎందువలన? విధవగా స్వీకరించటానికి సిద్ధపడిన నేను ఈ స్థితిలోమట్టుకు నిరాకరిస్తానని ఎందుకు అపోహపడింది? అని బాధపడ్డాను.

ఆ వాటినుంచి బంతిపూలమాట ఎత్తితే బావగారూ-ఆ వాటి నా విత్రి జ్ఞప్తి వస్తుంది.”

కూన్యంలోకి చూస్తూ ముగించాడు చలపతి.

ఇద్దరం మానంగా ఇంటికి నడక సాగించాం.

సావిత్రి చేసినపని మంచిదా కాదా అన్న ధర్మసందేహం కలిగింది నాకు.

చనిపోయిన గేదెకు పాడి బోలేదుట!

చనిపోయింది కా బట్టి చలపతి ఇలా అంటున్నాడుకాని నిజంగా చెప్పిఉంటే ఆమెను స్వీకరించేవాడా అంటే-ఏమో, ఏమీ శిష్టతే-అతిను మిటిటరీనాడు! ★

తూర్తిగా కుర్చీపోవాలన్నాడు. అవధాని మాత్రం పట్టుపట్టి ఆయన్ను ఒప్పించాడు. ఆ గోడ రాత్రి పదిగంటలకైతే లాకు సాపేజ్ పురానికి వట్టెట్టు అక్కడనుంచి లోజూమాకు ఉత్తరం వాసేట్టు చెప్పి రమణ రావుగారిచేత ఎలాగయితే నేం ఒప్పించాడు. తనతోపాటు చిత్రాన్ని కూడా తీసికెళ్లాడు. మళ్ళీ మర్నాడు సాయంత్రం కలసుకుంటానని రమణారావుగారితో చెప్పి నేను వెళ్లిపోయాను.

* * *

రెండు రోజుల తర్వాత అవధాని దగ్గర నుంచి ఉత్తరం వచ్చింది. సాపేజ్ పురంలో ఆ నవాబులకు చెందిన భవనం బాగా పాడుపడి పోయినట్లు, తా నా రాత్రి అందులో గడపటానికి ఏర్పాటు చేసి కొన్నట్లు వ్రాశాడు. అంతేకాక వారి వంశం వారికి ఊరి ప్రక్కనే ఉన్న కొంత మంది నవాబులకు విరోధాలు ఉండేనని అంగుల నే మేము చూసిన బొమ్మలోని కుర్రాడు ఏదో దుప్పియోగానికి బలి అయ్యాడని అక్కడ చెప్పకుంటున్నారని కూడా వ్రాశాడు. పాడుపడిపోయిన కట్టడాన్ని వర్ణించాడు. జాబుద్దీన్ చనిపోయిన చోటు గురించి కొంచెం చెప్పాడు. అదొక విగ్రహైన మంటపంవంటిది. దానికి అనుకునే ఉన్నతొలలో ఒక పెద్దపాడు వడిన నుయ్యి, దట్టంగా పెరిగిఉన్న చెట్టూ మొదలై నవి ఉన్నాయి. ఇటువంటి వర్ణనలను మేమెక్కువ పట్టించుకోలేదు. రమణారావుగారు అవధాని మొండితనానికి విసుక్కున్నారు.

* * *

అ మర్నాడు ఉత్తరమేదీ రా లేదు.

చిత్రం

23 వ పెడి తరువాత

రమణారావుగారు కొంచెం భయపడాడు. ఆ రాత్రే సాపేజ్ పురానికి బయలుదేరి వెళ్ళాలన్నాడు. మరుసటిదినం వెళ్ళినట్లయితే నేనుకూడా నెలవుపెట్టి వస్తానన్నాను.

ఆఫీసకు సుమారు పదిన్నరకు రమణారావుగారు తెలిపానచేశారు. "గాఫూ! నీకు ఘోరమైన వార్త చెప్పాల్సిందే!" ఆయన గొంతుకలో ఆందోళన, విచారమూ స్పష్టంగా ధ్వనించాయి. "పొద్దున్నే మా ఇంటికి ఇద్దరు పోలీసువాళ్ళు వచ్చారు. మన అవధాని చనిపోయినట్లు వార్త వచ్చిందని నేను సాపేజ్ పురం వెళ్ళవలసి ఉన్నదని చెప్పారు. ఇప్పుడేం చేద్దాం?" ఈ వార్తకు నేనొక క్షణం నిరంతరపోయాను. నేను కూడా వస్తానని అప్పజే అనుమతి తీసుకొని రమణారావుగారివద్దకు వెళ్ళాను. రెలుకోసం ఆగకుండా రమణారావుగారి కారులో బయలుదేరి వెళ్ళాను. దారిలో రమణారావుగారు మరికొన్ని వివరాలు చెప్పాడు. అవధాని హత్య చేయబడినాడనే అనుమానం ఉన్నట్లు పోలీసువాడు తెలియబెచారని అన్నాడు. అవధాని డైరీ మొదలైనవాటిని బట్టి తనకు కబురు చేసినట్లుకూడా చెప్పారు.

* * *

సాపేజ్ పురం చేరుకునేటప్పటికి సాయంత్రం కావచ్చింది. అదొక చిన్న ఊరు. మనుష్యుల దుస్తులలో, మనీదులలో నవాబుల ప్రభావం తెలుస్తూ ఉంది. నేరుగా పోలీస్ స్టేషనుకు వెళ్ళాను. అక్కడ సబ్

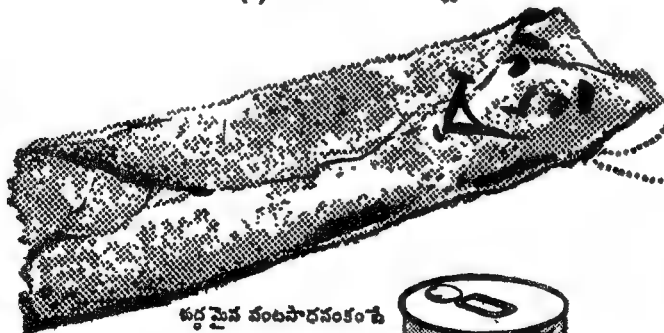
ఇన్స్ పెక్టర్ రమణారావుగారు సీతీ చూచికి చాలా సానుభూతి చూపాడు. అవధాని శివాన్ని చూడగానే నాక్కూడా కొంచెం భయంపెసింది. గొంతు పిసికి చివరే న నరులు స్పష్టంగా కనుపిస్తున్నాయి. పొట్ట మీదకూడా ఘోరమైన గుర్తులున్నాయి!

"ఇదొక హత్య కేసేమోనని అనుమానంగా ఉంది" అన్నాడు సబ్ ఇన్స్ పెక్టరు. ఆ తర్వాత స్టేషనుకు వెళ్ళి ఆయన అడిగిన ప్రశ్నలకు సమాధానాలు ఇచ్చాము. అవధాని కేవలం చరిత్రపరిశోధనకు వచ్చినట్లు చెప్పాము. అవధాని అనుమానాలను గురించి ఏమీ చెప్పలేదు. విచారణ ముగిసేదాకా వెళ్ళవద్దని ఇన్స్ పెక్టర్ చెప్పగా, ఆ ఊళ్లో ట్రావెల్స్ బంకలో మకాము చేశాము. రమణారావుగారిని ఈ సంఘటన బాగా కదిల్చి పోసింది. మాట్లాడకుండా కుర్చీలో కూలబడిపోయారు. ఆయనతో సంభాషణకు నేను కూడా ప్రయత్నించలేదు.

చీకటి పడుతూ ఉండగా సబ్ ఇన్స్ పెక్టర్ వచ్చాడు. కొంతసేపు ఇబ్బి అబ్బి మాట్లాడిన తర్వాత "నేను ముంగు ఈ విషయం ప్రస్తావించలేదు. ఈ ఊళ్లో కొన్ని వింతకథలు చెప్పకుంటూ ఉంటారు. కేవలం కథలే అనుకున్నాను. కాని మీ అవధాని గారి డైరీ చదివిన తర్వాత నాకుకూడా అనుమానం తోస్తోంది" అని తికమక పడ్డాడు. ఆ డైరీలో ఉన్నది ఇది:

"రాత్రి 11-30. బాగా వెన్నెలగా ఉంది. బాగాలేట్టు అనవసరమని ఆర్చేశాను. నా ఊహ త్రం అయిఉంటున్నట్లు ప్రతి చెట్టూ భయంకరంగా కనిపిస్తోంది. రావు ఉండి ఉంటే నా భయాన్ని చూసి నవ్వేవాడు. వింతోచటం లేదు.

ఇట్లీతో దోపె చెప్పింది....

తగ్గవైన వంటపాదనంకోసం
అధికమైనది తుమార్ మీ వంటకాంక్ష
వచ్చునగా దోషకమైన 'ఎ', 'డి'
నిలమిస్తో వ్యవస్థవై విలువనిస్తుంది.
మీ లోజూమాకి తుమార్ ఎంత
ఉపకరమైన పరిమాణమిస్తుందో
ఒకపాడి దుని చూడండి.

తుమార్

విలమన్ యాక్టర్ వచనం

తుంగభద్రా ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్, కర్నూలు

"వ్యవస్థవై తుమార్తో
వందటం వల్ల నేను
మరింత దుచికరంగా
వున్నాను."

“రాత్రి 11-45. ఆ నూతని చూసినప్పుడలా ఓవిగమన భయం వేస్తోంది. కంకర నాయర్ ఈ నూతనిగురించే చెప్పాడు. అతన్ని తీసికొనివచ్చి ఉంటే బాగుంటే దేమా.

“రాత్రి 12. దూరంగా గంట వినిపిస్తోంది. నూతిలోంచి ఏదో కదుల్తూ వస్తోంది. ఏదో జయ్యంకాదుకదా! ఇక్కడనుంచి పారిపోదాం అన్నా కాళ్ళు అడ్డలేదు. లెటు వేళాను. ఎవరో బుర్రా వేసికొన్నట్టుకని పోతోంది. కాని నడక మామూలు మనిషి నడక మాత్రంకాదు. ఇటు నావైచే వస్తోంది. ఇప్పుడేంజెమ్యూలో తెలియటంలేదు. నా బాటెలెటు ■ ఆకారంలోనుంచి అవతలున్న గోడమీదపడుతోంది! నామనస్సులో ఒక చిత్రమేన ఉహ కదిలింది. ■ పటాన్ని తీసి లెటువేసిచూశాను. ఎందుకో గాని ఆ నవాలు ముఖం కనిపించలేదు. దానిబదులు ఏదో పరిచితమైనది మరొకటి కనిపిస్తోంది. అది నా ముఖంలాగే ఉంది! ఇప్పుడు అరచినా నాకు పొయంతచ్చే వాళ్ళెవరూ ఉండరు. ఇక ప్రాసీ లాభంలేదు. మీదకు వస్తే ఏదో విధంగా రక్షించుకోవటానికి ప్రయత్నించాలి...”

* * * ఇన్స్ పెక్టరుగారు “మీరు రావడానికి ముందు కంకరనాయర్ ని కలుసుకున్నాను. అతనితో రిటైరుహెడ్ కానిస్తేలులు. మీ స్నేహితుడు అక్కడ రాత్రి గడుపుతానంటే వద్దనివారింట్లో. చివరికి తననైనా వెంట వెళ్ళిపోమని అడిగాడుట కంకరనాయర్. అవధానిగారు అతన్ని వదలించుకోనేందుకు గావును, సరే అని ఒప్పకుని, తానెక్కడ వెళ్ళటంలేదని, మర్యాద ఇద్దరు కలిసి వెళ్ళింది అని పంపించేశాడుట. కంకరనాయర్ మంత్రాలు అవీ ఇవీ తెలిసినవాడు. ఇక్కడ నవాలును గురించి ఉన్న కథలు మీరు వికే ఉంటారు. మీకేం అభ్యంతరం లేక పోతే ఇవ్యాక రాత్రి దీని అంతు కనుక్కుందాం.....” అన్నాడు.

“తప్పకుండా వడదాం” అని నేనన్నాను. రమణారావుగారుకూడా సరే నన్నారు... ఆ రాత్రి పడకొండు గంటలకు మేముతా ఆ భవనానికి వెళ్ళడానికి నిశ్చయించుకున్నాం.

* * * కంకరనాయర్: ఇంచుమించు అరవై సంవత్సరాలున్నా మంచి విగ్రహం. అంత కంటే చాలా చిన్నవాడుగా కనిపిస్తాడు. గిరజాల, చందనంతో చిత్రంగా ఉన్నాడు. అవధానికి తనకూమర్య జరిగిన సంభాషణలు బ్రహ్మంగా చెప్పాడు. రమణారావు గారి కాయలో ఆ భవనాన్ని చేరుకోనేటప్పటికి వడకొండు చాటింది. అవధాని చెప్పినట్లే ఎక్కడ చూసినా పొదలు, తెల్లు దట్టంగా

తండ్రి-బ్రతుకంత అయిందో చూదిరారా.

కొడుకు - నాకు తెలియదు నాన్నా.

తండ్రి - మళ్ళీ వచ్చేళ్ళు వచ్చాయి వేధవడి. పోనీ పెద్ద ముల్లు ఎక్కడో చిన్న ముల్లు ఎక్కడో చూదిరారా.

కొడుకు - రెండు ముల్లు గడి యారంలోనే వున్నాయనాన్నా!

కె.వి. సుబ్బారావు (ప్రొడరాబాడు)

పెరిగిపోయి ఉన్నాయి. మంటపం, దాని ప్రక్కన తోట, నయ్య, అన్నీ అవధాని వరించినట్లే ఉన్నాయి. “అవధాని కనం దొరికినవోటు ఇదే. జలాలద్దీన్ కనంకూడా ఇక్కడే దొరికిందని అంటారు” అన్నాడు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు. అక్కడే ■ రాత్రి గడ పాలని నిశ్చయించాలి. రమణారావుగారు తెచ్చిన జంబుఖానా ఒకటి పనిచే కూర్చున్నాం.

కంకరనాయర్ ముద్దుమక్కుతో జంబు ఖానా మట్టా కొన్ని గీతలు గీశాడు. కొంచెం విధూతికూడా అక్కడక్కడ వల్లాడు. కొన్ని నిమిషాలున్నా అమర్చాడు. ఏ పరిస్థితులలోనైనా ఆ గీత వాటివే వద్దని చెప్పాడు. “అప్పుడే వడకొండున్నరే అయింది” అన్నాడు సబ్ ఇన్ స్పెక్టర్. ఎందుకో అందరం స్తబ్ధంగా అయిపోయాం. నూతి వైపుచూస్తూ కూర్చున్నాం. కొన్ని నిమిషాలు గడిచాయి. “అదిగో చూడండి!” సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు మెల్లిగా అన్నాడు.

“ఎవరూ కదలారు” అన్నాడు కంకర నాయర్. వెన్నెలలో నూతిగోడ స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. లోపలనుంచి మెల్లిగా ఏదో పైకి లేస్తోంది. ముందు గుండ్రంగా, నల్లగా కనిపించింది. తర్వాత ఒక ఆకారం పైకి వచ్చి మా ప్రక్కకు రావటం మొదలు పెట్టింది. సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు తొందరగా టార్పెలెటు వెయ్యబోగా అది అతని చేతి లోంచి జారి, కంకరనాయర్ గిరిగ గీతల అవతలికి దొరికిపోయింది. కాన్ని తీసుకుండా మని సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు ముందుకు జరుగుతోగా

కంకరనాయర్ అతన్ని చెయ్యిపట్టుకుని ఆపాడు.

బుర్రా లో ప్రత్యేకంగా భయం కలిగించేదేమో లేకపోయినా, ఆ ఆకారాన్ని చూస్తూంటే నా కంటుకో భయం వేసింది. అది మామూలుమనిషి నడిచినట్లు లేదు. ఒక్కొక్క అడుగు మెల్లిగా ఒక కొయ్య వామ్మ వేసినట్లు వేస్తోంది. మేము ఎవ్వరూ మాట్లాడకుండా చూస్తూఉండగా కంకర నాయర్ తనలోతాను ఏదో చదువుకోవడం మొదలుపెట్టాడు. ఇంతలో ఒక చిన్నమబ్బు కప్పేసి అంతా చీక పైపోయింది. రమణారావుగారు నా చెయ్యి గట్టిగా పట్టు పున్నారు. మబ్బు తొలిగేటప్పటికి వెన్నెలలో ఆ ఆకారాన్ని బాగా దగ్గరగా చూశాం. తలపైని నల్లగుడ్డ ఉన్న సందు లోంచి ముఖం...ముఖం ఉండవలసిన

వోట్లో ఉన్న ఒక పుత్ర కనిపించింది. ఆ పుత్ర ముక్కు, కళ్ళు నల్లని రంధ్రాలాగా ఉన్నాయి. రమణారావుగారు మార్చబోయి నట్లు నా చేతి పట్టునదలటంవల్ల తెలుసు కున్నాను. ■ ఆకారం సరిగా గీతదగ్గరకు వచ్చి ఆగిపోయింది. రెండు మూడుసార్లు మెల్లిగా గీతమట్టు తిరిగి నూతివైపు నడిచి వెళ్ళిపోయింది: అందులోకి వెళ్ళి మాయమై పోతుందని అనుక్కుంటుండగా గోడమీద కూర్చుంది.

“మనకోసం కామకునిఉందిమాళారా!” అన్నాడు కంకరనాయర్. అతని కంఠంవిని అదోకసారి తర్వాత మళ్ళీ దాచేసింది. ఆ రాత్రి ఎల్లాంటిమా మాటే తెలియదు. ఎక్కడో, చుకోడి కూతవినిపించింది. చీకటి ఇంతా ఉండగానే ఆ ఆకారం మెల్లిగా నూతిలోకి దిగి మాయమైంది. కొంత నేపైన తరువాత కంకరనాయర్ అనుకు తిలో అందరం బయటికి వచ్చాం. అప్పటికి రమణారావుగారుకూడా బాగా కూచో న్నారు. నూతిలో ఏముందో చూద్దామని కంకరనాయర్ అనగా వెళ్ళి చూశాం. లోపల అంతా చెత్తచేరిఉంది. సాలెగూస్లు బాగా అలుసుకున్నాయి.

* * * కొన్ని రోజుల తర్వాత ఆ నూతిలో వెతగా పొడుగైన నల్లటిపెట్టె దొరికిందని, అందులో నల్లనిగుడ్డ కప్పబడిఉన్న ఒక ఆసిఫంజరం దొరికిందని విన్నాం. ఆ పెట్టె బయటపడిన తర్వాత మళ్ళీ ఆ ఆకారం కని పించలేదని సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు మాకు రిపోర్టు చేశాడు. ఆ చిత్రపటం ఈరోజుకూ రమణారావుగారి దగ్గర ఉంది. దానిలో వామ్మలు కూడా కదలడం మానేశాయి. ★

మనితాలగకం

పనిపాట్ల నుంచి 'పంచశీల' దాకా
సర్దుకు పోవడమే శిరణ్యం !

కేపు కళ్యాణి చెప్పింది. 'కానీ' అనుకున్నాను.

ఆవిడ గొడవ

అసలు సంగతి ఇప్పుడు గ్రహించాను. మా ఇంటావిడని గురించి ఎంత రెప్పలు చెప్పినా, నేను మాత్రం ఒక్కటి గట్టిగా చెప్పగలను. మా ఇంటావిడ నీటికి మాటికి వనిమనిషి మీద, పాలవాడితోను అరుస్తూనే వుంటుంది. అప్పుడప్పుడూ ఇరుగు పొరుగులతో కూడ వ్యవహారం ముదురుతూనే వుంటుంది. ఇతర సంగతి యేమన్నా కాని వ్వండి గాని, నా జీవితమాత్రం ఆవిడరాదు. 'అంతో ఇంతో' చదువుకున్న నాన్నతో యేమో గాని నామీద ఆమెకొక సదభిప్రాయమే వున్నట్లుంది. పైగా ఆవిడకు నామీద ప్రేమ యెక్కువైన కొద్దీ 'కృష్ణ వేణుమృగ' అనీ, 'వేణుమృగ' అనీ, 'కృష్ణ వేణు' అనీ పిలుస్తూ వుంటుంది. నేను నవ్వుతూ నాపేరు అడికాదండి అంటే, 'ఫరవాలేదు లేవమ్మా! పెద్దదాన్ని. పూర్వకాలదాన్ని. ఎట్లాగో ఒకలాగ పిలవనిదూ!' అంటుంది.

మా ఇంటావిడ మనస్తత్వానికి, నా మనస్తత్వానికి యొక్కరే అయినా నేను సరిపుచ్చుకోవలసిందే సరిపోయింది. ఆవిడే అంటుంది పైగా; 'అమ్మాయి! నువ్వు మరీ అంత నెమ్మదనురాలివే కే ఎట్లాగమ్మా!' అని. ఆవిడ దురుసుతనాని! నా నెమ్మడితనాని! సరిపోబట్టే మేము మూడు నెలలనుండీ ఆ ఇంట్లో వుండగలుగుతున్నాం.

మా ఇంటావిడ కాలేజీలో రెక్కరరకన్నా ఎక్కువగా రెక్కర్లు ఇస్తుంది. అవి నేను చచ్చినట్లు వింటాను. ఎందుచేతనంటే "వినలేను" అనే ధైర్యం నాకులేదు. అంతా చెప్పి, 'నేను అన్నమాటే రయిటుకదమ్మా! ఆ కమలమ్మ ప్రతి మాటకు నాకు ఇరు పోటిగా వస్తుంది.' అంటుంది ఆవిడ. 'అత్తే! ఆ కమలమ్మదంతా అన్యాయం. మీదే రైటు' అంటాను.

ఇట్లా గడుపుకొస్తున్నాను ఆవిడతో.

సలక్షణంగా కాపురాలు పొగాలంటే... ఒక చక్కని జీవనవిధానం అంకరచుకోవాలి. ముఖ్యంగా ప్రతివారు కుటుంబంలోని ఇతరులతో సర్దుకుపోవడం చేర్చుకోవాలి. దీనికి ఇనుమంత సహనం, సంయమం అవసరం సర్దుకుపోవడం ఒకకక. దానివల్ల సంఘర్షణ సమసిపోతుంది కక కనుక కాంతి అలిస్తుంది.

ఇంటావిడతో....

మా ఇంటావిడ కొంతం నోటిదురుసు మనిషి అని ఆ దిథిలో నేగాక, ఆమట్టు ప్రక్కల మరో నాలుగు దిద్దుల్లో కూడ పేరు ప్రతిష్ఠలు సంపాదించుకుంది.

ఈ సంగతి నాదాకా వచ్చేసరికి, నాకు ఆ దిథిలో నలుగురితోను పరిచయమయింది.

ఉండబట్టలేకనో, లేక ఉతకారముద్దితోనో గాని అవిధానిగా రెడకోడలు కారడ అప్పుడే వస్తుండేది. "అదేమిటండీ! మూడు నెలలుదాటిగా మీరు ఇల్లు మాతలేదే" అని.

నాకొక్కర్యమేసింది. ఆవిడ ఎందుకావిధంగా అడిగిందోకూడ నాకర్థంకాలేదు.

"ఏం నాకానికో ఇల్లు మారాలా?" అన్నాను.

అందుకావిడ చిన్నబుచ్చుకుని—

"అడికాదండీ! ఎంతోమంది ఆ ఇంట్లో అడ్డుదిగి నెలకొనగానే నల్కిపోయే ఆనకాయితీ వుండలేండి! మరి మీరు మూడు నెలలు ఉన్నారంటే మెచ్చుకోదగ్గ విషయమే."

ఆవిడ అప్రసంగం ఎందుకు చేస్తోందో నాకర్థంకాలేదు. నేను వుంటున్న ఇల్లు చిన్న చిన్న లోపాలువున్నా మేము సరిపుచ్చుకుంటూనేవున్నాం. అదిగాక, ఆ మాత్రం గాలి-వెలుతురూ హాయిగా లభిస్తూ, ఇంటి మట్టా భారీసలంతో (తోట లేకపోయినా ఫరవాలేదు) బస్తీలో దొకకటం కప్పమే.

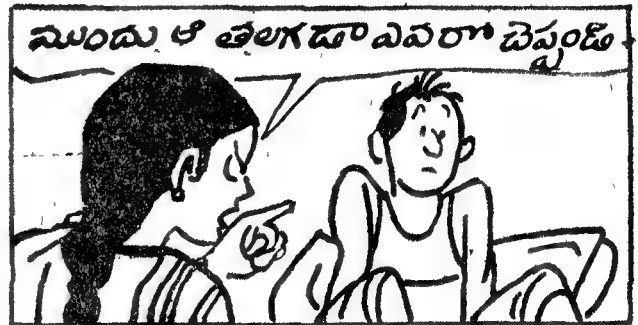
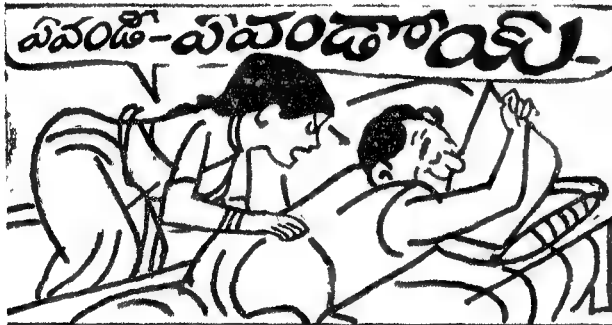
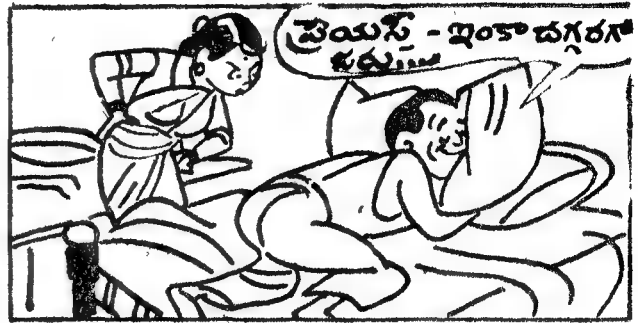
అందుచేత మేము వుంటున్న ఇల్లు మాకు కాగానే వచ్చింది.

"మీరు చెప్పేదో కొద్దిగా స్పష్టంగా చెబుతే కాగుంటుంది" అన్నాను.

"ఆ...ఎంతైనా. నేను చెప్పినట్లు మీ ఇంటావిడతో చెప్పకండే! అయినా, ఇంత మటుకు మీకు తెలియకపోవటం వింతగానే వుంది. ఇంట్లో అడ్డుకునేవాళ్ళతో వంకతో రోజురోజుయెడల చెయ్యటం ఇంటావిడకలవాటు. అసలు ఆవిడతో మాట్లాడకపోలేకూడ పోటాట నేనుకుంటుంది. ఆ భయంతోనే ఈ దిథిలో వాళ్ళంతా ఇష్టంలేక పోయినా, ఆవిడతో స్నేహంచేస్తారు. మీ దగ్గర యేదోమంత్రం వుండేవుంటుంది. లేక పోతే ఆవిడతో మీరు ఎట్లా నెక్కుకొన్నాను! ఆవిడ నోటికి పడలేకనే ఆయన తానుదగ్గ ఆఫీసుకు కలవుతెట్టి తీర్మానాలు చేసుకున్నారంటే నవ్వుతూ, హాస్యభోరణిలో."

ఆవిడ మొగుడు నిజంగా సవ్యాసం వుచ్చుకున్నాడో లేదో గాని, ఆవిడ మాత్రం నాతో కలుగు లోకి దిగివచ్చడల్లా, 'మావారు మావారు' అంటూ ప్రతి చిన్న విషయానికీ ఆయన్నే ఆదర్శంగా తీసుకొస్తుంది. పైగా, ఆయనగారి సంగతేమిటని నేనొకసారి అడిగితే, ఆయన ఆఫీసు తరపున వూళ్ళమీదికి

సి. కృష్ణకుమారి

అన్నిటికీ అవిడతో ఏకీవిధమైన వుండటం చేతనే ఆమెతో నెలకొస్తున్నాను మరి.

ఈ రోజుల్లో, మనం ఎక్కడవున్నా, = వాతావరణానికి తట్టుకుని, = పరిస్థితులకు సరిపడటమనేది అడవాళ్ళకు ఉండవలసిన గొప్ప కళ. అడవాళ్ళకు ఈ కళ లేకపోతే అన్నివైపుల నుండి ముళ్ళపాదలుచుట్టుముట్టి బాధలు కలిగిస్తవి. ముఖ్యంగా అడవాళ్ళు ఈ సరిపుచ్చుకోవటం అనే గుగుణాన్ని అలవరచుకోకపోతే అంతులేని బాధల గాధలకు గురికావలసివస్తుంది.

ముఖ్యంగా క్రొత్తగా కాపురం పెట్టిన వారు ఇంటివాళ్ళతోను, ఇరుగుపొరుగులతోను సరిపుచ్చుకోవాలి. ఇంటివాళ్ళతో చిటికెమాటికి మనస్సులు పెంచుకుని ఇలు మారుతూవుంటే సరిపుచ్చుకోవటం అనే అదర్పమే కరవవుతుంది. ఇంటివారితో సరిపుచ్చుకోలేనివారు అన్ని ఇళ్ళమారినా నెలకు రాలేరు. అందుచేతనే కొందరు నెలకొక ఇలు మారుతూ వుంటారు. కారణమేమిటని ప్రశ్నిస్తే, వాళ్ళు చెప్పే కారణాలు చాల స్వల్పమయినవి. నిజానికి అవి చెప్పకోదగ్గ కారణాలు కానేకావు. సరిపుచ్చుకోదల్యటంలే చాల తేలికగా ఎంతగయ్యాలి వారితోనైనా, వారిని పొగిడో, మరో విధంగానో మంచిచేసుకోవచ్చు.

అతి—శ్రుతి

మరొక చిక్కమిటంటే మనం ఇరుగు

పొరుగుల్లో కూడ సరిపుచ్చుకోవాలి. ఇరుగు పొరుగు విషయాలలో మరీ లోతుగా కలిగించుకుని, చివరకు స్నేహబంధాన్ని 'శిశి' మని త్రొక్కిపెట్టుకుంటుంటే, ఎంత వరకు వారితో స్నేహం చేయాలి అంత వరకే ప్రవరించాలి. ఈ రోజున ఒక్కొక్కరు విడలేనంత స్నేహంగావుండి, మనో వాలుగు రోజుల్లోనే బద్దవిరోధాలుగా మారటం సరిపుచ్చుకోలేకపోవటంవల్ల కలిగే ఫలితమే. ఇటువంటి సంఘటనలు మనం నిత్య జీవితంలో ఎన్నో చూస్తూనే వున్నాం.

మరికొందరు ఇలాంటి, పనిమనిషితో సరిపుచ్చుకోలేరు. పనిమనిషిచేసే పని చూడావుడిగానే వుంటుంది. మరి నాలుగిళ్ళలో పని చేసుకోవాలిగాదా! అయితే, పనిమనిషి మరీ అసహ్యంగా పనిచేస్తుంటే వూరుకోమని కొడుగాని, అతిగా పొద్దుతూ, పోటాడుతుంటే పనిమనిషి మానుకుంటుంది. అందుచేత, పనిమనిషి పనిలో కొన్ని లోపాలున్నా మనం సరిపెట్టుకోవాలి.

నిజానికి, సరిపుచ్చుకోవటం అనేది ఒక్క అడవాళ్ళేకాదు మగవారు పిల్లలకూడ అలవర్చుకోవలసిన గుగుణం. కుటుంబంలో భార్య తన ఆలవాట్లు పిల్లలకోసం భర్తకోసం సరిపుచ్చుకోవాలి. భర్త తన ఆలోచనలకు కుటుంబాధ్యాయునికీ, కుటుంబ పరిస్థితులకు సరిపుచ్చుకోవాలి. మనం క్రొత్త చోటికి వెళ్ళినప్పుడు అక్కడ వాతావరణానికి మనం సరిపుచ్చుకోవాలి. కొడలు అతగారి మనస్తత్వానికి సరిపోయేటట్లుగా ప్రవ

రించాలి. ఆ క్రమరూపం కొడుకు-కొడలు దగ్గర వున్నప్పుడు వారి మనస్తత్వానికి అనుగుణంగా తన మనస్తత్వం సరిపుచ్చుకోవాలి.

వనీపాపని అర్పించేసుకోక, యెడ్డినప్పుడు ఎక్కువవుతాయి. అందుచేత తల్లి తన మనస్తత్వాన్ని పిల్లల మనస్తత్వానికి సరిపుచ్చుకోవాలి. అదేవిధంగా ఎదుగుతున్న పిల్లల తల్లి మనస్తత్వాన్ని గ్రహించి తమ నడవడికను సరిపుచ్చుకోకపోతే తల్లి అగ్రహానికి గురి అవుతారు.

ఈ సరిపుచ్చుకోవటం జాతీయ, అంతర్జాతీయ విషయాలకుకూడా వర్తిస్తుంది.

నేను పైన ఉదహరించిన విషయాలన్నీ విశదంగా చర్చించి చూస్తే ఈ సరిపుచ్చుకోవటం అనే గుగుణం మానవుడికి యెంత అవసరమో మిక్కిలి తెలుస్తుంది.

తప్పు ఇల్లాలిడే

భార్య తన స్వభావాన్ని, అలవాట్లను భర్త స్వభావంతో సరిపుచ్చుకోవాలి. అఫీసుకు టెం అయిపోతున్నా, భర్త కేకలు పెట్టి అరచినా, ఆ ఇల్లాలు పక్కంటి పార్వతితో గోడదగ్గర సోదీసుకుని కదలదు. దాంతో అసలే అఫీసుదగ్గరమాత్రమేకాదు, ఇంటిదగ్గరకూడ అధికారిని అనుకునే భర్త గారు, పెగా అఫీసుకు టెం మించిపోతుంటే పిలచినా పలకని భార్యపైన కోపం గోదావరినదిలాగ వుప్పొంగకపోతుందా! ఆ ఇంట్లో రోజూ గ్రంథాలకు ఎక్కయ్యాలు

సర్దుకుపోవడమే శరణ్యం!

జరగకపోతయ్యా! నన్ను దీగితే ఈ కప్పంతా ఆ ఇల్లాలిదే నంటాడు. ఏం! అవిడ వేసుకునే ఆ మామూలు ఆయనగారిని ఆఫీసుకు పంపిన తర్వాత కానియకూడదూ? అవిడ అయిన మనస్తత్వానికి సరివుచ్చుకోవాలి మరి.

అట్లాగే భర్త ఇంట్లో భార్య స్వభావాన్ని, భార్య పరిస్థితుల్ని కూడా కొంతవరకు అర్థంచేసుకుని తన ఆశయాలని కుటుంబములో సరివుచ్చుకోవాలి. ఉదా:- భర్తకు ఆ రి కు క్రం ఆం టే ఇష్టం. ఇంటిని, పిల్లల్ని అది కు క్రంగా తుంచి భార్యకూడ యిప్పుడూ ఆ రి కు క్రంగా, కళకళలాడుతూ వుండాలనేది ఆ భర్తగారి ఆశయం. అతని ఆశయం అవకాశం కాదు. కాని, ఆయన తన భార్య సహజస్థితికూడ కొంతవరకు అర్థం చేసుకోవాలి. అరడజనుమంది పిల్లలో నెనుకొన్నా, మరొక పిల్లలేని స్థితిలో వున్నా ఇల్లాల ఒక పారి కు క్రంగా ఇల్లంతా సర్ది, వంట చెయ్యటానికీ వంటఇంట్లోకి వెళ్ళేసరికి, పెద్ద పిల్లడు రెలాటగా కుర్చీలన్నీ వరసగా పేరుస్తాడు. రెండో పిల్లడు ఆలమతో వున్న సామానంతా రైల్వేకిస్తాడు. (మరి అది గూడుబండిగా) మరో పిల్లడు పేటలు మీద వున్న వస్త్రకాలు, వస్త్రికలు అన్నీ చదివినంతసేపు చదివినట్లు పేటలు తిరగేసి, 'వాన వస్తుండేము' అనే ఆశతో అవన్నీ చింది కొలితం వడవలు చేస్తాడు. చివరకు విసిగెత్తి అవన్నీ ఇల్లంతా విరజిమ్ముతాడు. ఈలోపల తలిచూసి వాలు గంటిముంది పిల్లల పిల్లలమీద. ఇంతలో ఆఫీసువర్క్తో విసిగి వేపారి ఇంటికొచ్చి, పిల్లల యెదువుతోడు, ఇంటినింతా సామానంతోను నిండిన ఇల్లుచూసి తన ఆతికుక్రం అడర్పం చెడిపోయింజనే మిడతో భార్యతో పోటాట వేసుకుంటాడు. ఇంకేముంది! 'ఫీనిష్' అ ఇంటి వాతావరణమే మారిపోతుంది ఆ నిమిషంలో.

ఎంత ఆఫీసులో అలసిపోయిన నీ మాత్రం ఆ భర్త భార్య బాధని అర్థం చేసుకోనక్కరలేదా? తనతో సమానంగా భార్యమాత్రం ఇంట్లో వనిచెయ్యటం లేదా? అంత ఆ రి కు క్రం వున్న మనిషి నెమ్మదిమీద తనే యెందుకు సర్దుకోకూడదు? ఎంత భార్య అయితేమాత్రం ఆమెను నా నా మాటలు అనటం చేసికీ?

మరొక మాట, భార్య కాస్త పొదుపుకే అయి భర్తతో సిగరెట్లు మానేయ్యమని, లేక చూట్టుల పద్దులు కొద్దిగా తగ్గించమని

గాని అంటుందనుకొండి ఆయన వినడు. అంతటితో ఆ సమస్య తేగిపోవాలే గాని అటు పోవకూడదు. లేకపోతే భర్తగారి ఆగ్రహావేశం ముందు అడవాని నిలక గలదా!

మనం మనం

మనం క్రొత్తపోటుకు వెళ్తాం! అక్కడా మనం సరివుచ్చుకోవాలి. వాళ్ళు చేసిన వంటకాలు మీకు రుచించనివి. అప్పుడు మీరేం చేస్తారు? అవి మీకు 'వహించవు' అనకండి! వంటకాలు మహా దివ్యంగా వున్నాయనీ, అయితే మీ కంటే యేమంత మిలాపాగా లేదనో లేక అవి మీ కంటికి 'వడవనో' చెప్పి, మీకు సహించని వదాల్చాలను కదిలెయ్యండి. వెళ్ళినచోట ముడుముకే కూర్చోక, పిల్లల్ని మంచి చేసుకుని, పెద్దల్లోకలసి తిరగండి. అప్పుడే క్రొత్తపోటు అనేబాధ పోతుంది.

ఎర! కొడలు అత్తగారి మనస్తత్వానికి సరివుచ్చుకోవాలే 'అత్తా-కొడళ్ళ మధ్య ఇయర్లకే మనస్సులు వేరే విన్నవించుకోవక' లేదుకదా!

ముఖ్యంగా అత్తగారు కాని కొడలుగాని గ్రహించాలినిండేమిటంటే, అత్తగారు కొడళ్ళు తమ దగ్గరవుంటే అదుపులోవుండుకోవాలని చూస్తారు. అందుచేత అత్తగారింట్లో వున్న కొడళ్ళు ఆ వాతావరణానికి సరివుచ్చుకోవాలి.

అదేవిధంగా, కొడుకు - కొడలు దగ్గర వుంటున్న అత్తగారు కొడలు అదుపులో వుండాలినివస్తుంది. అప్పుడు కొడలు అత్తగారి ఆరళ్ళకు వడవు. అందుచేత అత్తగారు కొడలితో సభాసంతో ప్రవర్తించాలి. (తన ఆతనరం అని అత్తగారు గ్రహించి మెనలాలి.)

పిల్లల మనస్తత్వానికి కల్లులు, కల్లుల మనస్తత్వానికి పిల్లలుకూడ సరివుచ్చుకుంటేనే కుటుంబాలు సద్దిగా పోగేడి.

కొండరు ఎక్కడి కల్పనా ఆ వాతావరణానికి సరివుచ్చుకుంటారు. ఈ విషయంలో 'చదువు' అనేది ముఖ్యంకాదు. స్వభావం ముఖ్యం. మరికొందరికి ఇంకొక చోటికి

స ర క స ల హా!

పొదుపు వుంటే బ్రతుకుబాటలో కుదుపు ఉండదు. పొదుపు అంటే బరకటంలో ఒడుపు, పట్టు విడుపులకీ, కట్టు ఉడుపులకీ, అరకుడుపులకీ అన్నా లకీ కూడా గట్టిగా నోచుకొని పొదుపు లేండుకొచ్చినవమ్మా అనే వయోవృద్ధులూ ఉన్నారు. పొదుపు పొందికా లేని కాపురాలు చిరుకుల మంటలునుండి అనే జ్ఞానవృద్ధులూ వున్నారు. పొదుపు పిసిగిగట్టుతే వానికి ఎక్కడా అటూయటూ ఏడు తరాలదాకా బాంధవ్యమే లేదని చెప్పే అనుభవ పరిశోధకులూ ఉన్నారు.

కొత్తగా కాపురాలకి పురాలకీ, పట్టణాలకీ వెళ్తే యువతీ యువకులు 'నేనే కలదనీ చేస్తే రాదనీ' భావగీతాలు పాడుకున్నా - 'చేతే కలదనే' అనుభవగీతం విన్నవించుకుంటే 'పొదుపు అనే ఒడుపు అలవరచుకోవాలి. అనుసరించాలి' పొదుపులో పొంకం ఇప్పుడు కాదు చేపు తెలుస్తుంది.

వేరే అన్నంకూడ సహించదు. ఆచార వ్యవహారాలలో మన ఆంగ్దులు ఇతర ప్రదేశాలకు ఎక్కడికి వెళ్ళినా సరివుచ్చుకుని, ఆ వాతావరణానికి అనుగుణంగా ప్రవర్తించ గలారనే ప్రతీతి ఆంగ్దులకు వుండనే వుంది. ఈ విషయంలో తమకులుగాని మరొకరు గాని లేక విదేశీయులే గానివ్వండి ఇతర ప్రదేశాలకు వెళ్ళినప్పుడు ఎన్ని కష్టనష్టాలు లభించినా తమ ఆచార వ్యవహారాలే తప్ప ఆ క్రొత్త వాతావరణానికి సరివుచ్చుకోలేరనే యం అందరికీ తెలిసినదే.

జాతీయ ఆంతరజాతీయ విషయాలలో కూడా ఈ సరివుచ్చుకోవటం జరుగుతోంది. ప్రభుత్వం ప్రజలకోసం, ప్రజలు ప్రభుత్వం కోసం, ఒకదేం మరొకదేంకోసం, దేశాలు ప్రపంచం కోసం తమ ఆశయాలను సరివుచ్చుకోవాలి, త్యాగం చెయ్యాలి.

కుటుంబంలో వృద్ధులు తమ కుటుంబ కాంతికోసం, కుటుంబశ్రేయంకోసం తమ తమ వుద్దేశాలను సరివుచ్చుకోవాలి. అప్పుడే కుటుంబం దివ్యంగా కాంతియుతవర్ణంలో పోగిపోతుంది.

దేశాలు ప్రపంచంకోసం తమ ఆశయాలను సరివుచ్చుకోవటము వల్ల ప్రపంచ కాంతి వర్ణిల్లుమే గాక, సర్వజన సామరస్యము, సర్వజన సౌఖ్యముకూడ లభిస్తవి. ★

వనితా వాణి

పాఠకాల:

శ్రీ ఖండ

మాట సొగసు

6-7-60 ప్రతికలో రీలీస్ తారామగారి వ్యాసం 'మాటసొగసు' అంటూ పేరు పెట్టింది. ఈ వ్యాసం చాలా సులభమైనది. అందులో చాలా సులభమైనదిగా చిన్న సలహాలున్నాయి. సాహిత్యంలో, సంస్కృతంలో పెంపొందించుకొంటే, నిత్యజీవితాన్ని సరిదిద్దుకొంటే పనికివచ్చే వ్యాసాలే మనకి ఎంతో ప్రయోజనకరమైనవి. కాని 'మాటసొగసు' ఇత్యాది విషయాల గురించిన చర్చలు నిష్ఫలమేమో ననిపిస్తుంది.

అదే ప్రతికలో ఆర్. లక్ష్మీ గారు కుటుంబం, హాయిలో ఉన్నప్పుడు గురించి వనితా లోకపు కేజీలలో వ్రాయవలసిందిగా చిన్న సలహాలున్నాయి. సాహిత్యంలో, సంస్కృతంలో పెంపొందించుకొంటే, నిత్యజీవితాన్ని సరిదిద్దుకొంటే పనికివచ్చే వ్యాసాలే మనకి ఎంతో ప్రయోజనకరమైనవి. కాని 'మాటసొగసు' ఇత్యాది విషయాల గురించిన చర్చలు నిష్ఫలమేమో ననిపిస్తుంది.

ఒక సలహానే కొంతమంది ఎక్కిరించి చూచుచున్నారు. మరొకరిని వ్యతిరేకించుచూ చూచుచున్నారు. కాబట్టి 'సలహాలివ్వడం' మానవత్వం 'సరళ' గానే నా విజ్ఞానం.

చక్రవర్తి పి. యస్. అరవింద (అనంతపురం.)

'పిల్లలూ—పెంపకాలూ'

29-6-60 ప్రతికలోని ఈ వ్యాసం నాకు చాలానచ్చింది. పిల్లల పెంపకాల విషయం 'సత్యవతి' గార్ని మంచి అనుభవము ఉందనుకుంటాను. కాని 'సత్యవతి' గారు ఒక్క పాఠ పాటలు బాధారు. పాఠపత్రిక పాఠకులకు మన వనితా మణులందరూ ఇంగ్లీషు తెలిసినవారై ఉండరు. వారివిషయంలో కొంచెం శ్రద్ధ చూపాలి. 'సత్యవతి' గారు ఈ వ్యాసంలో "ఇమిటేట్, రిపీట్, నర్మ" మొదలైన ఇంగ్లీషు పదములు ఉపయోగించారు. ఇలాంటి పాఠపాటలు రాకుండా ఉంటే సంతోషిస్తాము. ఈ 'సత్యవతి' గారు 'మనసునమలెలు' వ్రాసిన 'పి. సత్యవతి దేవి' గారేనా. ఎవరైనా సరే తమ ఇంగ్లీషు పాండిత్యాన్ని తగ్గించుకోవాలి.

చాలి. ఇలా వ్రాస్తున్నందుకు తమిళం వ్యాసం చాలా బాగుంది. చివరివాక్యాలు చాలా నచ్చినవి.

...మిస్ "ఎక్స్" (కొలకలూరు.)

* * *

చేనా జీరే వి

శ్రీమతి అదంకి శ్రీ దేవిగారు వ్రాసిన సిండిపట్టలలో మాయల్లో చేనా జీరే బిని తయారు చేసినాము. అవి చాలా బాగుగా వచ్చినవి. దానిగానున్న వి. లక్ష్మీ వారం (80-6-60) నాడు మా గేదె యీనుట చేతు క్ర వారం జాన్ము నువండి శ్రీ దేవిగారు ఉదహరించినట్లు చేనా జీరే బి చేసితిమి. వారికి మా కృతజ్ఞతా భి వందనములు. ఇట్లే మనీశ్వల తమకు ప్రోచిన వంటలను గూర్చి వ్రాస్తే బాగుండునని నా అభిప్రాయము.

శృంగారకవి రాజేశ్వరి శ్రీ రాధిక (తాడేపల్లి గూడెం)

వి న తి

వనితాలోకం సోదరీమణులకు ఎవరికైనా సలహాను, ఎఱివలకం, కుంకుమ చేయు విధము తెలిసియుండిన దయచేసి ఆంధ్రపత్రికలో తెలుపవలెను.

క. సుందరీదేవి, పాదిరి.

* * *

కలహానికి నలహా:

సంతోషించారు—సరళ గారు మీ సంస్థా కోద్యమానికి? అయినకాడికి ప్రతి ఫూర్ని చారాన్నీ విమర్శించడమేనా మీ పని? చచ్చినపాముని చంపే ఉద్యమానికి మీరు నాయకత్వం వహించడం మాని అంతా సంతోషించారు. చాలు ఈకోరిండి. ఆషాఢం, మాఘమీ అన్నీ మనమంచికనని కాస్త లోతుగా ఆలోచిస్తే తెలుస్తుంది. మీ పేరు చూడగానే మీ సలహా చదవాలనిపిస్తుంది. సలహావదివితే కలహానికి దారితీస్తుంది. ఖర్చు ఆయ్యడవర పార్థసారథి, మద్రాసు.

చపాతీలకు, దోసెలకు, బ్రెడ్ కు, ఇలాంటి వాటికి సంజాకు తినడానికి పనికొచ్చే కొత్తరకం డిష్ చెబుతాను. ఎప్పుడూ మన పట్నీలు, చట్నీ పాడులేగాక ఇలాంటి కొత్తరకం జామలొంటివికూడా చేసుకోంటే, మార్పుగా ఉంటుంది.

శ్రీ ఖండ చెయ్యడానికి ముఖ్యంగా కావలసింది తోడుపెట్టిన, కమ్మటి, గట్టి పెరుగు. కొన్న పెరుగు పనికిరాదు.

ముందుగానే ఒక అరకేర పాలు (చిక్కటి గేదెపాలుగా మారిన, ముగ్గుల) బాగా కాచి, అతి కొద్దిగా అందులో పెరుగువేసి తోడుపెట్టాలి. ఈ తోడువేసేటప్పుడు పెరుగు చాలా కొద్దిగా బయ్యలనే విషయం మరువకూడదు. పెరుగు గట్టుచైతే పులిసిపోయి బాగా ఉండదు.

ఉదయానికి పెరుగు గట్టిగా, రాయిలా తోడుకొని ఉంటుంది. ఇప్పుడు ఒక పలు చట్నీ, తెలని, గట్టిబట్ట తెచ్చి ఈ పెరుగును అందులో వేసి మూటగట్టి, కొంచెం ఎత్తుగా వ్రేలాడగట్టాలి. గంటా, రెండుగంటలు పోయాక మాస్తే నీరంతా ఓడిపోయి గట్టి ముద్ద నిలిచిఉంటుంది.

ఈలోగా ఒకకప్పు చక్కెర మెత్తగా పాచుకొంటే ఒక ప్రక్క ఉంచుకోవాలి. ఇప్పుడు మన నాగు 4 ఎలక్ట్రాయిలుగాని, కొద్దిగా పచ్చకర్పూరంగాని పొడిచేసి ఉంచుకోవాలి.

గట్టిపడిన పెరుగుముద్దను ఒక పళ్లెంలో తీసి ఉంచుకోవాలి. సిండిపట్ట శుభ్రంగా కడిగి, తుడిచి అరచివ్వాలి. జల్లేడ మూతలాగా సరిగ్గా తేలిగి న్నను, తిడితేకుండా తుడిచి ఉంచుకోవాలి. అంటే ఈ గిన్నె పైన సిండి జల్లేడ ఉంచితే, జల్లేడ గిన్నెలో పోలిక, మూతలాగా పై నె ఉండాలన్నమాట. ఇప్పుడీ పెరుగును నిమ్మకాయంతేసి ముద్దలుగా చేసి, ఒక్కొక్క ముద్దను జల్లేడపెనుంచి, మెలగా రాయాలి. ఇలా అంతా రాసేసరికి పెరుగుంతా నున్నగా, వెన్నలాగా గిన్నెలోకి దిగుతుంది. ఇలా అంతా పూర్తయ్యాక అందులో తయారుగా ఉంచుకున్న చక్కెరా, ఎలకులపొడి వేసి కంచాతో బాగా కలపాలి.

ఇది తియ్యగా, కొద్ది పులుపుతోనూ, చాలా మధురంగానూ ఉంటుంది. ఎంతా కాలం గనుక వంటికి చలువచేస్తుంది. ముఖ్యంగా బ్రెడ్ కి, చపాతీలకూ చాలా బావుంటుంది. దోసెలకు, ఇడ్లీకూడా వాడవచ్చు.

—కె. రాజ్యలక్ష్మి జనార్దనం

మీ అందమునకు రక్షణ నిచ్చుటకు పౌండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీమ్ మరియు ఫేస్ పౌడరు

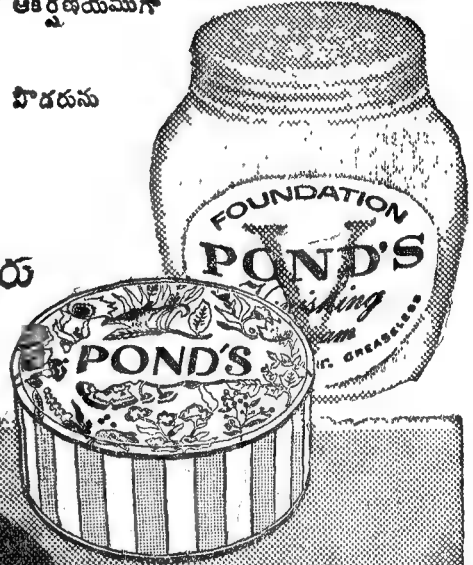
చిన్న చిన్న రోషములను, కళంకములను కనముతురా చేయుటకు మరియు పొడరును బాగా అంటుకొని ఉండేలా చేయుటకు మీ మనోహరమైన ముఖమునకు పౌండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీమ్ కావాలి!

మీ ముఖ చర్మమును గంబర తరబడి ఎంతో ఆకర్షణీయముగా ఉంచుటకు పౌండ్స్ ఫేస్ పొడరు కావాలి!

పౌండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీమ్ను మరియు ఫేస్ పొడరును రోజూ రాసుకోండి!

(ప్రపంచమంతటా సౌందర్యవతులు
వీటినే ఎన్నుకొంటారు)

పిన్ బ్రౌ-పౌండ్స్ ఇన్ కార్పొరేషన్
(పరిమితమైన బాధ్యతతో యు.ఎస్.ఎ లో నంబరాంశురదినది)

వ.నితల మనస్తత్వాలు

చాలామంది ఎవరివిషయమైనా మాటాడుకుంటూ వుంటే, అది అతని అలవాటుని, లేకపోలే ఆట అలవాటుని అంటారు. నిజానికి ఈ అలవాటుకి అరం అనేవారికి కూడా తెలియదనే నా వుద్దేశ్యం...

కొందరు వనితలు తెలు భాషాభాషానులేదని, పాచిపని మొదలకొని, ఫలహారాల దాకా చక్కచక్క చేసి భర్తను ఆఫీసుకి పంపించేవాడంటారు. మరీ కొందరు వనితలంటారు చూడండి. ఎనిమిదిగంటల నా నిద్రలేవక, భర్త ఏమైనా అంటే, "బిచ్చి మీరే అడవా రే తే తెలుసుంది కన్నం" అంటూ నసుగుతారు. పాపం ఆ భర్తకు ఏమనాలో తోచక ద్రవ్యవేసుకొని, కాఫీ హోటల్కి బయలుదేరుతాడు. నిజానికి అతనికి తప్పేముంది చెప్పండి. ఇంట్లో అన్నీ సమకూరితే పైన ఎందుకు దుబారా చేస్తాడో మీరే చెప్పండి. పైగా ఆడవాళే అంటారు. "మా ఆయనకు బోలిగా ముందూవెనక తెలియదమ్మా ఏరోజూ రూపాయి ఆరోజే" అని సంసారం ఒడుదుడుకులులేకుండా సాగిపోవాలంటే భార్యభర్తల అనుకూలమీదే ఆధారపడి వుంటుంది. ఇందులో ఏ ఒక్కరు పెడమొగం పెట్టినాగానీ ఆనందం, సున్నా.

అందాకా దైనికి చూడండి; మా ఇంటి చక్కన ఒకావిడుంది; భర్తకు తెలియకుండా బజారుకల్లి ఎన్నో చీరలు సారలు కొనుక్కొనుంది. భర్త అవి ఎందుకే, తింటానికి సరిగావుంటే చాలాదా అంటే "నేను మీ ఇంటికి చాకిరీ చేయడానికిను, తిండి లేక రాలేదు" అంటారు. చూడండి. ఈమాటలకు ఏమైనా అరం వుండా. వనితలు తమ అభిప్రాయాలకే చొటిసారుగాని, ఎదుటి వారు మంచి చెప్పినా చెడు చెప్పినా గానీ, ఆలోచించే వ్యవధిలేకుండా ప్రవరిస్తారు. సంసారం గుభవంతం కావాలంటే; భర్త ఒకడే ఆదాచేసే లాభంలేదు, నిజాన్ ఇద్దరి అన్యోన్యతను కలవేసి, సారాన్ని సంసారసావకు ఇంధనంగా పోసినవాడే, కావ గుభవంతంగా సాగిపోతుంది.

కొంతమంది, పిల్లనికొడిలేనే గానీ, ఏ పని వారిచే చేయించరు. ఇక 'అడమిటి నీకే మన్నాపిచ్చ బాద సమా' అని భర్త అంటే, "నీకు తెలియదు. మీరూరకొండి అని విసుక్కుంటారు. ఇంకా ఏమైనా మాటంటే, పప్పులో ఉప్పుండదుకదా; సరిగా చేశాకాఫీ గుక్కకూడా వెళ్లి లేకుండా భర్త. చూడండి వనితల అలవాటుకు ఎట్టి అనర్థాలూవున్నయో,

ఇక మంచి అలవాట్లంటారా బాగానే

వుంది. పొదుపుచేసి, వాడుదుడుకులేకుండా, సంసారసాగరాన్ని ఈతుంటే, ఆనందం ఆపపు ఇంకేముందో మీరే చెప్పండి. భర్త ఆఫీసునుంచి రాగానే భీషణ పీక్షకాలంతో ఆయనమనస్సు కప్పపెట్టేవారుంటారుకూడా, ఎట్లాగంటారేమో, "ఏమండోయ్ చూశారు, మనప్రక్రియాలిది, రవ్వల నోటిను కొన్నదండి, పింతబాగుందని, అబ్బు చూడమచ్చటగావుందండి, అటువంటిది నాక్కూడా... అంటూ ఆమాట పూరి చేయకముందే భర్త విసుగుచెందుట గురించి, మీ రెప్పుడూ ఇంతే లెండి ఓ అచ్చటా ముచ్చటా ఈ బ్రతుక్కి" ఎప్పుడూ ఆఫీసు, తిండి, తప్పమీకేంపట్టినట్లులేదు; అంటూ మండుతూన్న అగ్నిలో ఆజ్యంపోసేవారున్నారు, లేదనకండి.

అసలు విషయం చెప్పాలంటే, ఏ భర్తకు తనభార్యకి నగలండాలునుండదు; మంచి వారెటు మీరంటాలనుండదు. కానీ అది నెరవేరక అతను మధనపడే, ఆవేదన అర్థం

"భాగ్యం"

చేసుకోలేని, వనితలోకం వుంది చూశారు, ఇంకెందుకు వారి అలవాటుకి నీరీ హృదయాలను బలి చేస్తారు. ఏ వాడైతే ఆరంచేసుకొని, మసలుతాలో జీవితము ధన్యమేకదండి మరి.

మరీ కొందరు, వనితలుంటారు చూడండి, భర్త 'నగానల్లో, చీరాసాలో తెచ్చాడనుకోండి, దానికి లేనివంకలుపెట్టి వారి ఉత్సాహాన్ని ఖానీచేసేవారున్నారు, లేకపోలేదు. బహుశా వారు అట్లా ప్రవరిస్తేగాని సంతృప్తివుండదనుకుంటూ, చివరికి ఆవస్తువునీ ఉపయోగిస్తారు గుమండి, కొంపటిసి అవతల పారేస్తారనుకోకండి, అలాచేసేకూడా అదృశ్యంగా వుంటుంది. చూడండి ఈ పని ముందుగానే చేసే భర్త మనస్సు ఆనందంలో కలలో ఎలా వూగినలాడుతూందో మీరే వూహించండి. అటువంటి గుణంపోవాలంటే అతికష్టం.

ఇక కొందరుంటారు. పరిస్థితులను అరం చేసుకోకుండా "ఏమండీ మిత్రానా. ఆ శాంతమ్మ లేదా... ఆమె భర్త చూడండి. ఎంత టిప్టాప్ గా వుంటాడో, ఆ ఫుల్ నూట్ వేసుకొని... లెక్కటి... చలవ జోడు పెట్టి..." అంటూ ఇంకా ఎన్నో చెప్పుకుపోతారు. "పరిస్థితులను బట్టి గదా మనం

సాగారి" అంటే భర్త... "ఎప్పుడూ వుండి లెండి" అంటూ చాపోతారు.

భర్తకుమటుకు వుండగా చెప్పండి— మంచి నూట్ వేసుకొని, కాలో తన సరి మడితో ఓకారుకొని. కుటుంబ అంత నుడ అవగాహన చేసుకొన్నచా రసూ ఆట్టి ఆలోచనలకు తావివ్వరు. అట్టి కోరికల లేకుండా, సామాన్య జీవితాన్ని గడుపుతూంటేనే ఆనందం తప్ప ఇంకేముందండి.

అలాగే అంటే కరీరంలోనే కాదు మనం డి. కష్ట సుఖాలలో కూడా భాగస్వామిని సంగతి మరువకూడదు. భర్తకు అనుకూలముగా వున్న నాడే జీవనయాత్ర జయప్రద మవుతుంది.

ఇక కాస్తాకాస్తా చదువుకున్న వనితలే వారికుండే అలవాటు వారికుంటే. రోజూ న్యూస్ పేపరు మీదగాని, ఇంకా ఏ వారపత్రికలమీదనో తెగ పిచ్చిగల వాగుంటారు. అటువంటి వాళ్ళున్నారు చూశారు; "ఏమండీ ఈ రోజు అదివారం కదండి, కాస్తా బజారుకల్లి మీందూ పట్టుకురండి" అంటారు. "పేపరంటే మండిపడే భర్తయితే "ఇంకా నాలుగు నీళ్ళు తాస్తాను, ముందేసుకు మార్చి" అంటూ విసుగు చెందుతాడు.

ఇక ఆ సతీమణిగారు కంటిధారలలో చిన్న వసువుకే రాధాంతం చేసేవారు ఉన్నారు. ఇంకా పైగా ఇలా చాపోతారు: "ఏదో చదువుకున్నా కాబట్టి... అంత మీకు ఖర్చయితే... ఏ చదువురాని మొద్దునో చేసుకోక పోయారు."

ఈ మాటలకు ఏ కోశానయినా అరమనేది గోచరింపజేమా మీరే ఆలోచించండి; చదువుకున్నంత మాత్రాన వనితలలా ప్రవరించటం నేది ఎంత అసంభవమో చూడండి.

భర్త... వివాహానికి ముందు, చదువుకున్న భార్యయితే ఇంటిని చక్కగా సర్దుకుపోతుందని, పిల్లలకు సరైన బ్రెయినింగ్ ఇవ్వందని అనుకుంటాడే గానీ... ఇలా భావిస్తాడా, మీరే చెప్పండి.

ఈ చిన్నవాటితోనే కాక భర్తని ఇంగ్లీషు సీని... బలవంతం చేసేవారుంటారు. భర్త ఏ పెద్ద ఆఫీసరో చేసే సరేసరి... ఇక ఎటువంటి నాటకమైనా ఆడొచ్చు. కానీ గుమాస్తాచేసే భర్తయితే ఈ అపీకేవన కన్నీటికి యెలా సంతకం పెడతాడో మీరే చెప్పండి.

అట్టి వనితల కన్నీ అలవాటున్నా గానీ పరిస్థితుల సర్దు చేసుకొని మెసీలితే, భర్త ఎంత ఆనందిస్తాడు, జీవితం ఎంత ధన్యమవుతుంది. సంసార సాగరాన్ని కులాసాగా యాదుకు పోవాలంటే భార్యభర్తల అన్యోన్యతే కదండి. అలా చేసినవాడే మగ్గతరగతి కుటుంబాలు పైకి రాగలుగుతాయి. ★

కాలేట్ తో దంతక్షయం కాకుండా కాపాడుకోండి రోజంతా నోటినించి దుర్వాసన రాకుండా కూడా చేసుకోండి!

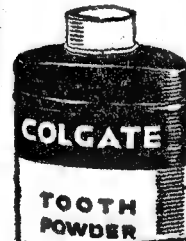

మీది చేతవనగా: ఒకసారి తోముకుంటేనే
కాలేట్ డెంటల్ క్రిమ్ మూటికి 45 వంతుల
వరకు దంతక్షయము లేకుండా చేసి, దుర్వాసన
పోగొడుతుంది.

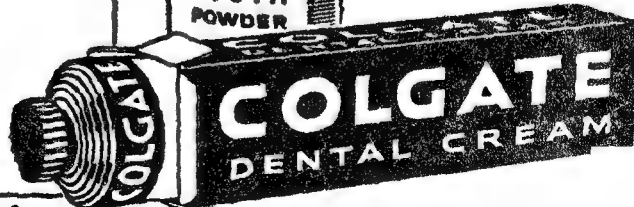
రోజంతా వెయ్యిగానే కాలేట్ ను ఉపయోగించి బ్రష్ తో పట్టి
తోముకోవ్వలెనే అనేకమందికి దంతక్షయం కావడం ఒక
బోటంబు. దంత బ్యాడుల ద్వారా ఇది అపూర్వ విషయమని,
కాస్తాయే వరికోవడ వల్ల జాబానైంది, అంతకాదు. వోటినుంచి
దుర్వాసన వచ్చేవారు దీనిని బాడీనల్లెనా 10 మందిలో 7 మందికి
పెంచిన గుణమిస్తుందనిజాబానైంది. ఒక్క కాలేట్ విషయం
తోనే ఇది జాబానైవని.

కాలేట్ నుంచి సురమకమంటా వచ్చేవరక వళ్ళ నెంచులో!
తోముకోవాలా తొచ్చుకున్నా, అక్కడ వున్న రోజు ఉంటే అహోర
తెల్లగా నలుగులను ఇయిటికి గిలా వేస్తుంది. వళ్ళు చాలా వేడి
పోదానికి, దుర్వాసన రావడానికి కారణం ఆ నలుమలే.

కాలేట్ తో వళ్ళు తోముకోవడమంటే నిల్లలకు చాలా నరదా
నించుకంటే బానినుంచి వచ్చి చాలా సేపు ఉంటే ఏవ్వరమంటా
జావనంటే కాక చెది తోముకుంటారు.

మీకు వళ్ళుపోడి అలవాటైతే,
కాలేట్ వళ్ళుపోడివల్లకూడా
ఇన్ని లాభాలూ ఉన్నాయి
.....ఒక దబ్బా కొన్ని
నెలలు వస్తుంది!

కాలేట్ తో నిత్యమూ వళ్ళు తోముకొంటే.

- ✓ దంతక్షయం కాదు
- ✓ దుర్వాసన ఉండదు
- ✓ దంతాలు మల్లె పువ్వుల్లాగ
ఉంటాయి

తెల్లని వళ్ళకోసం, నోటి శుభ్రత కోసం....ప్రపంచంలో మరో
ఋత పేస్తుకంటే కాలేట్ నే హెచ్చుమంది కొంటారు.

DCB 2807 T

తోడేలు - మేకపిల్ల

పైకానో గ్రామములో ఒక మేకపిల్ల కలదు. అది ప్రతి దినము తల్లితోపాటు వగ్గరలో ఉన్న అడవి! పెళ్ళిచూడండి. ఒక రోజున అది ఆ అడవిలో త్రోవ తవ్వినది. తిరిగి తిరిగి అలసిపోయినది. త్రోవ తెలియలేదు. అంతేగాక చాలా వచ్చి గొనినది. ఇంతలో దానికి ఒకరమణియమైన తటాకము కనిపించినది. మించినీరు త్రాగుదమని దానిలోనికి దిగినది. ఇంతలోనే ఎల్లావచ్చినదోగాని ఒక మాయచాపి ఇత్తెలమారి తోడేలు కూడా అక్కడకు వచ్చి తిరుక్కొనలానికి వచ్చినది. మేకపిల్లను చూడగానే దానికి దానిని చంపి తినవలెనను దురుద్ధి పుట్టినది.

ఏదో విధముగా దానితోతగువు పెట్టుకొని దానిని చంపుదమని తలచి తోడేలు మేకపిల్ల వద్దకు వెళ్ళి “ఏమో మేకపిల్లా! ఈ చెరువు నాది. నా అడ్డంకులకు నీరు త్రాగుచుంటివి. అదియునుగాక నీటిని మురికి చేయుచున్నావు. కావున నీవు శిక్షార్హుడవు. తప్పక నిన్ను శిక్షించెదను” అని వర్ణించినది.

తోడేలు మాటలకు మేకపిల్ల జడియక చిన్నగా “నేను పిడ్డననుండి యే నీటిని త్రాగుచున్నాను. ఏమీ మురికి చేయుట లేదు. అయినచూ ఈ చెరువు అరణ్యములోని జీవకో అంతకు సంబంధించినదిగాని కేవలము నీ ఒక్కడిది మాత్రమే కాదు. కావున నీ అనుజ్ఞ అనవసరము” అని జవాబిచ్చినది.

మేకపిల్ల మాటలకు తోడేలు విస్తుబోయినది. అంతగట్టిగా నమాభావం వస్తుందని ఊహించనే లేదు. దానిని చంపవలెనను వట్టుడలపొచ్చినది. కోపం కూడా వచ్చినది. “మేకపిల్లా! నీవు ఆరునెలల క్రితము నన్ను తిట్టినావని నాకు తెలిసినది. ఎందుకు తిట్టించి? నీని నమాభావం చెప్పలేనిచో నిన్ను చంపివేయగలను” అని చెప్పినది.

పెనుగొండ వెంకటసుబ్బారావు

తోడేలు మాటలకు మేకపిల్ల మదిలో భయపడినది. కాని దానిని బయటకు కనపరచకుండా సామ్యముగా “ఇప్పుడు నావయసు నాలుగు నెలలు, ఆరునెలల క్రితం నేను పుట్టనైనా పుట్టలేదే! నిన్ను నేను అప్పుడెట్లు తిట్టగలను? న్యాయం నీవే చెప్ప” అని ప్రాధేయపూర్వకంగా అడిగినది.

మేకపిల్ల ప్రశ్నకు తోడేలు తికమకపడినది. మేకపిల్ల మాటలకు చాలి బదులుగా కోపం అత్యధికంగా వచ్చినది. మేకపిల్లతో వాదించి గలవలేనని తలచి “ఇదిగో మేకపిల్లా! నీవు గాకపోయిన నీ తల్లి నన్ను తిట్టియుండవచ్చును. అది దొరకనందున దానికే పుట్టిన నీవెనకు అనుభవించక తప్పదు నిన్ను” అనుచూ మేకపిల్లను మారాడనియకుండా చంపబోయెను

అనలే దడుస్తూఉన్న మేకపిల్ల తోడేలు అఘాయిత్యానికి భయపడి ప్రాణాలపై ఆశ వదలుకుంది. కాని ఇంతలోనే దాని చిన్ని బుర్రలో ఒక గొప్ప ఉపాయం గురుక్కున మెరిసినది. కంటకే అది తోడేలుతో మృదువుగా “బావా! అగాగు! నాకు ప్రాణాలపై ఆశ ఏమీలేదు. చావబోయేముందు కోరిక లేమీ ఉండరాదని పెద్దలు చెబుతారు నా కొక చిన్ని కోరిక ఉంది. నా యీ చిన్ని కడపారి కోరిక దయచేసి తీర్చవంపు” అని దీనంగా బ్రతిమాలినది.

మేకపిల్ల మాటలకు తోడేలు కొద్దిగా చాలిపడినది. దాని కోరిక తీర్చబోయినది తెలుసుకున్నంతలో వచ్చే వస్తం లేననుకుని అదేమో తెలుపమని మేకపిల్లను తొందర పెట్టినది.

దానికి మేకపిల్ల “మరేమీలేదు తోడేలు బావా! నీవు గొప్ప సంగీత విద్వాంసుడవని నీ గాన మాధుర్యమును గూర్చి అందరు గొప్పగా పొగడుతుండగా వినియున్నాను. నీ పాట వినవలెనను కోర్కె నాకు చాలాకాలంనుండి ఉన్నది! ఒక్కపాట పాడి నా అంతిమ

కొర్ర తియ్యమని చాని పొగ
తూ అడిగినది.

మేకపిల్ల పొగధూలకు బాగుగా
పోసిపోయి తన గానమాధుర్యము,
సంగీతప్రభావము ప్రపంచమంతటా
ప్రచారమయినది అని గర్వపడి గొంతు
నవరించుకొని కూతలు వేయ నారం
భించినది తోడేలు.

అది విని మేకపిల్ల "అహ! ఎంత
తియ్యగా ఉంది నీ మృదుమధుర సంగీ
తం. నా ముఱుపు తేలికపడింది. చని
పోతున్నాననే విచారమేమీ కలు
గుటలేదు నాలో. కాని ఇంకా
కొద్దిగా గాత్రం పొచ్చించిన మరింత
బాగుంటేట్లుగా ఉన్న"నని చెప్పి

తోడేలును బాగుగా ఉబ్బించినది. విశ్వాంసుడ
పెద్ద తోడేలు మేకపిల్ల హృద
యం అర్థం చేసుకొనలేక పైచి
మాటలకు బాగుగా ఉబ్బిపోయి
అది చెప్పినట్లు మరింత గట్టిగా కేకలు
వేయ నారంభించినది. దీనికేకలు
విని ప్రక్కగ్రామంలోని కుక్కలు
రయముగా రా పో గి న వి. పిచ్చి
తోడేలు పాటల నూపారులో వాటి
రాకనే గమనించలేదు.

మేకపిల్ల కుక్కల రాను గని
భయంతిరి గట్టిగా ఊపిరి పీల్చింది.
పంటనే అది తోడేలుతో పోలి
నగా "బావా! ఎంత మృదుమధు
రంగా పాడుచున్నావు. నీ గాన
కళ ప్రదర్శనమునకు నా మిత
రత్నములు శునకరాజములు వచ్చు
చున్నారు. వారు నిన్ను ఉచిత
రీతిని సత్కరించెదరులే. నం గీ త

విశ్వాంసుడ పంట నీవేనయ్యా"
అని వ్యంగ్యముగా నలుపుచు చావు
కలుకు చల్లగా చెప్పినది.
చాని మాటలకు తోడేలుకు ఒక్క
సారి గుండె అగినంతవలెనైంది. మాడలి
పోయి ఒక్కబలం చూపజోయినది
గాని కుక్కలు వదిలితేరా! అని తోడే
లును || పాకంపట్టి పరలోకానికి
పంపించినది.

తోడేలు బారెనుండి రప్పించు
కున్న మేకపిల్ల కుక్కలతో కలిసి
తన గ్రామం చేరి తన తల్లివద్దకు
వెళ్ళి "మేమే" అన్నది.

చూచా రా మరి! నమయ
స్ఫుర్తితో ప్రాణపాయంనుండి
రప్పించుకున్నది మేకపిల్ల. ముఖ
స్తుతి మాటలు నమ్మి ప్రాణ
పాయం కోరి తెచ్చుకున్నది
తోడేలు.

★

పిచ్చివాడు

“రేపి, రేపి” అని ఎవరో తలుపు తట్టారు.

ఎవరూ అనుకుంటూ తలుపు తెరిచాను.

శంకరం. ఆశ్చర్యపోయి చూస్తున్నాను. ఎందుకో రొప్పుకుంటూ వస్తున్నాడు. “ఏమిటిరా, అలా కొప్పుతున్నావ్?” అన్నాడు. మూట్లాడలేక పోతున్నాడు.

“లోపలకు రా” అన్నాడు. లోపలకు వచ్చాడు. కానీపుకూర్పున్నాక మొదలెట్టాడు.

“మ్యాట్టి చూసి వస్తున్నానురా. కొంతమూరం వచ్చాకో లేవో ఒక చెట్టుక్రింద ఒకపిచ్చివాడు కూర్చుని ఉన్నాడు. నన్ను చూసి నవ్వాడు. బోసిలేమ్మని ఊరుకున్నాను. నాదగ్గరకు రాబోయాడు. నేను పరిగెత్తాను. కానీ నాకెంటుబడ్డాడు. ఈ నందు దగ్గరకు వచ్చేటప్పటికి వాడు నాదగ్గరకు వస్తున్నాడు. మీ ఇంటికి వద్దామా అనుకున్నాను.”

“కాకపోయావా,” నీరలకాను. అలోచించడ మేమిటి?” అన్నాడు మధ్యలో. “చెప్పేది ఏదరా” అంటూ ఇలా చెప్పాడు:

“ఇంతలో ఆ పిచ్చివాడు వచ్చి గట్టిగా నట్టుకున్నాడు. కేకేడ్డా మంటు వగ్గర్లో ఎవరూలేరు. కేకేడ్డా చంపేస్తాడేమో నన్ను అనుమానం కూడా వచ్చింది. ఇంతలో పిచ్చివాడు నాకేములో వచ్చుకాస్తూ లాక్కుని పరుగెత్తాడు.”

“ఇంతకీ చర్చలో ఎంతఉండి” అన్నాను.

“ఎంతలేకేం. వందరూపాయలూ చిల్లరా ఉన్నది” అన్నాడు.

“ఇప్పుడు ఆ పిచ్చివాడు ఎక్కడున్నాడు?” అన్నాడు.

“అవలు ఎటువెళ్ళావో కూడా చూడలేదురా. భయంపేసి పరుగెత్తుకు వచ్చాను” అన్నాడు.

“ఓ రేయ్ అదివరేగాని డిటెక్టివ్ నవలలు చదివి తెగగొప్పలు చెప్పేవాడివి, ఇప్పుడిలా భయపడతావే?” అన్నాడు.

రంగనాయకమ్మ

“అది వెరురా. ఇప్పుడు ముందు నంబి ఆలోచించు” అన్నాడు.

“అయితే నే నేం చేయను?” అన్నాడు.

“అట్లా అంటావేమిటా, ఆ పిచ్చివాడవరో కనుక్కుని అడబ్బు వచ్చే ఉపాయంచూడు. ఇన్స్పెక్టర్ గిరి తెలగపెద్దన్నావు. అమూలం చేయలేవా?” అన్నాడు.

“నరే. వెళ్ళిస్తానురా” అని లేచాడు శంకరం.

“మళ్ళీ ఆపిచ్చాడు నట్టుకుంటాడేమో బాగత్త” అన్నాడు.

“నరే”నంటూ వెళ్ళిపోయాడు.

మర్నాడు ఉదయం భోజనంచేసి అలా బయటకు వెళ్ళిద్దామని బయలుదేరాడు. వాకిట్లోకివచ్చేసరికి అరుగునివాడ ఒకడు కూర్చుని ఉన్నాడు. అగడ్తం, మానీషతల, చింపింగిళ్లలా నిన్ను శంకరం

చెప్పిన పిచ్చాడు గుర్తుకువచ్చాడు.

“ఏమే నువ్వెవరూ?” అన్నాను ఎవరో తెలుసుకుందామని.

“నువ్వెవరూ?” అన్నాడువాడు.

నా కాళ్ళర్యమేసింది. పిచ్చాడేమో ననుకున్నాను.

“నేను ఇన్స్పెక్టర్ గిరి” అన్నాను.

“నేను డిటెక్టివ్ ని” అన్నాడువాడు.

ఏమిటో తెలుసుకుందామని

“లోపలకు వస్తావా” అనడిగాను.

మూట్లాడకుండా నా కంటిముందే వెళ్ళి కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. నేను ఇంకో కుర్చీలో కూర్చుంటూ

“నీ పేరేమిటి?” అని ప్రశ్నించాను.

వాడు నావేపు కోపంగా చూశాడు.

నే నే తప్పుచూటన్నానా అనుకున్నాను. అయినా పిచ్చాడుగదా అని ఊరుకున్నాను.

“నా పేరు వీరయ్య” అన్నాడు.

“ఏమి చేస్తున్నావ్?” అన్నాను.

“దొంగతనం” అని నవ్వాడు.

దొంగతనమా. ఇక్కడేమి

ఎత్తుకుపోడుగదా అనిపించింది.

“ఇవ్వారేమైనా చేశావా?” అనడిగాను. “ఇంకా ఎక్కడికీ వెళ్ళలేదు” అన్నాడు. “నిన్న ఏమైనా చేశావా?” అన్నాడు.

“నిన్న నువ్వేమైనా చేశావా?” అన్నాడు. ఉలిక్కిపడ్డాను. ఏమని చెప్పను? “బంగారం” అన్నాడు తమాషాకి.

కోపంతో లేచి నుంచున్నాడు.

మళ్ళీ కూర్చున్నాడు. “నేను డబ్బు దొంగతనం చేశా”నన్నాడు.

నరే శంకరం డబ్బు తీసింది

ఏదేమో నన్ను అనుమానంకూడా వచ్చింది. అయినా శంకరాన్ని

పిచ్చాడి అవకాలు అడగలేదుగదా అని ఊరుకున్నాను. ఇంతలో వాడు వెళ్ళిపోతున్నాడు. నేనులేచి వెళ్ళి

కే కేదా మునుకున్నాను కానీ ఇంకాలోకే వాడు బహుశా వెళ్ళి నొగుచున్నావు తిరిగాడు “ఏ చెయ్యను” అని విచ్చిక్కార్చున్నాను.

కానీ వట్టే శంకరం వచ్చాడు. “ఏరా నా మాటం చేశావు?” అన్నాడు. “ఇప్పుడే విచ్చివాడు వచ్చి వెళ్ళాడు గా. నీమంచి ఆనవాలు తెలుసుకోలేదు. ఒక్కోమిమంముందు విచ్చివట్టమునే నువ్వు కూడా చూశావాడివి” అన్నాను.

“పోనీలేగాని, వాడేమైనా చెప్పాడా? ఎట్లా ఉన్నాడు?” అనడిగాడు.

“వెద్దగడ్డం, మానీనాలి, చిపిరి గుడ్డలు అచ్చు పిచ్చాడిలాగానే ఉన్నాడు. పేరేమిటా అడిగితే ‘వీరయ్య’ అని చెప్పాడు. నరే ఈ ఊళ్లోనే ఉంటున్నాడులా ఉంది. ఎలాగైనా తెలుసుకుంటా లే” అన్నాను. ఇంకాలో మాచిన్ననాటి శ్మశాంతి వచ్చాడు “ఏమిటా” అంటూ. జరిగిన పిచ్చాడి కథంతా చెప్పాడు శంకరం.

“ఏ కెక్కడైనా కనపడ్డాడా” అన్నా నేను.

“నా కెక్కడా కనిపించలేదురా” అన్నాడు సుందరం.

“నరేగానీ, పోయింది ఎంతవెళ్ళురా?” అన్నాడు సుందరం. “వంద రూపాయలు” ఏడుపుముఖం పెట్టి అన్నాడు శంకరం. సుందరం నవ్వాడు.

“ఏమిటా అలా నవ్వుతావీ?” అన్నాడు శంకరం.

“ఏం లేదురా, గొప్పలు చెప్పి వాడివి పిచ్చాడికి ఎలా లొంగావురా” అన్నాడు సుందరం. మూల్లాడ కూడా ఊగకున్నాడు శంకరం.

“రేపు నీ నాటకంలో నేన్ను న్నానుకూ మీ రిద్దరూ తప్పకండా

రావాలి” అన్నాడు సుందరం.

“ఏం నాటకంరా?” అన్నా నేను ఆశ్చర్యపోయి. “ఏమోవాడు,” అని నవ్వి రమ్మని మరిచారీచెప్పి వెళ్లాడు.

“ఏమిటా, ఎక్కడ చూసినా పిచ్చివాళ్ళు, పిచ్చివాళ్ళు” అన్నాడు శంకరం. నేను నవ్వి ఊగకున్నాను కానీపుండి శంకరం వెళ్లిపోయాడు.

మర్నాడు నేను, శంకరం నాటకానికి వెళ్ళాము. నాటకం ప్రారంభమైంది. అందులో ఒకపిచ్చాడున్నాడు. ఒకణ్ణికొట్టి వాకితేములో వచ్చులాక్కని పారిపోయాడు. శంకరం నావేపుచూసి నాచెవిలో, “మొన్న నిరిగ్గా ఇలానే రిగిదిరా” అన్నాడు.

“సుందరం నాటకంలో వేస్తానన్నాడు. వాడు కనపడలేదేం?” అన్నాడు మల్లీ.

“వాడిప్రత రాలే దేమారా. ఏమిటో నా కర్థంకావటంలేదుగా” అన్నాను తిమిరకవడుతూ ఇంకాలో నాటకం పూర్తయింది. వెంటనే ప్రేమ మీదకు ఇందాకటి పిచ్చాడు వచ్చాడు. గడ్డమూ, తలపాగా (తలకేదో చుట్టుకున్నాడు) తినేశాడు. నే నాశ్చర్యపోయి చూస్తున్నాను. శంకరం నోరు అలానే తెరుచుకునే శిండిపోయింది. ఒక ఈగ లోలకు పోదామా, వద్దా అని అటూ ఇటూ తిరుగుతోంది. ఇంకాలో సుందరం మాదగ్గరకువచ్చి “ఎందురా అలా ఆశ్చర్యపోతారు. ఒక శంకరం ఇంకా నీ వందరూపాయల నోటు” అని కేబులోనించి వందరూపాయలు తీసి శంకరానికి ఇచ్చాడు. శంకరం ఆ నోటుతీసి సుందరంకేబులో పెనునూ “చాలా బాగా నటించావురా. ఈ నోటు తినుకో” అంటూ అనోటు వాడికి ఇచ్చాడు.

“ఇంటింటా స్వంత గ్రంథాలయం”

పుస్తకాలు అమ్మేవారికి వచ్చే ఉత్తరాలను బట్టడా చేయుటకు శంకర తపాలా కార్యాలయంలో ప్రత్యేక ఏర్పాటు జరగటం భారతదేశంలో ఒక విశేష వార్త అనవచ్చు. అలాంటి ఏర్పాటు ఒకటి నీ కేంద్రాబాద్ తపాలా కార్యాలయంలో జరిగింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ బుక్ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్కు వచ్చే ఉత్తరాల బట్టడాకు ప్రత్యేక ఏర్పాటు చేయవలసివచ్చింది. 1960 మే 1 నుంచి ఈ ప్రత్యేక అవకాశమునకు పెట్టకగడుపు జూస్ 6 వరకు వాణాభు రెండువేలమంది ఇంటింటా స్వంత గ్రంథాలయం ప్రణాళికకు చందాదారు అయ్యారు. ఇంత సంజాయిషీ వస్తుందని ఈ యోచన చేసినవారుకూడా అనుకోలేదు. జూలై 1 నుండి ఈ అవకాశమునకు గడుపు పెంచవలసిందిగా కోరుతూ ఉత్తరాలు పోను మీద పిలుపులు వివరితము అయ్యాయి. పాత కుల కోరికను మన్నించి ఈ ప్రణాళిక నిర్వాహకులు ‘ఇంటింటా గ్రంథాలయ’ సరికొత్త ప్రణాళికలో చేరుటకు గడువును 1960 సెప్టెంబరు 3 వరకు పెంచుటకు నిశ్చయించారు. ఈ ప్రణాళిక మరో విశేషం ఏమి లేదో దంతే గ్రామాలనుండి ఎక్కువమంది చందాదారుగా చేరారు. అంతేగాక చందాదారులలో వివిధ వర్గాలవారు నీనిమాతరాలు, పండితులు, రైల్వేగాడ్లు, న్యాయవాదులు, డాక్టర్లు, సాహిత్య ప్రేమికులు ఉన్నారు.

నెలకు అయితే అయిదు రూపాయలతో ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని పాతక మహాకేయలు తమ ఇష్టంవచ్చిన గ్రంథములతో గ్రంథాలయాన్ని ఏర్పాటుచేసుకునే సావకాశమే ఈ ప్రణాళికలోని ప్రత్యేకత అనవచ్చు. అంతేగాక ఇలాంటి ప్రయత్నం ఇదే ప్రథమమేమో కూడా నెలకు రు. 5 అంటే కోజుప మూడు అణాలుకూడా వడదంటేదు. ఈ ప్రణాళిక వరుసరించి పాతకము 18 నెలలు చందాదారుగా ఉంటారు. రు. 90 ల పెట్టుబడికి రెయ్యి తెలుగు పుస్తకాల జాబితా నుండివచ్చిన పుస్తకాలు వంద రూపాయల విలువగలవి లభిస్తాయి. ఇంతేగాక కూడా మరొక తొమ్మిది పుస్తకాలుకూడా బహుమతిగా లభిస్తాయి. అంతేగాక పుస్తక ప్రపంచం మాసపత్రిక తాలూకు 18 సంచికలు వరుసగా ఉచితంగా వస్తాయి. పైగా నీటన్నింటికీ బంగారవాణా ఖర్చులను చందాదారు చెరించవలసినదే.

ఆంధ్రప్రదేశ్ బుక్ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్కు యజమానులైన యం. శేషచలం అండ్ కంపెనీ ఆంధ్రదేశంలో గత 38 సంవత్సరాలుగా ప్రముఖ గ్రంథప్రచురణ కర్తలుగా ఉంటున్నారు.

ఈ నెల 'భారతి' మీరు చదివినారా!

సాంఘిక, విజ్ఞాన, సాంకేతిక విషయములపై
రచనలతో, కథలతో వెలువడు
మా నవ త్రి క.
జూలై భారతి వెలువడింది
ప్రతి నెల : రు. 1.

ఇప్పుడు విరివిగా
లభ్యమగుచున్నవి

రావల్గాన్

వారిలాకొబాన్ బాన్

వారిలాకొబాన్ బాన్

మీకు ద్రియమైన రావల్గాన్
వారిలాకొబాన్ బాన్ యవ్వ
కువచ్చుకొనించుచున్నది.
రావల్గాన్ వారిలాకొబాన్
బాన్ దీనికి యదే సాటి. మీరు
రావల్గాన్ వారిలే కొనండి.

అప్పుడు మీకు
మెప్పుడూ మోరిలాల్ గిర్ దరిలాల్ అమర్ కర్
మాటెనాన్. రావల్ గాన్

మద్రాసు, శేరిలింగంపల్లి నుండి ఈ ఏకెంటు: మెప్పు: నిమిషం
కరాన్ మత్ డి కంపెనీ, 128-ఎ, సైన్ క్లబ్ బాల్ డి, మద్రాసు-3,
(2) అంధ్రప్రదేశ్ నుండి ఏకెంటు: మెప్పు: ని. మిలిండ్ డి కంపెనీ
15-8-850 నీగం బాగ, హైదరాబాద్.

చీడపురుగులు

(15-వ పేజీ తరువాయి)

దబ్బు దీరువాలో పెట్టి తాళింపేసింది. నుండ
రమ్మకు చీరబాపతు పారిక ఇచ్చేయడానికి
వెళ్లింది. అది పుచ్చుకుంది నుండ రమ్మ.
“రాధమ్మా నీమేలు మరచిపోలేదు. ఆ
బంగారుచేత్తో మరో పారిక, చాలా అక
శరం, నామాట తీసేయకని నాకు తెలుసు”
అంది. నుండరమ్మ అడగటమే తడవుగా,
నానుండదని తీసి ఇచ్చింది రాధ, మరో
పారిక నుండరమ్మకు.

సాయంత్రం చీకటిపడుతుంది. నుండరమ్మ
50 రూపాయలు ఇవ్వటం జరిగింది. తీతంలో
ఇక 80 రూపాయలు మిగిలాయి. భర్త
విమంటాడో అని భయంలేకపోలేదు రాధకు.
రామ్మూరి భోజనానికివచ్చాడు. “కంబెంబు
తీసుకురా” అని గట్టిగా అన్నాడు: కంట
తడిపెట్టి, “బద్దలై”దని చెప్పింది రాధ.
కోపం, విచారం ఒక్క పారిక కలిగియ
రామ్మూరికి. బ్రతుకేక బ్రతుకుతూన్న
తనలాంటి సుమాస్తా మళ్ళా కోసగలడా తిరిగి
తన ఇళ్ళలో అని గట్టిగా రాధను నుండర్లం
చాడు: “దానికే తెలియదు. ఆ పూరపాట
నాది నాయనా” అని మట్టిగ గిన్నెలో
ప్రతీతించిన నుండరమ్మ అంది. “మీరు వెళ్లింది”
అని తెప్పేసరికి, నుండరమ్మ ఇంటికివెళ్లి
పోయింది. రాధకు కోపమూ, ఏడు పూ
రెండు ఒక్కపారిక వచ్చాయి. తనకింట్లో
అమాత్రం స్వతంత్రంలేదా, అని వెక్కిరిసి
పెట్టింది రాధ. “నీకు ముందేదెప్పాను. నుండ
రమ్మ ఒక చీడపురుగు” అంటూ చెయ్యికడు
క్కిని లేచిపోయాడు రామ్మూరి.

తెలవారింది: “అన్నయ్యా, కాతే తే
తీతంట్టాది, ఇవాళే ఆఖరుకదా” అన్నాడు
తనూ. “మీరదీన తీసినట్టుంది అదిగి 50
రూ. తీసుకో” అన్నాడు రామ్మూరి.
“వదివా, అన్నయ్య 50 రూపాయలు నా
తీతంట్టాదానికి ఇవ్వన్నాడు” అని అడిగాడు
తనూ రాధకు మరికొంచెం ఏడుపు వచ్చింది.
“నేను చీరకొనుక్కున్నాను. 80 రూపాయలే
ఉన్నాయి” అంది రాధ. “50 రూపాయలు
ఏంచేరావు” అని తంక మీద కొట్టాడు
రాధను రామ్మూరి. నుండరమ్మకు ఇచ్చి
నట్టు వెక్కిరిసి ఏడుస్తూచెప్పింది రాధ.

“ఇప్పుడు నేనాశీతంకట్టకపోలే వాడిబ్రతుకు అలా చించావా” అని ఏడ్చాడు రామ్మూర్తి.

రాధ గబగబా వెళ్లి డబ్బు ఎలాగైనా ఇచ్చేయమని బ్రతిమలాడింది. “అమ్మా నీకన్నా నాకెవ్వరున్నా” రని తనూ, కంట నీరు పెట్టుకుని “లేడమ్మా, ఉంటే, ఇంత సేపా” అని కొంసుతో కలుగుతుంటుంది కుందరమ్మ.

ఆనాడు భార్యార్థం రైలు మాట్లాడుకోలేదు. “వేణూ, ఈ కాఫీ ఆయనకు ఇచ్చేయి” అంది రాధ. “నాకు కాలేజీ టైమ్ అయింది నువ్వు ఇచ్చేయి వదిలినా” అన్నాడు వేణూ. కొంతో కాఫీ అక్కడ పెట్టి వెళ్లిపోయింది రాధ. “ఒకే వేణూ, ఈ వేళ భోజనం చెయ్యనురా”, అని అప్పకు పోయాడు రామ్మూర్తి.

అవేళ వేణూ కాలేజీకి వెళ్ళు. ఈ గారి దుమారాని! కరణం కుందరమ్మ అని పూర్తిగా గ్రహించాడు వేణూ. రాధదగ్గరకు వెళ్లి “ఏం వదిలినా, అలాగ ఉన్నావు”, అన్నాడు. రాధ మాట్లాడలేదు. “అంత నాకు తెలుసును. కానీ నువ్వు చాలా అమాయకురాలివి. ఆ కుందరమ్మ, వచ్చుగా ఉంటే కుటుంబాలలో చైతన్యం కల్పించే సంఘం లోని ఒక చీడపురుగుని, నేనూ అన్నయ్యా చెబితే విన్నావా? ఇప్పుడే నా మించి పోయింది మీరే వదు. ఆలోచించు. మరచెంబు తగువు ఎవరివల్ల వచ్చింది? మీరతగవు ఎవరివల్ల వచ్చింది? నువ్వు అబద్ధ మాడటం ఎవరివల్ల జరిగింది? చెప్పవదిలినా, చెప్ప,” అన్నాడు వేణూ.

వేణూ, రామ్మూర్తి దగ్గరకు వెళ్లి, ఉన్న సంగతి అంతా చెప్పాడు. వదిలినా తమిళ మని, ఆమెకు కుందరమ్మ విషయం తెలిక చేసిందని చెప్పాడు రామ్మూర్తి. “అయితే మీ వదిలినా ఆమె కిష్యరికం మానే కుందా?” అని అడిగాడు రామ్మూర్తి.

“ఇప్పటికే నా బుద్ధి రావద్దా”, అని ముసీ ముసీ నవ్వులు ఒలికిస్తూ వచ్చింది రాధ.

కుందరమ్మ వచ్చి, ‘రాధా’ అని పిలిచింది, “ఇక మీరు మా ఇంటికి రానక్కర్లేదు” అని చెప్పి పంపేసింది కుందరమ్మను. “అన్నట్లు దీపంచూపించు వేణూ, ఆవిడ వెళ్లి పోతారు” అంది రాధ. “అన్నట్లు వేణూ, ఈ మీర ఆవిడ ఇచ్చేయి. పాపం, ఇది నాళ్ళకోడలిదట, అక సౌత్తుగా వాళ్ళింటికి వెళ్ళినప్పుడు తెలిసింది. ఇంకా ఆవిడ కనుక నయం మెల్లగా చెప్పింది”, అంది రాధ.

అందానికి — చక్కటి శరీర ఛాయకు

USE RAJA HASTHINI SOAP FOR LUXURY BATH
RAJA BAR SOAP FOR EASY WASHING

MANYAM & CO., BANGALORE-20

గుణము **పొదుపు**
చిక్షలాదులు సుపయోగించు
సాధారణము వాకెట్టు **చివు ఉమ్మ**
నంజు గూడు పండ్లు పొడి
పండ్లపండ్లముక్తమైనది: పండ్లపండ్లములను అలాచము
సమ్మేళనమున అయివేద పోషకములు
ఆల్మండ్రి **నరముల బలవర్ధితులక**
ట్యూలూ **అరోగ్యమును వృద్ధిపరచును**
బంగాలూక వేలము
సోల్ పండ్లు: యువతకి కళాసరణ మదరాసు, హైదరాబాద్, వజ్రపూర్, బంబాయి, 19

వంజులూకు పోషకములను, ట్యూలూకు ఒక స్థానమును ఆర్యానించెదము.

రుతుక్రమం ఆలస్యమైతే?

విచారపడవద్దు ప్రభుత్వాధిగాంచిన

దేవి పిల్లు వాడండి

పూర్వీకములకు 11/-
28 మాత్రములకు 14/-
సంపూర్ణములకు 16/-
మీది అదనము
ప్రతివినివేయవచ్చు

DEVIPILLS
INDICATED IN
DELAYED
SCANTY
PAINFUL
ARRESTED
PERIODS
Dissolves the
excess mucus, soft
the uterus, light
the bowels.

దేవి పిల్లు ముఖ్యంగా
అలస్యమైన క్రమంగాక
పోయిన బాధతో గూడిన
లేకపోయిన బాధను
దేవి పిల్లు బాగుగ
గుణం ఇచ్చును

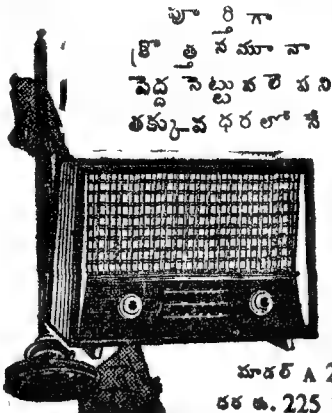
“అది సందర్భములలోను కీర్తి
ముగాను అమోఘముగాను
మరిచేయును
2. వృత్తిలోను అరోగ్యమును
ఎక్కువగా కలిగించును.”

SEENU & CO., 28, THANDAVARAYA GRAMANI STREET, MADRAS 21
GRAMS. ORCAS (ESTD 1946) PHONE. 55357
SUBT. PERMITTED UNDER G.O.MS NO 1121 HEALTH

వివాహ కాలము
విక్రయములు !

పూర్వ కాలపు, నటికాలపు నమూనాలు!
(కొత్త) స్థావరాలు విస్తారముగా గలవు !!!
మావద్ద పెండ్లి చీరలు ఒకటి ప్రత్యేకత !
కాథాయి శిల్పు ఎంపోరియం
41, నర్సింధినిధి, మైలాపూరు, మద్రాసు-4.
టెలిఫోన్ నెంబరు : 71905.

మోడల్ A 222
కర. రూ. 225 నెక
జె. రాడ్ ఎలక్ట్రానిక్ ఇండస్ట్రీస్
38, టంకసాల వీధి, మద్రాసు-3.

న్యూ డిస్కో లే ఖ

(7. వ. కే. సి. నామము)

సిఫార్సులే. కాని ఆ నిర్ణయాలు అమలుపరచడానికి ప్రభుత్వం బడితే ఉపయోగించడానికి వెనుకంజ వేయడంలేదే?

మరొక అంశంకూడా పరిశీలనార మైనది. కేంద్రకార్మికశాఖ మంత్రి వి. హోదాలో కార్మిక మహాసభలకు అనుకూలత వహిస్తున్నారా అనేదే అది. ఆ మహాసభలతో ప్రభుత్వానికి ఉన్న సంబంధం ఏలాంటిది? కేంద్రమంత్రి చర్చలలో పాల్గొనేటప్పడు ప్రభుత్వ చైఖరి వివరించి తదనుగుణంగా వ్యవహరిస్తారా? లేక వ్యక్తి స్వామిక రంగంలోని సంస్థల యజమానులను తొంగిదిద్దడానికి తగు ఉపాయాలు అన్వేషించడమే ఆయన కర వ్యూహా? ఈలాంటి త్రైపాత్తిక సమావేశాల పట్ల ప్రభుత్వ చైఖరి సుస్పష్టంగా విశదీకరించవలసిన సమయం వచ్చింది.

తృతీయ ప్రణాళికలో కార్మిక విధానం వివరించే ప్రకరణంబట్టి కూడా అవసరాలకు అనుగుణంగా వేతనాలు నిర్ణయించే స్వాతంత్ర్యం ప్రభుత్వం ఇంకా కట్టుపడే ఉన్నది. అయితే సమ్మేదారుల నాయకులు నెలకు 120 రూపాయల కనీసవేతనం ఇవ్వమని ఈ నాడు కోరడంలేదు. సిద్ధాంతం అంగీకరించి పేరుకు వేతనాలను పెంచమని మాత్రమే వారు కోరుతున్నారు. ఈ విధంగా తృతీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక సహితం ప్రభుత్వ సిబ్బంది వాదాన్నే బలపరుచుతున్నది. ప్రభుత్వమైనా, శ్రీ నందా అయినా ప్రణాళికా బద్ధమైనవిధంగా అభివృద్ధి కార్మికమాల అమలుపరచడానికి అయినా కట్టుపడి ఉండాలి: లేక ప్రణాళికకు పట్టు గొమ్మలు అయిన సిద్ధాంతాలకు అయినా కట్టుపడి ఉండాలి. రెండూ కావాలంటే సాధ్యం కాదు. సిద్ధాంతాలే కావాలంటే మాత్రం తత్పరిణామాలకు నిద్రపడి ఉండడం అవశ్యకం. అవసరాలకు అనుగుణంగా వేతనాలు నిర్ణయించడమనేది వాటిలో ఒకటి.

కనీస వేతనాలచట్టం క్రింద కనీస వేతనాలు రేట్లు నిర్ణయించే అధికారం ప్రభుత్వానికి ఉన్నది. పారిశ్రామిక కార్మికులకు సంబంధించినంతమట్టుకు కనీస వేతనాలు నిర్ణయించడానికి ఆధారమైన న్యాయాలను సరసవేతనాల సంఘం రూపొందించినది. వారి కోరకు బోనసుసంఘంకూడా నియమించడం అవశ్యం జరుగుతుంది. కాని వ్యావసాయ కార్మికుల విషయంలో ప్రభుత్వం భిన్నమైనచైఖరి అవలంబించినది. వారి అవసరాలపట్ల ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ చూపవలసిన అవసరం ఉన్నదని మాత్రమే ప్రభుత్వం గుర్తించినది. దానిలో ఎక్కడా ఖాదీ,

SHIMADA
VACUUM FLASK

ద్రవీ వరికింవనల్ల శ్రేష్ఠమైనది
అని యుజువుచేయబడినది !

అనమాక దున్నెకో కప్పికంగా అంతరాలియ అంతమైం ద్రవీకం దృఢంగా విప్పించబడిన ఈ వాక్యమే హిమ్మలో దివ్యమైనదల్ల ఇంకా దృఢమైన పొగవని రీపర్ అనుర్వదియవ్వది. అది మీ ద్రివైక పొదురుమును మీ యిష్టానుసారం వేడిగా గాని, లేక చల్లగా గానీ, వింపించుతుంది.

రెండు సైజులలో దొరుకు చున్నది :
1 సైజు, 2 సైజులవి, ద్రవీకమాక తంగులు, అవి చువోచారమైన వమోవాంకో చున్నది.

లొకరేకలో విప్పించువాడ.

షిమడా గ్లాస్ అండ్ ప్లాస్టు పేక్టరీ (ప్రైవేట్) లి.

చులెన్ - 23

పోపట్ జమాల్ అండ్ సన్స్

182, బ్రాహ్మ చులెన్ - 1

కాంజి పావ్ జి పరేఖ్ : కాంజి పావ్ జి పరేఖ్

51, మంగరూవ రోడ్, (కంకర) పైవేక రిమిడెక్

బొంబాయి - 2 : 55, కాంగ్ ప్రిత్, కంకర - 1.

మొదటి TEL. : 21-7-60

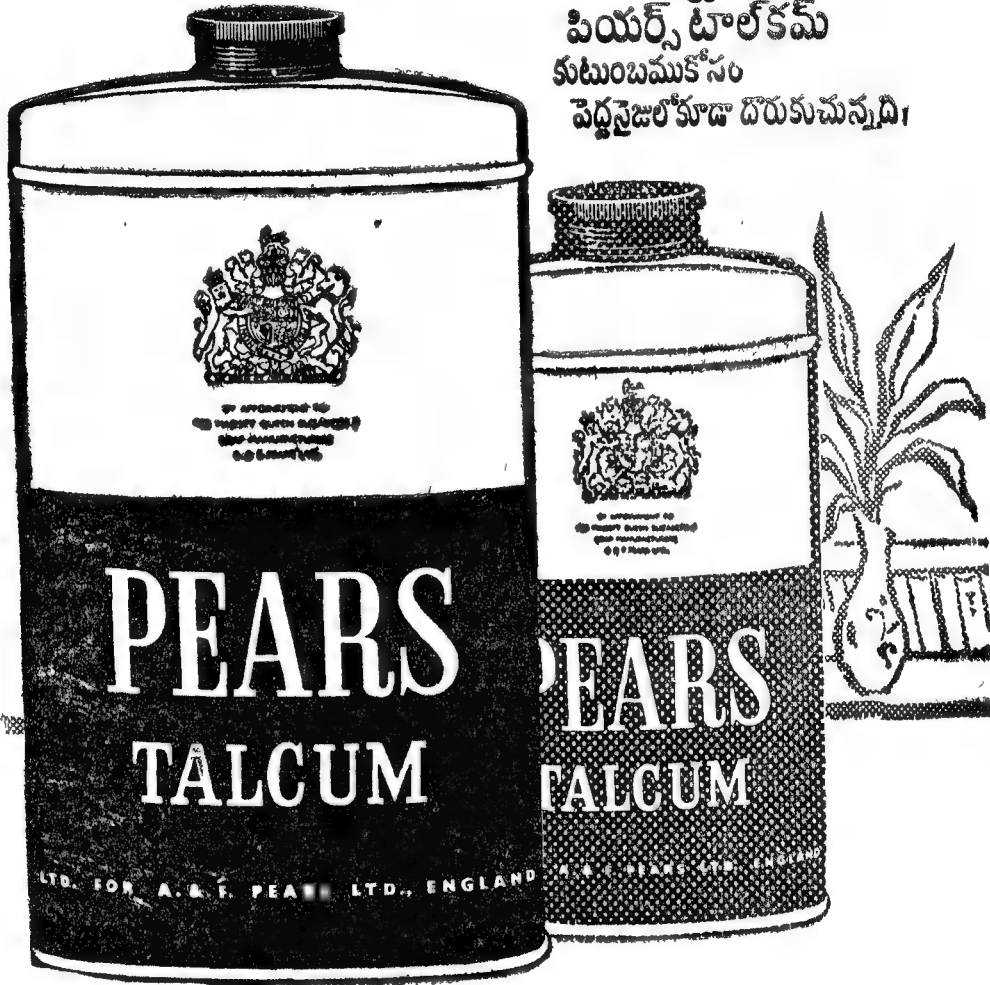
చేసేత పారిశ్రామిక పతనాల ప్రసక్తి
మాడాలేదు.

శ్రీ సందా బట్ల మిల్లుల పతనసంఘం
నిర్ణయాలను ఖాదీ పారిశ్రామికాలకు ఎందుకు
వర్తింపజేయలేదు?

కార్మిక సంఘాలనుంచి కార్మిక వర్గానికే

చెందనివారిని తొలగించాలనేది రంజిత
ప్రజాశక్తిలో జరిగిన ప్రధానమైన సిఫార్సు.
ఇంతవరకు దానిని ఎందుచేత అమలుపరచ
లేదన్నది ప్రశ్న. శ్రీయుతులు నాథ్ పాయ్,
జాల్వి, ఆల్వారెజ్, జోషీ ప్రభృతులు
ప్రభుత్వోద్యోగం సంఘాల విర్వచన

ప్రభుత్వాన్ని ప్రభంపిస్తేయదాని? అనుకు
రించిన దెవరు?
దానిని అమలు పరిచితే శ్రీ సందాను
కలుపుకొని కౌంగెను కార్మిక నాయకులు
అందరికీ ఉద్యాసన చెప్పినట్లు అభిరుచిని
భయమా?

ప్రియర్స్ టాలకమ్ — అంత అన్ని వర్గాలకు దొగవైన వరికంటే శ్రేష్టమైన
టాలకమ్ — దీనిని ఉపయోగించుకొనుట దొరుకునన్నట్లుగా దొరుకునన్నట్లుగా
ఈ టాలకమ్ దొరుకు టాలకమ్ దొరుకునన్నట్లుగా దొరుకునన్నట్లుగా
దొరుకునన్నట్లుగా దొరుకునన్నట్లుగా దొరుకునన్నట్లుగా
దొరుకునన్నట్లుగా దొరుకునన్నట్లుగా దొరుకునన్నట్లుగా
దొరుకునన్నట్లుగా దొరుకునన్నట్లుగా దొరుకునన్నట్లుగా

పియర్స్ దొరుకునన్నట్లుగా దొరుకునన్నట్లుగా దొరుకునన్నట్లుగా

వినియోగదారులకు దొరుకునన్నట్లుగా దొరుకునన్నట్లుగా దొరుకునన్నట్లుగా

దేవాంతకుడు: సరికొత్త పంథాలో సరస్వమైన చిత్రం

సరికొత్త కథతో మన అంతా భువన అంబరమంది అయిపోయిందనే భావంతో ఒక్కసారి రక్షణకు వచ్చి కొందరి విష్ణు లోకంలాగా పోయి మగవారి జండా ప్రతిష్ఠించిన పర్వతకుడి కథ తెంచాటనే ఉండవలసి పోవడానికే అవుతుంది.

భారతి ఫిలింస్ వారి చిత్రం 'దేవాంతకుడు' మొన్న మార్చి 1 క విడుదల అయింది. అంతకుముందు విజయా గార్ల మ్వల్ వ్యతిరేకంగానే, కొంతమంది కలిసి కనమూర్తి మేకప్ ఈ చిత్రం కూచిం కాడు.

'కళ' 'కళ' అని పాపాన సంబంధం ఉండని అసలు మ రెండూ ఒకటేనని అభిప్రాయం అంటారు. కాగా నేటి కళారంగాలలో కళ కలగా కూలి చిరకాలం అయింది. కల మూలం ఇటీవలే 'కళ' అయింది. అందుకు 'దేవాంతకుడు' చిత్రం సాక్షి.

ముర్ము — భారతి ఫిలింస్
దర్శకత్వం — డి. శ్రీలక్ష్మి
కూటలు — సహాకర్షణ
పాటలు — అరుద్ర
సంగీతం — అశ్వదాసు
తారాగణం — ఎన్. డి. రామారావు
కృష్ణమూర్తి, ఎన్. వి. రంగారావు,
కొంతారావు, క ఘన రామ లక్ష్మి తది
తరులు.

ఇది తెలుగు తెరకు సరికొత్త కథ.
చిత్ర విజయానికి కళా బలం ముఖ్యమూ, తారపాల ముఖ్యమూ అనే తరతర భర్తలలో దర్శకనిర్మాత తడవలచుకోలేదు. అందుకే కేవలం ఒక కథని—కథాని కథని—ఎన్నో మని కలిసి వ్రాసేంచి చిత్రీకరణ కూరగా మ రించారు.
దేవాంతకుడు కథ అంతా చాచావు కళా వాయవది కల.

కృష్ణచిత్ర 'కావమరకట్ట'లో కమలామూర్తి, పాది, కృష్ణమూర్తి.

కాటకం కాదుదూ, అదన్న యాత్ర నిదూ అయిన సుందరం (ఎన్. డి. రామారావు) కాటకానికి దబ్బు గడిస్తూ చేదలకు పాదలకు పోయిపడుతూ కత్తిగా జీవికాటికలో పోలాంటూ ఉంటాడు. అతడు కాన ప్రేమించి (బ్రూ అతనికి మనః తెలిసి) కనిపించి కూతురు మీనాక్షి (కృష్ణ కృష్ణ) ని పెళ్ళి చేసుకోవాలనుకుంటాడు. కాటకాలవాడికి పిల్లనివ్వనని ధనికుడు ఫిక్సింగ్ చేసుకుంటాడు. పెగా కూతుర్ని బయటికి పోకుండా వస్తాడలను కాపలా ఉంచుతాడు. కాటకాలయోధుడు కనుక నాలుగో మాడి అడవనందో లోపలికివచ్చి సుందరం మీనాక్షిని కలుసుకుని పెళ్ళి చేసుకునే విషయమై మాట యిచ్చి ప్రమృతుంటాడు. తన వట్టిప వండటికి మాతృకృష్ణని వ్యక్తిత్వాల దూపానా పెడలో లెక్కకట్టే ధనికుడు కృష్ణ కోటికొడుకుగొట్టే వట్టి కోచ్చి పెళ్ళి మాఫులు ఏర్పాటు చేశాడు. కాని యింతకుముందే సుందరం మాచిపూడి సుందర కామేశ్వర్ని చేవలలో మీనాక్షిని నాలుగో కిడుల పెరిట కలుసుకుంటూ ఉంటాడు. పెళ్ళి మాఫులు కాగానే పిల్ల యిచ్చు లేకుండానే కనిపించు పెళ్ళి ఏర్పాటు అన్నీ చేశాడు. చచ్చిగా పెళ్ళికి ఒప్పుకోని అతని భార్య చచ్చిపోవాలని బావిలో వదిలిపెట్టా సుందరరామేశ్వర్ని చేవలలోంచి సుందరం బయట పడి రక్షిస్తాడు. మీనాక్షిలలి మీనాక్షి సుందరం చేక్కల కలిసి ఆకీర్షిస్తుంది—ఈ సంగతి తెలియని ధనికుడు తనకన్న ముందే పుట్టిన అల్లుడితో పెళ్ళి పీటలమీద కూర్చుని ఉండగా నాలుకల సుందరం మరో చిన్న నాలుకమాడి పెళ్ళి కూతురుతో వలాయన మంత్రిం పడిస్తాడు. ఉరిబయట కోవెలలో పెళ్ళికి అంతా సిద్ధమై ఉంటుంది. మీనాక్షి సుందరం పీటలమీద పెళ్ళి ని అమాంతం జమిం వారే చెడగొట్టి కూతుర్ని వట్టి చేత మీద మీద గదిలో బంధిస్తాడు. మళ్ళి కలించి ఆ ముచ్చటయిన ముసలి పెళ్ళిగొడుక్కో కూతుర్ని వ్యాసని ప్రయత్నాలు చేస్తూ ఉంటాడు. సుందరం గాయాలలెగిరి అంతిమ ఘడియలో ఉన్నాడని విని ఇక జీవితాక వసులుకున్న మీనాక్షి తిప్పించుకుపోయి నదిలో పడిపోతుంది. దీనినూ ఏమీ అంతా గాలించినా మీనాక్షి కనపడదు. మీనాక్షి ఇక లేదనుకుని గతాన్ని తిట్టుకుంటాడు జమిందారు.

ఇంతమాటా చెవినిపెట్ట సుందరానికి మనో వ్యాధి తిరగలేట్టి మంచంపట్టి పాక్షాత్తు 'చచ్చి' పోతున్నావనుకుని ముందుగానే గోదానంకింద రేప 'అప్పన్న' అనే ఎల్లన ఒక బ్రాహ్మడికి దానమిచ్చేసి తాత్కాలికంగా కన్నుమూస్తాడు. కన్ను మూసేక సుందరం స్వప్నలోకం అనే భులోకం కల్గిపోతాడు.

‘భక్తరఘునాథ’లో జమున, కాంతారావు.

అంతవరకు జరిగిన కథ ఇక్కడినుంచి కల అయిపోతుంది.

అకల ఒక్కటి చెనక సతీ పావిత్రికథకు కలా తోకామర్చిన కథకాని కథ. అ పరి కథ కథని పత్ని ప్రభుడి కథగా మార్చి రచయిత దర్శకు వ్యంగ్యంగా చీలించడానికి (పరి) క్రమించారు.

పరలోకం వెళ్లిన క్రియారాత్ని వెతుక్కుంటూ ఆమెని తిరిగి ప్రతికించుకు రావాలని నా య మ లో కం వెళ్లి తిర్యాక అం. ఎ. విష్ణులోకం లు రమ్యమైన స్మృతి క్రిమిద తిరిగి భూలోకం మోడికి దిగి సుందరం మంచం మీద నిద్రలేచేవరకు ప్రేక్షకులు ఒక చిత్రకథాసరిత్సాగరంలో మునిగి ఉక్కిరి బిక్కిరి అవుతారు. ఆయాలోకం లు పర్యటిస్తూ ‘దేవాంతకుడు’ సుందరం ఇచ్చే గుడ్డిర ఉపన్యాసాలు చాలా వ్యంగ్యంగా చురుగ్గా ఉన్నాయి.

సుందరం విష్ణువును కలుసుకున్నప్పుడు పతిపావిత్రీ కథలో మగవారు మగువలకు లోకువె వారని తన క్రియారాత్నిని ప్రతికించి ఆ అపవధ తోలగించుమనీ వేడుకుంటాడు.

మెలకువరాగానే మినాక్షీ దొరికిందనీ కొనకొనిపోతో ఉందని తెలుసుకొని సుందరం ఆమెదగ్గరికి వెడతాడు. మినాక్షీ సుందరం అనుంగాలాపనకి మొదటినుంచి తాళంలేనిక దీపాచరి బహుకాయకృత్తు (చిట్టి చిడత) ముగించి మళ్ళీ ఆమెలో కదలిక కలిగిస్తాడు. ఇంతకా నీనీ ‘కవిసమయం.’

మూలంగా కథ ఇది. తెరకు అనుకూలంగా కథను మార్చడానికిక ప్రయత్నిం లో కథకుడు, దర్శకుడు కృతికృత్యులై వారనే చెప్పాలి.

సుందరంగా ఎన్. టి. రామారావు నటన పరదాగావుండి చక్కరింతలు పెట్టింది. ఇలాటిపాత్రలు రామారావునువాయాసంగా నటించగలడు. ప్రేక్షకులూ సుఖంగా చూస్తాడు. మినాక్షీగా కృష్ణకుమారి సహజ ముగావుండి. యముడుగా రంగారావు, విష్ణువుగా కాంతారావు, చిత్రసత్తుడుగా వంగర వారదుడుగా రఘురామయ్య, విచిత్రసత్తుడుగా పేకేటి నటించారు.

వక్త్రుంటి అచ్యుయిలో ముఖ్యారాయ

మా, ‘అంతకుమా’ ప్రేయసిలో నా కష్టాలన్నీ వాళ్లేపడ్డ పత్ని ప్రభులు, బిస్సు ప్రేమించిన కథానాయకీమణులకు కన్నీరు కద్దం ఉండనే ఉండవు. నాయకీ కష్టాలు లేనందువల కథలో బరువు కరువై పోయింది. మధ్య మధ్య పాటలు ఎక్కువై గమనవేగం తగ్గిపోయింది.

అశ్వద్ధాను సంగీతం అరుద్ర పాటలకు రాగంతో పాటు రంగు రంగామాడా తీర్చి దిద్దింది. శ్రవణ్యల స్వత్యగానంలో శేవలం వసంతి, మణ్సుఖప్రియ రాగాలే తోడించి పాడిగించడంతో లాలిత్యం, చోయి కరిగి పోయాయి. ‘గోంగూర పాట’ జనపాట అయినా కొనవచ్చు.

చిత్రం ప్రారంభంలో ఉపావరణాయం పాటకంతో కథను ప్రవేశపెట్టడం సమంజసంగా ఉంది.

ఈ ‘దేవాంతకుడు’ తెలుగు దేశంలో విజయవిహారంచేస్తే ‘దేవాంతకుడు’ అనిపించుకుంటాడు.

నవనవలాడే 'లవ్ ఇన్ సిమ్లా'

ద్రుమవిందన ఛాయాగ్రహణం, వీనుల విందన సంగీతం రెండూ కలిసి హాయిగా మూడు గంటల కాలక్షేపం చేసే చిత్రం 'లవ్ ఇన్ సిమ్లా'. అందుకు తగ్గటు చక్కని ఛాట్ డోర్, ఇన్ డోర్ దృశ్యాల సమీకరణం కూడా ఇందులో ఒక ప్రత్యేకత.

ఒక పడచోళ్ళు చాలా కుమారి తాను మోటుగా ఉండి నీటుగాలేదని తన సోదరిని ప్రేమించి పెళ్ళాడాలనుకున్న పవనాగరిక యువకుణ్ణి తన లాస్యంకో జయించి తన బాడినిగా చేసుకున్న కథ 'లవ్ ఇన్ సిమ్లా'. కథ మనకు కొంతగా ఉంటుంది. హాల్వుడ్ కథను హిందీలో తీసి మనకు చూపుతున్నట్టుంటుంది.

కొత్తవాళ్ళకు అవకాశమిస్తే చిత్ర పరిశ్రమ పట్టాటంబంటూ కారణాలు ఏకరువు పెట్టే సింఘమదారులు ఒకవపున ఇంకొక పక్ష కాలంలో మరోవపున కొత్త నటులతో కొత్త ఫోకడలతో చిత్రాలు నిర్మిస్తున్నారు. 'లవ్ ఇన్ సిమ్లా' లో నటించిన కొత్త జంట సాధనా, జయి ముఖర్జీ మంచి స్టైల్ ప్రాయంగా నటించారు.

చిత్రంలో సంగీతం శ్రీకాంత సందంగా ఉంది. కథానాయకుడు సిమాకు రైలో వస్తున్నప్పుడు రైలు 'గుడ్ గుడ్' తో ప్రోత్సహిస్తోందని పాట మన సంగీత దర్శకులకు ముందుకు

కొనబోనిక బాట కాదగదా. ఇక్కడ ఖుర్రీ అనే కొత్త సంగీత దర్శకుడు పాటలతో మాటల్ని రాగంలో రక్షిస్తేలా రంగ రించాడు.

ఛాయాగ్రహణం కళ్లు వలవజేలా ఉంది. హాల్వుడ్ బయటికి రాగానే పీ మూడు గంటలు సిమ్లాలో ఉండి గాలేదుకదా అని పిలుచుంది.

అయితే బ్యూటీకంపై ములూ, బాల్ రూమ్ డ్యాన్సులూ మరీ మిలిమిలించి పోయాయి. కయిమాన్స్ దృశ్యం 'రైలా ముహూ' ఎడారి దృశ్యంలా రూపొందించారు. 'లవ్ ఇన్ సిమ్లా' నవనవలాడే చిత్రం చిత్రమైన చిత్రం. ★

విజయం

మద్రాసు నగరానికి మరో కొత్త సినిమా థియేటర్ ఏర్పడింది. కొడంబాకంలో 'లిబర్టీ టాకీస్' పేరు కలసిక ఈ ప్రదర్శన కాలక్రిమిద్ద తమిళనటుడు శ్రీ శమిని గణేశన్ ప్రారంభిస్తానని చెబారు. శ్రీ శి. ఎ

రెడ్డి, శ్రీ పి. వసంత్కుమారరెడ్డి, శ్రీ డి. ఎం. కె. రెడ్డి అతిథులకు స్వాగతం చెప్పారు. సినిరంగంలో ప్రముఖులు చాలా మంది ఉత్సవానికి హాజరయినారు.

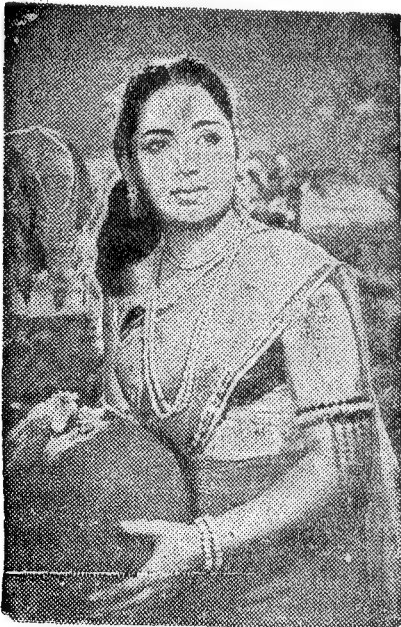
తరువాత శ్రీ శేంకేశ్వర మహాత్మ్యం నుంచి కొన్ని ఘట్టాలు ప్రదర్శించారు.

గతమాసం 26 వ తేదీ మద్రాసు ఫిలిం ఫోన్స్ అసోసియేషన్ వారి కసమావేళ జరిగింది. ప్రస్తుతసంవత్సరానికి ప్రెస్ టెంటుగా శ్రీమతి శివకామి సుప్రసామి, గౌరవ సాధారణకార్యదర్శిగా ఆర్. ఎస్. కన్నయ్య ఎన్నికయినారు.

ఎ. వి. ఎం. వారు మరో హిందీ చిత్ర నిర్మాతానికి పూనుకున్నారు. ఇందులో మనీర్ దత్, ఆకాపరేఖ్ నిరూపారాయ్, కృష్ణధావన్ పాల్గొంటున్నారు. నిర్మాణం త్వరిత గతిని సాగుతోంది.

అగస్టు 21 నుంచి ఎడింబరోలో జరుగబోతున్న మరో అంతర్జాతీయచలనచిత్ర ఉత్సవాలకు 'అపూర్ సోసార్' చిత్రం వందదానికి కేంద్రప్రభుత్వం నిశ్చయించింది. ఈ ఉత్సవం మూడువారాలు జరుగుతుంది. 150 చిత్రాలు ప్రదర్శన కుంటున్నందున వీరు స్నాయి. నిర్మాత దర్శకుడు శ్రీ సత్యజిత్ రాయ్ ఉత్సవాలకు హాజరవుతారు.

(నాథన్)

సుభిధా వాప్రోడ్ కన్నా 'శిబిరి'గా పండరి బాయి.

నమ్మిన బంటు అంతర్జాతీయ చలనచిత్ర ఉత్సవానికి ఎన్నికయిన తొలి తెలుగు చిత్రం

రాష్ట్రపతి రజతపతకం అందుకొన్న శంభులింగ్ వారి 'నమ్మినబంటు' అష్టమ అంతర్జాతీయ చలన చిత్ర ఉత్సవానికి ఎన్నిక అయింది. ఈ ఉత్సవాలు స్పెయిన్ లో కాన్ సెబాస్టియన్ లో జూలై 9 న ప్రారంభమై 10 వరకు జరుగుతాయి. జూలై 16-వ తేదీని 'నమ్మినబంటు' ప్రదర్శిస్తారు.

కేటలు శ్రీయుతులు ఎస్. వి. రంగారావు సమ్మడి వెంకటేశ్వరరావు, నిర్మాత యార్ల గడ్డ వెంకన్న చాదరి, నవయుగసంస్థకు చెందిన జాగర్ల మాడి లక్ష్మయ్య, కొనరాజు భానుప్రసాద్, కె. వరసయ్య ఈ ఉత్సవంలో పాల్గొనడానికి జూలై 7 వ తేదీని విమానంలో స్పెయిన్ వెళ్ళారు.

అంతర్జాతీయ చలనచిత్రఉత్సవానికి

తెలుగు చిత్రం వంపవడదం ఇదే మొదటిసారి.

ప్రదర్శన యోగ్యంగా ఉండడంకోసం చిత్రం నిడివి 9,500 అడుగులకు తగ్గించారు. మధ్య మధ్య స్పాన్సర్ భాషలో సబ్ టైటిల్స్ వ్యాఖ్యలు సమకూర్చారు. లండన్ లో కొన్ని ప్రాంతాల్లో సబ్ టైటిల్స్ కూర్చడానికి కూడా విరు ప్రయత్నిస్తారు. ★

వైద్యుని కాలపూరితమైనది వికమత్యపు నిలవ తెలియదేమిటి వదిలా. ఒక్కఘడి నీవు ఒక్కమాటమీద నిలబడు. చెరువునీటి మీదచిల్ల మెంతులాఅలాఅలామాటలమీద జరుక్కుంటూ పోతారు. అందికే గవర్న మెంటిలా అభూరిస్తున్నాయి. పృష్టిలో ప్రతి వక్ర టిన్నీ ఉద్దేశించేది వివిటి? అయికమత్యం కావాలోయచవ నలాయా అని. రూపాయి కాను చూడండి. అందులో పదహారణాలూ కలిసి ఉంటేనే వాటివతా. అలా సంధనగా కూడ బలుక్కు నిలబడతాయి. ఏదీ ఆరూ పాయి నోమాగు మార్చిచూడండి. ఆరించిన వాడు మారినవాడే వాడి సంతకే తల కాస్తా నంచుకు తలాదారిగా పోయినట్లు చక్కోపోతాయి. అలాకానులు సెలగ వప్పులా చెలువడయిపోతాయి. అలాగేమాట వరసకే చెబుతున్నా సర్ది. యజ్ఞాంపులగా యవన్నె ఎందుకు గిరిశం అండి బుచ్చమ్మ లనే తీసుకు చూడండి. వారిదరిమాట యాక మై వారు కలిసి నిలబడితే లోకం, సంఘం, ఛాందసపెద్దలూ వారిని తేరిచూడ గలరా? యంతమాత్రం చూడలేదు. సంఘభావం లేక పోతే యామపుతుంది? ఓ మంచిగోమూసి అట్టి గిరిశం నువ్వునా నడు అని నన్ను పాముంటారు. బుచ్చమ్మ దమ్మ లేని గిరిశం నిర్బలుడే, ని సేవాడే, గోగియో, విరాగియో చిక్కినగమై తరవా చ్చిచ్చిపోతాడు. అయ్యా సద్భావ్యాడిన్న పీకావే అని దుఃఖించడం తప్ప రొండోపసుండదు మీకు...

రా వెంకటేశం రా. వేళకొచ్చావు. యా నిటిమీద రెక్కరిస్తున్నాను. విని బాగుపడు. తప్పిక్కురీసినపు డేదంతా అందులో గుప్పించి య్యాది. అసన్నుడిగితే ఈ అయికమత్య మ్మీద సినిమావాళ్ళకున్న గురిలో నూకో వంతు మనందరికీ వుంటే దేశం ఎప్పుడో బాగు పడేదోయ్. వాళ్ళ నువ్వి బుద్ధి తెచ్చుకో వారి మనవంతా. వాళ్ళు చూడు. అందరూ యెల్లప్పుడూ ఒకటే కదని సినిమా తీస్తారు. యాడాదికెన్ని పిక్చర్లు చూస్తావు. యక్కడేనా ఒహదానికీ ఒహదానికీ ఒక్క అడుగు లోనైనా లేదా వుందా చెప్పు. ఎంగుకుంటుంది. ఉండదు. వాళ్ళ బాగుపడే లక్షణం ఉన్నవాళ్ళు. వాళ్ళకీ అయికమత్యం విలవ తెలుసు. యానైటేడ్ వుయ్కాండ్-అనగా

మేవంతా ఈ విషయంలో కలిసి కట్టుగా ఉంటాం, ఒకటే కథ తీస్తాం, ఒక్కలాగే తీస్తాం; డివైడెడ్ వుయ్ఫాల్ అనగా అలాచేయక తలా వకకథా తీసుకుని తలా వకదారిగా సినిమాలు తీసినట్లుయితే - వుయ్ ఫాల్-అనగా మేమంతా మారినపోతాము అని వాళ్ళనమ్మిక. డబ్బ, మైడియర్ వెంకటేశం, ఈజ్, 'ఇన్ మెర్ట్' దిస్ట్రీబ్యుట్ ఆఫ్ డెయర్ నక్సన్.

వక్ర కథలోనే కాదు అన్నిటావాళ్ళకీ ఈ అయికమత్యమీద గురివుంది. వాళ్ళకీ దొరికి నవి వకటారకం పాత్రలు. అందరికీ వక్ర టేరకంపాత్రలుంటాయి. అన్ని పిచ్చర్లలోను. అవి వక్ర టేరకం విగులు (వక్ర టేరకం) పెట్టుకుంటాయి. ఒకటేరకం దుస్తులు ధరిస్తాయి. వక్ర టేరకం డైలాగుల్లో, పాటల్లో ఏడుస్తాయి, ఏడిపిస్తాయి, నవ్వుతాయి, నవ్విస్తాయి, నవ్వులపాల వుతాయి. వక్ర టేరకంగావుడతాయి, పెరుగుతాయి, గిడుతాయి. అన్ని పెళ్లాలనూ వక్ర టేరకం చిలులోంచి, వక్ర టేరకం మెంటులోమాసి వక్ర టేరకంగా అపోహపడతాయి. వక్ర టేరకం అవుడోరులో (మహాబలిపురం, పూనమలి హైగోడు) తిరుగుతాయి. తరవాతి వక్ర టేరకం కారు కింద పడి వక్ర టేరకం చెప్పి (పలాప్రేమార్కు) తగిలించుకుంటాయి. చివార్ని అన్ని పాత్ర లాకలిసి వక్ర టేరకంగా గ్రూపు ఫోటో తీయించుకుంటాయి - మూడోరీల్లో పోర్టన్ పోగొట్టుకున్న పెరుమాట్ల (బహువచనం స్త్రీ) వివా.

మ్యాజికు మాత్రం వాళ్ళ మగ్గి యానియన్ గూడా పెట్టార్, వికమత్యంలో మెలగీ, తమలో తామేగాడు డిస్ట్రిబ్యూటర్ ప్రాడ్యూసర్లతో గూడా - అందరూ ఒకటేరకం పాటల్ని ఒకటేరకంగాకాపీట్టడంలో ఘనవిజయంపొందిస్తున్నారు. పొడుగుచూడు. ఒక్కడుగు తభావతురానీరుగద.

వేయేల వెంకటేశం ఒక్క హెడ్డింగు మినహా మన సినిమాలలో మిగతావన్నీ ఒకటేవిధంగా ఉంటాయి. అందికే 'వాటి' అనా సేమన్నాడు మేకప్మీయరు. పేరులో

ఏవుండి... ఏరోజ్ టెరోజ్ టెరోజ్ అంకో సేమదొరసాని ఇంకే వనాలో తెలిక. అలాగే మన సినిమాలూనూ.

ఫలం చెడా విధం దక్కాలన్న పట్టుదల దక్కించుకునే అయికమత్యపున్నా మన వారిసాతు. అందికే బలవత్తరమైన ప్రజాభిప్రాయంగానీ, తీవ్రమైన విమర్శలు రానీ వాళ్ళు చెక్కుచెదరకుండా నిలబడి ఉన్నారు. విమర్శలు చేసేవాళ్ళుటివెఫ్ కాయిలనుకో. గిట్టనివాళ్ళు. ఓర్వలేనివాళ్ళు. ప్రజలు పాపం ఉట్టిగొరెల మందలుగదా... వాళ్ళేమీ అను; అనుకోరు. 'ఇహానీ సినిమా ఇప్పట్లో బాగుపడదు. దీన్నేంటేనీ లాభం లేదు' అన్న నిస్పృహ కొద్దీ వదిలేకొని గిట్టని వాళ్ళంటాకే గాని అది వుట్టిధమ అని. మాఅనగా సినిమావాళ్ళ - నమ్మిక.

అంగులనే మేమిటుచెనుంచి ఈ గిట్టని వాళ్ళనే తిన్నో మెట్టికాయవేసి, ఆ విమర్శ లేవో మేవే అభూరిస్తామని చెప్పడలచుకున్నాం. ను బ్లరంగా మాసి క్షరనిమే ను మ్మకుంటూ పులికొ విమర్శలు రాసి పోతే అచ్చు కొట్టించేసాం. సినెడొరలాగే చేసారడ సీకు డెల్వోలేడో. కుంపిణీవాడే తన తాజాపిచ్చురు మీద విమర్శరా సేయించి, అందులో నిజాయి తీకే రెండు చెంపలు గిట్ట-అబద్ధం, ఆపాటి లోపాలుకూడా వుండవు గాని జనవేడ్చిపోతారని లోపాలున్నట్ట భిన్నయించడవన్నమాట - అచ్చుకొట్టి పంచుపెట్టిస్తాడు.

అవి ప్రజగాడు చదవడంబావా? లవుడు స్వీకరమీద చెవులు హోరెలిపోయేలా వదిలేస్తాం. పూరూరా అహోరాత్రాలూ టమకేయించేసాం... అప్పటికీ జనం నమ్మక హాలువేపు రాపోతే, మేవేటిక్కట్లకొనేనూ కళ్ళి మరోమాగు చూస్తూక్కావస్తాం. బాగుండడోయ్ అని పొగుగువాడికి చెప్పి పొగుపెడతాం. మేవరిగిన మినిషర్ చేత ఒపిని యమ్మ ఇప్పించి ఆత పెడతాం. అసరిందాకా రాదులే. మనవాళ్ళుట్టిగొరెలమందలు. వాళ్ళకీ తభావతు లన్నీ తెలిస్తేస్తాయా యేవిటి.

పో మై డియర్ వెంకటేశం. నేను ప్రాడక్ట్ నేకగాక రిరీజుకీ, పబ్లిసిటీకీ, అనుమాల విమర్శకీ, జనానికి కూడా ఏగ్నాట్లు చేసేవాను. నీదీ, మీ సిమర్ మాత్రమే ఆలీసెం. రిమెంబర్ యునెట్టే వుయ్ ఫాల్. మన వంతా కలిసి కట్టుగా ఇంగులో పడదాం; డివైడెడ్, వుయ్ కాండ్-పడి లేచాక, విడి విడిగా నిలబడదాం-నా అంత గొప్పవాణ్ణి నేనేనీ అని.

తక్కువ జవాబుగా “నన్నయ” అని తెలియ
కేళారు. నన్నయగారు వ్రాసినది “భారతం”
కాని “రామాయణం” కాదుగదా!

అలాంటప్పుడు మీ నమాధానం ఎలా
నమరిస్తారు? వివరింపకోరాదు - అదే విధంగా
“జేకభావలందు తెలుగు లెస్స” అన్న పద్య
పాదము “తెలుగుదేల యన్న దేకంబు తెలు
గేను తెలుగు విభద...” అన్న ఆ ముక్త

ఉత్తరాలు

(2-వ పేజీ తగవాయి)

మూల్యం గ్రంథకర్త క్రికృష్ణదేవరాయలది
కాదా!

సి. కామేశ్వరరావు (గుడూరు).

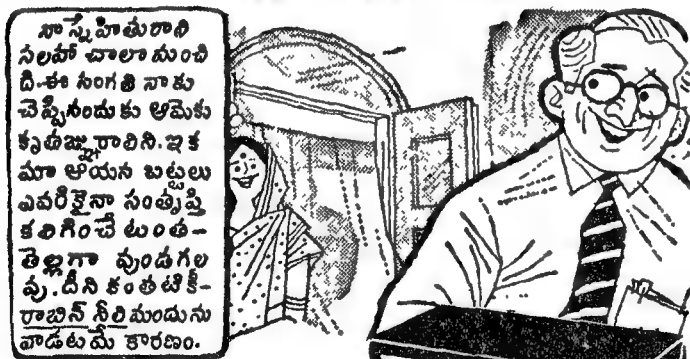

ఏమి, మూలతీ నీవు
ముఖం ముడుచుకొని
వున్నావు.

శివును, మా ఆయన
నాకు బట్టలు ఉరికడం
చేతికాదని అంటాడు.
ఇంకా తెలుపుగావుం
డాటలు బట్టలు. నేనేం
చేసింది. అన్నింటిలోకి
మంచి బట్టల సబ్బు
తోనే ఆయన ఉడుపు
లు ఉడుకు తున్నాను.

మూలతీ! మంచి బట్టల
సబ్బుతో ఉరికడం మాత్రమే
చాలదు. బట్టలను ఉరికిన
తరువాత ఒక సారి గాబిన్
నీలిమందు కరగిన నీళ్లలో
వాటిని ముంచి ఉరిమిపేసే
గాని ప్రక్కతి సిద్ధమైన
తెలుపుదనం వాటికి రాదు.

నాన్నా హేతువాది
సలహా చాలా మంచి
ది. ఈ సంగతి నాకు
చెప్పేసరిందుకు ఆమెకు
కృతజ్ఞురాలిని. ఇక
మా ఆయన బట్టలు
ఎవరికైనా సంతుష్టి
కలిగించేటంత -
తెల్లగా వుండగల
వు. దీని కంటటికి -
రాబిన్ నీలిమందును
వాడటమే కారణం.

రాబిన్

నీలిమందు

ప్రకృతిసిద్ధమైన
తెలుపుదనాన్ని
చేకూర్చే పస్త్రాలకు

* రాబిన్ అల్ట్రామరైన్ నీలిమందుకు
అమాత ప్రచారంలో గతి కిదు.
అట్లాంటిక్ (హన్స్)
లిమిటెడ్
(ఇంగ్లండులో రిజిటర్డ్)

ATLANTIS

* నన్నయ ఆంధ్రమహాభారతంలో
అరణ్యవర్ణంలో కామాయణ గాథ కంచి
కాదు.

తాయల పూర్వికుడైన శ్రీనాథుడు
'మర వి లా నం' లో "... న వి
వంస్పృతంబు నకల భాషలకును దే క
భాషలందు తెలుగు లెస్స" అన్నాడు.

* * *
సాహిత్యంలో కొద్దిపాటి పరిచయం
ఉన్నదని ఇన్నాక్సు నాలోనేను అనుకొని
తృప్తి చెందేది కాదను.

శిరా మిత్రశక్తిలకు పావు గంటలో నూ
ధానములు వ్రాసి రిజల్టు చూసుకొనేటప్పటికి
12 మార్కులు కన్నా ఎక్కువ రా లేదు.
ఇందుమూలంగా మంచి గుణపాఠము నేర్వకో
గలిగినాను.

ఇదేవిధముగా తరచు చదువరులకు
సాహిత్య ప్రశ్నాపరి అందించి వారివారి
మదింపును తెలుసుకొనుటకు ఉపకరించే
విధముగా మీ పత్రికలో ప్రకటించ గోరు
చున్నాను.

వ్యాస కర్తవ్య ధన్యవాదములు.
సురేంద్ర శింగ్ (నల్లూరు)

* * *
“ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక” ఆంధ్ర
రాష్ట్రీయ సాహిత్య అనేక పండుమెళి
మారములో ఉన్న మార్పుచేత, భావలకు సన్ని
హితత్వం కలుగచేస్తూంది.

ముఖ్యంగా “మీ సాహిత్య పరిచయం
ఎంత కి” అనే శిరిక వారివారి యోగ్యతలను
నిర్ణయించడమే కొక మాటు మణిగి, చీక
టిండలో పాఠకులలోని విజ్ఞానాన్ని వెలికి
వికసించజేస్తోంది.

కె. అరవిందకుమార్.
(అప్పాచి బిలాన్సూర్.)

తెలుగు వెలుగులు
“తెలుగు వెలుగు”లో గొట్టిపాటి బ్రహ్మ
య్యగారిని గురించి వ్రాసిన విషయాలు చాలా
బాగున్నాయి. “గురువులను కాదని తన
వోవన తానుపోయి ఉంటే ఆయన భిన్నం
గానే ఉండేవారు” అని మీరు వ్రాసిన విష
యం ముమ్మాటికి నిజం.

వి. జనవంత్.
(విజయవాడ.)

* * *
క్రి. ఈమని శంకరశాస్త్రి గారిని గురించి
(8-9-80) వ్రాసిన విమర్శ ఎంతో ఆనం
దాన్ని, గర్వాన్ని (మాప్రాంతపు వారసుట
వల) కలిగించింది. గాండీవ నాదముతో
పోలిక చాలా బాగున్నది. వారి తండ్రినాద
మునుండి వెలువడే రాగ ప్రసారాధికములను
తెలుసుకొని పరివర్తన చేసేను మీకు, శ్రీ
శాస్త్రిగారి ధన్యవాదము లిస్తున్నాను.
మీ వ్యాఖ్య కేవలము వెలుగుతప్ప చీకటి

వలదనీవారికి ఉత్సాహము కలిగిస్తుంది.
 గండికోట గంగారామకృష్ణ
 (వెంకటాయ పాలెం, బ్రాహ్మరాజు).

* * *
 'తెలుగు వెలుగులు' లో ఇటీవల
 శ్రీ వి. వి. గిరిగార్మిగూర్చి వ్రాసినచానిలో
 'స్వామ్యం చేశారు లేదని వ్రాయవలసి
 వస్తుంది.

శనివారపు విశ్వనాథ శర్మ
 (కొత్తూరు.)

పొట్టి కథలు

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రికయందు చివరి
 పేజీలో ఉంటూన్న ఈ స్వల్ప మూటలకు
 "పొట్టి కథలు" అను నామకరణం పెట్టుట
 బాగుగలేదు. మిత్ర సాధ్యమైనంతవరకు,
 తోచినంతవరకు మంచిపేరు పెట్టాలని కోరు
 చున్నాను.

యం. టి. ఆర్. (క్రిరాం నగర్).

జీవనగంగ

జీవనగంగ చాలా బాగుంది. శ్రీ పురా
 ణం సూర్యప్రకాశరావు గార్మి నమస్కార
 మలు. రాధాపాత్ర చాలాబాగుంది. ప్రకాశ
 రావు అన్నయ్యగార్మి అభినందనలు.

కె. మణిమాల (నెల్లిమర్ల).

కార్టూన్

6-7-60 వత్రికలో ప్రచురించిన "మగ
 వారు రాకుండా చూడవే!" అను కార్టూన్
 చాలా బాగుంది. ఇంతమంచి కార్టూన్
 వేసిన ఎస్. శివవర ప్రసాద్ (విశాఖ పట్ట
 ణం)గారికి నా హృదయ పూర్వక నంద
 నాలు.

ఆర్. అప్పారావు (సితాపురం).

10-వ గడ్డనుడికట్టుకు జవాబులు

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

డా.బొబ్బి అమృతము

(1) జక్కుని దావా: కట్టడపు ఆవరణ
 1200 చీ! అ! ఇంటి సలం 700 చీ! గ! సత్య
 వారాయణ పార్కు కోడ, రామలింగేశ్వర
 పేట, తెనాలి, యందున్నది. రు. 28,000 లకు
 తేక ఆప్రాంతమునకు విక్రయించబడును.

(2) తమిళ కోఆవరణదేవసాన జీ కాలసి
 యందున్న మరొక దావా: కట్టడపు ఆవరణ
 1200 చీ! అ! మొత్తం సలం 1000 చీ! గ!
 రు. 28,000 లకు తేక ఆప్రాంతమునకు విక్ర
 యించబడును. వి.ఎల్.వారాయణ, 30, II క
 మొయిన్ కోడ, గాంధీనగరం, మద్రాసు-20.

ఎటువంటి ప్రదేశానికైనా

-చమత్కారంగా- పెయింట్లు వేయుటకు

షాలిమార్ సూపర్ లాక్

సింథెటిక్ ఎనామెల్

- త్వరగా అరి, గట్టిగా వలెవుండే మంచి
 విగారింపుగల సింథెటిక్ ఎనామెల్
- రోజుట, ఎయిదు వాడుకకు
- బ్రెష్కోను, స్ప్రేకోను లేక వస్తువును ముందేయవచ్చును.
- ఒక దానితో ఒకటి కలుపుటకు ఏదైన
 38 రంగులున్నాయి.

SHALIMAR PAINT, COLOUR & VARNISH CO., PRIVATE LTD.
 Calcutta - Bombay - Madras - New Delhi - Kanpur

(విద్యా. నిరోధంకు ఎగుమతిదారులు)

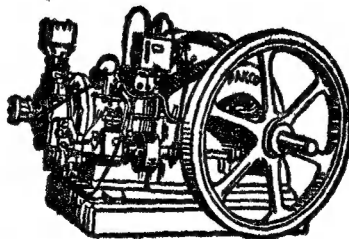

రెమి హాఫ్ పౌండ్ బాటికం—ప్రతి కుక్రవారం రేడియో సిలోన్—41.7 మీటర్ల
మీట సా-80 నుండి 8-45 గంటల వరకు వినిపి.

PANCO పాకో ప్లాన్ట్, కోల్లూ ప్లాంట్, మాడి అయిల్ ఇంజనూలు

—: ప్రత్యేక లక్షణములు :—

- * పనిచేయు ప్రారంభించుట తేలిక
- * తక్కువ ఇంజన బల్య
- * క్రమమైన పని
- * చిట్టమైన నిర్మాణం
- * ఎక్కువ కున్నీక
- * తక్కువగా పనిచేయును
- * బాష్ ప్లాంట్, ఇంజన్, పరికరములు

మౌదాను ఆంధ్ర, కర్ణాటక, కేరళ రాష్ట్రములకు ఎక్జెంట్లు :

Grams: 'LAMP'

K. S. SHIVJI & CO., (Estd. 1903)

Phone: 13617

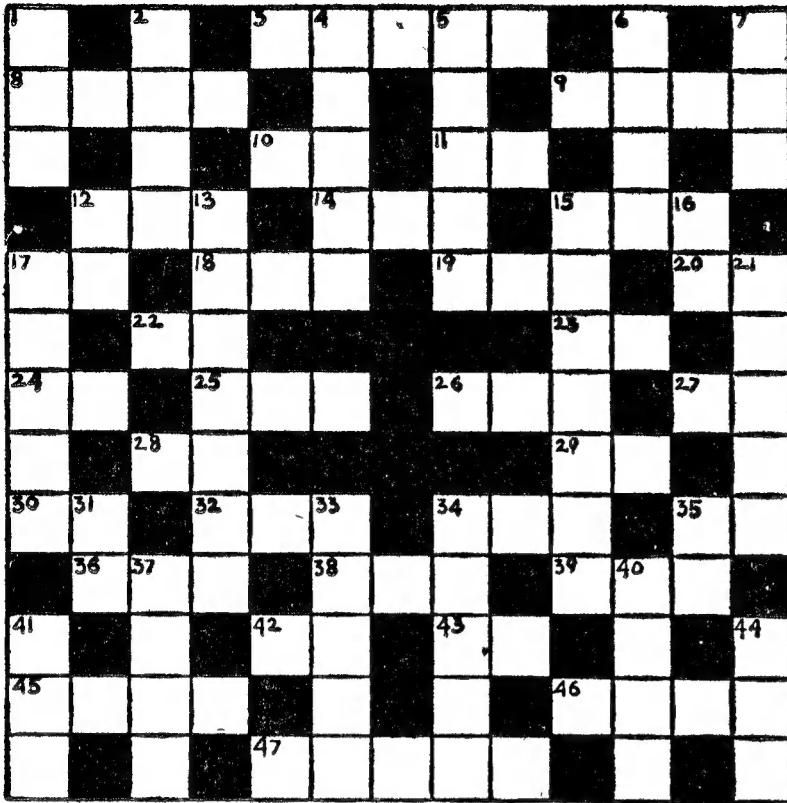
బొంబే రోడ్ నెం. 5, 178-79 (రాజ్ ట్రేడ్, మౌదాను-1

ఆంధ్ర సచిత వారపత్రిక గిళ్లను డి క ట్టు-11

ఆధారాలు

అద్దము

8. శ్రీ కృష్ణుని ఉద్యానవనము.
8. ఆంధ్ర దేశంలోని పెద్దనది.
- *9. ఈ కాలమే!
10. మంచుగుచ్చిన నూదించేప్ప శం!
11. పాకంలో నంబంధం ఉన్న కాల వర్ణం
12. ఏమిటో రాకపోతే మోసం.
14. మునుపటివాడు.
15. చెడ్డవాడు.
17. అచ్చుకు నీర్లు మిచ్చి వ్రం చెయ్యండి.
18. కలగాఫలగమయిన ప్రాణి.
19. మళ్ళీ కలగాఫలగమైన మాట! ఈ మాట 'ఆకు' అని అర్థం వస్తుంది!
20. తిరగబడిన కాల. X
22. కొత్తని నీర్లుంచేసి నిటిమీద చూడండి.
23. కాంతి.
24. పొలంలో వచ్చగా కనిపించే దాంట్లో ఆచారం!
25. రాగి, మెంజీ వంటిది.
26. శిల్పకీడులయిన కొండచరియ.
27. మేకకు శిగ్గున్న కూడ పొడుచు కుంటుంది.
28. ఈ కూడ అంటు కిటిరో ఉంటుంది.
29. చెట్టు.
30. పాతము మధ్య నీర్లు చేరిన నమూనా.
32. చెయ్యకలను, అంటు ప్రాడు కోసం పెత్తకవలసివస్తుంది.

15. శ్రీ కృష్ణ దేవరాయల రాజ్యము నవిధంగా వర్ణించవచ్చు.
16. నాక్కి దీపాన్ని వెలిగించడానికి వాడండి!
17. రాకని వెళ్ళ మ న కుండా ఉండము!
21. గట్టిశిల.
31. అరకాపు కాశితంలో నిలిచిన చోటు.
38. నమ్మడంలో నవనీరాన్ని చిల్లి తీశారుట! (అకాశంలో కనిపించేదే కాని వైన ఇచ్చిన వర్ణనను వాగ్రత్తగా పరిశీలించండి!)
34. నుడికట్టులో ఈ కాస్త్రాన్ని సరిగా వాడించడం అరుదే— దీనికి యుద్ధంలో కొంతం సంబంధం ఉన్నట్లు కనుపిస్తుంది!
35. ధాన్యంలో కనుపిస్తే దీర్ఘం చెయ్యండి! కావలిసి నడిచిస్తుంది.*
37. కంకంలో విషముకాని, విషములో కంకమా?
40. పట్టణము.
41. వానిపాలిటి—
44. నూనె.

గళ్ళనుడికట్టు-9

అధారాల పోటీ ఫలితం

శ్రీ ఎస్. డి. విశ్వేశ్వరశర్మ (విజయవాడ) వారికి అధారాల ఉత్తమమైనవిగా నిర్ణయించి ఆయనకు బహుమతిగా రూ. 5000 వంతుకున్నాము.

శ్రీ విశ్వేశ్వరశర్మ వారికి అధారాల ఇవి:

20. అడవి. ప్రేమతో ముడిపడి నేనాంగామారింది. (నేను ఇచ్చినది- నేనాము.) జవాబు-ప్రేమిడి.

22. నిలుపు. పాయసముద్రములో తియ్యగా ఉండేది. (నేను ఇచ్చినది- పరమాన్నం.) జవాబు-పాయసము.

—సంపాదకుడు

34. కలగావుంగమైన పోట్లాటి, కోర్టులోకి ఎక్కితే!
35. నూరయినా, వందయినా కావి మాత్రం మరచిపోకండి!
36. నిర్ణీతకాలం, తిక్కమక్కపడి పోయింది.
38. దాహం.
39. నడైనా తెలకపోతే జరిగేది.
42. ఎక్క ఎగరడం చాలించి, నూర్యనివంకానికి చెందుతుంది.
43. నూర్య (కరణం)
45. వెక్కిరించున కలకరించులుగా పూర్తి చెయ్యండి!
46. పగతురగమనములోని అశ్వము.
47. చెప్పకునే మాటలు, కాని విన్నట్లు ఉంటాయి!
- నిలుపు**
1. మనం ఉండే బంటి!
- *2. తెర.
4. అనార్కలి!
5. రెండుపార్లు వడుములను చేర్చండి, మాటకోసం.
6. మూకలు మధ్యలి చేర్చితే ప్రేమ వస్తాయి.
7. లోపాన్ని కలంతో అక్షరం చేర్చి ఈ విధంగా మార్చి వ్రాయవచ్చు.
12. టోకయోకు మొత్తం రావాలి.
13. కామరపువ్వువంటి కన్నులు కలవాడు.

అధారాల పోటీ

ఈ నుడికట్టులో 2 నిలుపుమాటలు:

9. అక్షం మాటకు నేను ఇచ్చిన అధారాలకన్న ఉత్తమమైనవి వంకేశారికి తరలించమని ఇస్తాను. అధారాలు మాకు చేరవలసిన అఖిరే! మార్చి 28, 1960.

చివరగా—శ్రీనివాస ఆచార్య రావు (పుట్టేకురు)

నేను, నా స్నేహితుడు మా ఊరికి దగ్గరలో ఉన్న తోటకు సాయంత్రము ఒక చిన్న కుల పొట్లము తీసుకొని, యిటు చేరాము. అలా తోటలోకి వెళ్లి మా మిడి చెట్టుకింద కూర్చొని పొట్లము విచ్చాము. అందులో మాకు తగ్గట్టు ఏడు చిన్నకత్తులు ఉన్నాయి. కాని ఎలా వరినగము చంచుకొనడముకి 'ఒరేయీ! నేను చిన్నకత్తులు తెచ్చాను. కనుక నా కొకటి ఎక్కువ' అన్నాడు నా స్నేహితుడు. నేను "అలానరికడదురా, తలా మాడు తీసికొన్న ఒకటి మిగులును, దానిలో చెరినగము తీసికొనడము" అన్నా. మానాడు అలా కూడ దన్నాడు. ఇద్దరు కొంత సేపు తగవులాడుకొన్నాము. "ఈ చెట్టులాట" మన తగవు తీగడు కనుక పందెము వేసికొందము" అన్నా. దానికి ఒప్పుకొన్నాడు. ఎలాగై నా వానిని ఓడించాననే ధీమాతో

పొట్టి కథలు

కరినమైన పందెం ఏదో అని ఆలోచించి ఆఖరికి పందెం వేసికొన్నాము "మనమిద్దరము కట్టు మూసుకొని 'జో జో జో' అంటూ కూర్చుందాము. ఎవరు అలా అనక తగ్గరా ఆపుతానో వాగు ఓడిపోయినట్లు" అని కట్టు మూసికొని "జోజోజో" అంటూ కూర్చున్నాము.

కొంతసేపు అయిన తరువాత నాకు అనుమానంవేసి కట్టు తెరిచి చూశాను గదా, ఇంకేముంది చిన్నకత్తులు అక్కడలేవు. నోగు చచ్చిరి న్నూ నవ్వుముఖముతో మాముందు ఒక కుక్క ఉన్నది.

—పి. లక్ష్మీరాజ్. (బంటవూల్)

* * *

నేను ఇంటరు జూనియర్ చదువుచున్న కాలేజీలో మాకు ఒక తెలుగు లెక్కరరుగా రుండే వారు. ఆయనంటే మాత్రానులో

ఎవరికి మర్యాద ఉండేదికాదు. ఎప్పుడూ ఆయన క్లాసులో అల్లరి చేస్తూండేవాళ్ళము. ఒకరోజున ఆయన ఒక పాఠము చెప్పిచూ ఉదాహరణ మొకటి చెప్పారు. అదేమంటే, "ఒక ఊళ్లో ఒక పిచ్చి కుక్క ఉండేది. అది అందరినీ కరిచివేస్తుండేది. అదివస్తున్న దని తెలియటకొరకై దాని మెడలో ఒక గంట కట్టారుట." ఇట్లు మా లెక్కరరుగారు చెప్పి తూంటే మా విద్యార్థులలోని ఒక ఆకతాయి "కొయ్, కొయ్" అని మధ్యనుండి ఎవరో తెలియ కుండా అన్నాడు. మా లెక్క రరుగారికి మొదటకోపవచ్చినా సమదాయించుకొని, వెంటనే చమత్కారముగా "ఆ పిచ్చి కుక్క ఎప్పుడూ కొయ్, కొయ్ అని అంటుండేది" అని ఉదాహరణను సమర్థించారు మా క్లాసులోనివారంతా షకపా వచ్చేవారు.

—"యరీ" (పూనా)